

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

**అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT**

గురువారము, నవంబరు 15, 2007

12 వ శా. స. XII స. వాల్యూం -- X నంబరు --1

శక సంవత్సరము - 1929, కార్తిక 0 - 24

THURSDAY, THE 15th NOVEMBER, 2007

12 L.A. XII S. VOL-- X No. - 1

24 - Kartik, 1929 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రథాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేణ్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ గురువార్ధ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాన్ శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర శ్రీమతి వి. సునీతా లజ్మారెడ్డి శ్రీ డి.సరేంద్రకుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్జసంద్ సింగ్
అదనపు కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. గోవాలకృష్ణయ్ శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. అంజయ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం. పొందురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యసందం శ్రీ పి. సీతారాములు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె.నర్సింహరాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుఖాండ్ చంద్రబోసు శ్రీ కె. తులసీరాం శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ టి.రామచందర్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ ఎస్.కె. బెంజమిన్ శ్రీ కె. జగన్నాథరావు మహాద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ.సాయిలక్ష్మి శ్రీ ఎం. నాగురామ్ శ్రీమతి పి. సుబ్రహ్మమ్ శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పన్నండవ శాసనసభ)

(పన్నండవ సమావేశము : ఏడవ రోజు)

గురువారము, నవంబరు 15, 2007

సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము(వాయిదా తీర్మానములను గురించి)
  2. సక్షిప్తము గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రామ సమాధానములు(అనుబంధము-1)
  3. సభాకార్యక్రమము
    1. నోడల్ ఏజన్సీ ఏర్పాటు గురించి
    2. కర్మాలు జిల్లాలో విలేకరులపై జరిగిన దౌర్జన్యం మరియు అరెస్టు గురించి
  4. సభా సమాధానము సందు ఉంచిన పత్రము
  5. సభాకార్యక్రమము
కర్మాలు జిల్లాలో విలేకరులపై జరిగిన దౌర్జన్యం మరియు అరెస్టు గురించి (కొనసాగింపు)
  6. ప్రభుత్వ బిల్లులు
    1. 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ జీతముల, పించను చెల్లింపు, అన్ధతల తోలగింపు (మూడవ సవరణ) బిల్లు
    2. 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేటు విద్యా సంస్థల నిర్వహణ గ్రాంటు (క్రమబద్ధీకరణ) (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినవి)
  7. నోడల్ ఏజన్సీ ఏర్పాటుపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం
-

సభా కార్యక్రమం
(వాయిదా తీర్మానములను గురించి)

(వికలాంగులకు పెస్ట్ రు.1000లు ఇవ్వాలి, వికలాంగులకు చేయూత లేదు అనే ప్లకార్డ్సును టెడ్సి సభ్యులు సభలో ప్రదర్శిస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

(సమాధి స్థలాల కేటాయింపుకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ జిబు అమలు చేయాలనే ప్లకార్డ్సును టెఫర్మెంట్ సభ్యులు సభలో ప్రదర్శిస్తూ అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

MR. SPEAKER: First, let me read out the Notices given for various Adjournment Motions.

- 1) Adjournment Motion given notice of by Sri K Kala Venkat Rao Garu and others regarding “ Non-filling up of the vacant posts meant for Physically Handicapped Persons and also the need to enhance pensions and special facilities to them. ”
- 2) Adjournment Motion given notice of by Sri Nayani Narsimha Reddy Garu and others regarding the “ Need to implement the Government GO with regard to the allotment of land for Bariyal Grounds to Christians.”
- 3) Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah Garu and others regarding the “ Need to improve the medical facilities in Government Hospitals at District and Taluk Levels for better treatment to the Public.”
- 4) Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu and others regarding “Increase of ISI Acticities in Hyderabad City in the wake of recent Bomb Blast occurred in Mecca Masjid, Gokul Chat and Lumbini Park.”
- 5) Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddi Ramulu Garu regarding “Re-shifting pof Tirumala Engineering College to Metpalli Constitency which was shifted to Hyderabad”

All the above Adjournment Motions have been Disallowed.

శ్రీ చాడా నెంకట రెడ్డి (ఇందుర్తి): అనుపత్రులలో మందులు లేవు.

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రావు (పర్మాన్ఫెలు): వికలాంగుల సమస్య అండీ ఇది.

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: The Adjournment Motion has been already disallowed. You can raise it utilizing other forms.

శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డి (ముప్పొబాదు) : గ్రేవ్యార్డుకు స్థలాలు ఇవ్వాలని చెప్పండి. క్రిష్ణయన్నకు గ్రేవ్యార్డు లేదు. హైదరాబాదు చుట్టూప్రక్కల 200 ఎకరాల స్థలాన్ని గ్రేవ్యార్డుకి ఇప్పించాలని కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీకు జీరో అవర్లో అవకాశం పస్తుంది. యు కెన్ రెయిజ్ ది మ్యాటర్. వికలాంగుల ఇఘ్యా పైన పుమెన్ అండ్ షైల్డ్ పెల్వీర్ తోబాటు డిజెబుల్డ్ పెల్వీర్ను కలిపి శాసనసభ కమిటీ ఏర్పాటు చేశాము. ప్రత్యేకంగా వారి సంకేమం చూడడానికి ఆ ఫోరమ్ ను ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఈ రోజు ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తాలంటే జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేయండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ చాడా పెంకట రెడ్డిః నూటికి 70, 80 శాతం మంది ప్రజలు సర్కారు ఆసుపత్రులలో షైల్డ్ చేయించుకుంటున్నారు. రోగులు చెట్ల క్రింద ఉంటున్నారు. సర్కార్ షైల్డ్ మెరుగు చేయడానికి చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. మన్యం అంతా జ్వరాలతో అల్లాడిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జీరో అవర్లో యు ప్లీజ్ టేక్ ఇట్ అవ్. ఈ రోజు ఎమ్వెన్సీ రిప్లై ఉంది. నోడల్ ఏజన్సీ స్టేబ్లెంట్స్ ఉన్నాయి. మీరంతా సహకరించండి. క్వశ్చన్ అవర్ కాగానే అని టేక్పు చేద్దాము. పత్రికా నిలేకరుల ఇఘ్యా కూడా ఈ రోజు పూర్తి చేద్దాము. దయాకర్ రాపుగారు మీకు ఆఫ్స్ న్ను ఇచ్చాను. కైండ్లీ అపైల్ దోజ్ ఆఫ్స్ న్ను. జీరో అవర్లో టేక్పు చేయండి. వేరే రూపంలో చర్చించాలంటే దానికి మార్గాలున్నాయి. జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేయండి. రికార్డులోకి వస్తారు.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి (హిమాయత్ నగర్) : ఈ బాంబు భ్లాష్టల మీద ఒక స్టేబ్లెంట్ ఇవ్వమని చెప్పండి.

శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డిః రెవిన్యూ మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. వారికి 200 ఎకరాలు ఇస్తామని చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. రత్నాకర్ రాపుః గౌరవసభ్యుడు ఈ ప్రశ్నను నాకు మూడవసారి వేళారు. ఈ ప్రశ్న అయిన తరువాత మాటల్చడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేస్తే గుర్వమెంట్ విల్ రియాక్ట్ నమ్ హ్ . స్టేబ్లెంట్స్ ఇన్కంప్లీట్ ఉన్నాయి. అవన్నీ పూర్తి చేయాలి.

ఁ 8.40

(అంతరాయం)

“ సమాధి స్థలాల కేటాయింపుకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ జీవోను అమలు చేయాలి.
క్రైస్తవ సమాధి తోటల కోసం ప్రభుత్వ స్థలాలను కేటాయించాలి.
క్రైస్తవ సమాధి తోటల కోసం గ్రేటర్ హైదరాబాద్ నలువైపులా ఒక్కొక్క చోట 50 ఎకరాల స్థలాన్ని
కేటాయించాలి ”

(పై విధంగా రాసిన స్థ-కార్బులను పట్టుకొని తెలంగాణా రాష్ట్రసమితి శాసన సభ్యులు నినాదాలు
చేయసాగారు)

“ వికలాంగులకు పెస్టను నెలకు వెయ్యి రూపొయిలు ఇవ్వాలి.
వికలాంగులకు లేదు చేయాత.
వికలాంగులకు ఉద్యోగ ఖాళీలు భర్త చేయాలి ”

(పై విధంగా రాసిన స్థ-కార్బులను పట్టుకొని తెలుగుదేశం పొర్చు శాసనసభ్యులు నినాదాలు
చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు హాస్ ట్రైం వేస్ట్ కాకుండా పుండడానికి you can meet me in the Chamber. మినిష్టరు గారితో మాటల్డాడి we will find out the way.

SRI G. KISHAN REDDY : I will come to you sir,

MR. SPEAKER : You are welcome. మీరు కూడా. మీకు కూడా అదే చెప్పాను కదా.

శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డి : మాకు అదే చెప్పండి సర్. ఒక్క మాట రెవిన్యూ మినిష్టరు గారిని
చెప్పమనండి. మీ ఛాంబర్కు రెవిన్యూ మినిష్టరు గారిని పిలవండి.

**నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు
దేవాదాయ నిధులను ఇతర రంగాలకు మళ్లించుట**

ప్రశ్న నెం. 61 (8409)

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్ (కంకిపాడు) - గారపనీయులైన దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ
ట్రైంది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలోని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల నిధులతో, ప్రభుత్వం సింట్రల్ సిలబ్స్ పట్టిక సూక్ష్మను
స్థాపించాలని యొచిస్తున్న విషయం వార్షపమేనా?

- ఆ) దేవాదాయ నిధులను పేరే రంగాలకు తరలించకూడదని గౌరవ కోర్టు తీర్మానిష్టం విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేనియటి?

దేవాదాయ, స్నానపులు, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె. రత్నాకరరావు) :

- ಅ) ಲೇದಂಡಿ.

ಆ) ಅವುನಂಡಿ.

ಇ) 1987, ಅಂಧರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧರ್ಮಾಧಾರ್ಯ, ಹಿಂದುಮತ ಸಂಸ್ಥೆಯ, ದೇವಾಲಯಾಲ ಚಟ್ಟಂ (ಚಟ್ಟಂ ನೆಂ.30/87) ಯೊಕ್ಕ 111ವ ವಿಭಾಗಂ ಕ್ರಿಂದ ಲೇದಾ ಚಟ್ಟಂಲೋನಿ ಏಪ್ರೈಲ್ ಇತರ ನಿಬಂಧನಲ ಕ್ರಿಂದ ಗಾನಿ, ಪೆರ್ಸನನಿ ಏವೇನಿ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಲಕು ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಾಲ ನಿಧುಲನು ನಿನಿಯಾಗಿಂಚುಕೂಡದನಿ ಗೌರವ ಹ್ರಾಕ್ರೋರ್ಪು ಉತ್ತರುವುಲು ಜಾರ್ ಚೇಸಿಂದಿ.

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డు క్రింద నవోదయ తరఫోలోనే ఏమైనా స్వాల్ప నిర్మించేటటువంటి ఆలోచన పున్సుదా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. అది కాకుండా నవోదయ స్వాల్పాను నిర్మిస్తే వాటికి ఎంత ఖర్చు అపుతుంది? ఎందుకంటే ఇంతకుముందు ఈసాడు పేపర్లోనో, దెనిలోనో చూడడం జరిగింది. స్వాల్ప నిర్మిస్తే దాదాపు పస్సెండు కోట్ల రూపాయలు సంపత్సరానికి ఖర్చు అపుతాయని రావడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇప్పుడు దేవస్థానాల తరపున నూపర్ స్పృష్టాలిటీ హాస్పిటల్స్సు రన్ చేస్తున్నారు. అదే విధంగా మాది కనకదుర్గ దేవాలయం పుంది. చాలా ఇంకం పుంటుంది. మాకు కూడా అక్కడ పున్సు సూపర్ స్పృష్టాలిటీ హాస్పిటల్కు ఏవైనా డైవర్స్ ఇచ్చి అక్కడి హాస్పిటల్ డెవలప్ చేయడానికి ఏమైనా ఆలోచన ప్రభుత్వానికి పుండా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు : అధ్యక్షు, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు 20.5.2007 నాడు బాలాజీ నవోదయ పారశాలలను జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున ఇవ్వాలని అక్కడ ట్రస్ట్ బోర్డులో నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. అయితే, ఆ ట్రస్ట్ బోర్డు తీర్మానం ఏదైతే ఉందో అందులో ఐ.వి. సుబ్బారావు, విజయసారథిరెడ్డి అని బోర్డు మెంబర్స్ ఇద్దరితో ఒక కమిటీ మేసి, ఆ కమిటీ ద్వారా ఈ బాలాజి నవోదయ పారశాలకు సంబంధించిన వివరాలు ఖర్చు ఎంత అనే వివరాలను కూడా వారు అడగడం జరిగింది. కానీ, నివేదిక వారి ద్వారా ఇప్పటివరకూ రాలేదు. కాబట్టి, దాని గురించి ఇప్పటికి ఏమి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. కానీ జిల్లాలకు ఒకటి ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఉన్న మాట వాస్తవం. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు తిరుపతిలో సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ ఏర్పాటు చేశారు. అదే విధంగా విజయవాడ అమృతార్థ టెంపుల్ ఉంది. అక్కడ ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ కావాలని వారు కోరడం జరిగింది.

అధ్యక్షు, నిబంధనల ప్రకారంగా ఉన్నప్పుడు మేము తప్పకుండా వారి సూచనలకు టి.ఎం.డి ట్రస్ట్ బోర్డు వారికి తెలిపడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవనభూలకు తెలియజీసున్నాను.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో కుటుంబ ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ వ్యవస్థ

ంపశ్న నెం. 62 (8307)

శ్రీ కొమిందై రాములు (మెట్టల్) - గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్లేషణ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రాష్ట్రంలో కుటుంబ ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ విధానం (ఎఫ్ హెచ్ ఐ ఎస్) పథకాన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో అమలు చేయడానికి సుమారు రూ.25.00 కోట్లు మొత్తాన్ని ఖర్చు చేసినపుటికీ, ఈ పథకం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో అమలు జరగడం లేదనే విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి పచ్చిందా?
- ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్లేషణ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సంభాని చంద్రశేఖర):

- అ) లేదండి. కుటుంబ సంక్లేషణ, ఆరోగ్య సమాచార నిర్వహణ విధానం అప్పికేషన్ స్టోప్పేరు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల (సి హెచ్ సి లు)లో మాత్రమే ఉపయోగించడానికి ఉద్దేశించబడింది, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో వినియోగించడానికి ఉద్దేశించినది కాదు.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న పర్మించదు.

శ్రీ కొమిందై రాములు (మెట్టల్): అధ్యక్షా, ప్రైమరీ హాల్ సెంటర్స్ అంటే ఇని కూడా ప్రభుత్వ హోస్పిటల్లు అనే భావనతో ఈ క్వార్టర్ నేయబడింది. బహుళ ఇది ఈ మంత్రి గారికి సంబంధించింది కావచ్చు. లేదా, ఇంకోకి మంత్రి గారికి సంబంధించింది కావచ్చు. ఏదేని కాని 25 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించినపుటికీ రిజిస్ట్రేషన్ అంత సరిగ్గు ఇవ్వలేదు. పి.హెచ్.సిలు గ్రామాలలో ఏవైతే ఉన్నాయో అక్కడ ఈ స్టోప్పేర్ అంతగా పనిచేయడంలేదని ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నటువంటి హోస్పిటల్లు విషయం ఒకసారి మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయం అధికారుల దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని వున్ని చేసున్నాను. ఇప్పుడు పి.హెచ్.సిలో డాక్టర్ లేదు, ఎ.ఎస్.ఎమ్ సర్పులు లేదు. ఇంకా కొన్ని గదులు అవసరం ఉంది. అని కూడా ఇంతవరకూ రాలేదు. మెట్టల్ కూడా ఇంతవరకూ గైనకాలజిస్టులు లేదు. కాన్సులు లేకపోతే మహాళలకు ఇట్టంది జరుగుతుంది. ఒక గైనకాలజిస్టు కావలసి ఉంది. ఇంకా స్పీసిఫిక్ గా 5 గురు డాక్టర్లు కావలసి ఉంది. అట్లాగే ఇప్పుడు పోడిక్వార్టర్ గైనకాలజిస్ట్ కావాలి. దేముడు గారు వాళ్ల నియోజకవర్గంలో కూడా ఒక గైనకాలజిస్ట్ కావాలని కోరుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఛాయామిలీ హాల్ ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్స్ హోస్పిటల్లో ఉన్నాయా లేవా అనేది క్వార్టర్.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు: ప్రైమరీ హెల్ప్ సెంటర్లు కోసమని చెప్పాను సార్ వాటిలో. మెబ్పల్ ప్రభుత్వ హోస్పిటల్లో ఒక గైనకాలజిస్ట్, ఒక యండి డాక్టర్, 5 డాక్టర్ల పోస్టులు వేకెంటగా ఉన్నాయి. అట్లాగే, ఏదు స్టోఫ్ సర్వుల పోస్టులు వేకెంటగా ఉన్నాయి. బిల్లింగ్స్ విషయమైన ఏ మంత్రి గారు చూస్తారో తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: రాములు గారు, ఇప్పుడు డాక్టర్లు లేరని అంటున్నారు. స్టోఫ్ వేర్ రిలీఎండ్ క్వాశ్న్ ఇది.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు: అధ్యక్షా, సార్ మీ స్వంత గ్రామమైన అంబర్ సీటు గ్రామంలో అప్పుడు కట్టించిన బిల్లింగ్ తప్ప ఇంకొక హోస్పిటల్ బిల్లింగ్ ఆ గ్రామంలో లేదు. అట్లాగే మల్లాపూర్, కత్తాపూర్లలో కూడా లేవు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు అడుగుతున్నారు కానీ. ఇది ప్రశ్నకు సంబంధం లేని ఉపప్రశ్న. మీకు సమాధానం రావాలంటే ఇబ్బంది ఉంటుంది.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు: ఇది ప్రైమరీ హెల్ప్ సెంటర్లుకి సంబంధించినది. ఈ పి.పాచ్.సిలను ఏ మంత్రి గారు చూస్తారో నాకు తెలియదు. ఒకసారి వారు చెప్పినట్లయితే ప్రైమరీ హెల్ప్ సెంటర్ మంత్రి గారిని అడుగుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: రాములు గారు మీరు పూర్తి చేయండి.

శ్రీ సంభాని చంద్రశేఖర్: ప్రశ్నకు సంబంధించినటువంటి అంశాల మీద గౌరవసభ్యులు మాట్లాడలేదు. అయినప్పటికీ రిలపెంట్ విషయాలు పుంటే ప్రశ్నను పరిశీలిస్తాము సార్.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : డీనియేషన్ వద్దు.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇటీవల మంత్రివర్గ విస్తరణ జరిగింది సార్. నిద్యా మంత్రి, వైద్య మంత్రులు ఎవరు, ఏది చూస్తారు, ఎవరు ఏ శాఖకు మంత్రులు అనేది ఒకసారి శాసనసభకు పరిచయం చేసుకోమనడి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఉన్నారు. ల్యాప్ టైం కూడా మీకు చెప్పాను. కొత్త మంత్రులను పరిచయం చేస్తామని అన్నారు. మాకు అనుమతంగా ఉంది సార్. ఎవరు ఏ శాఖను చూస్తారు? ఇప్పుడు నిద్యా, వైద్య శాఖలకు ఎంత మంది మంత్రులనే విషయం తెలియదు. ఒకసారి ఈ డిపార్ట్మెంట్ వీళ్లు, ఆ డిపార్ట్మెంట్ వీళ్లు చూస్తారని మాకు సర్వ్యలేట్ చెయ్యమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: కిషన్‌రెడ్డి గారు, మీరు ఇంతకు ముందు ఇచ్చిన సూచనకు మంత్రులు అందరూ హాస్పిటల్లో ఉన్నారు. ఇక్కడ హాస్పిటలోనే ఉన్నారు ఆ రోజు. పరిచయం చేసుకోడానికి నిజానికి రెండు సార్లు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. మనకు ప్రారంభమే అడ్జెస్ట్ర్యూమెంట్ మోహన్‌తో స్టోర్ అవుతున్నాము కాబట్టి దాని వల్ల కొంత డిలే అవుతుంది.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: ఒక్క శాఖకు నలుగురైదుగురు మంత్రులున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రఘువీరారెడ్డి: కిషన్‌రెడ్డి గారు, ఇక్కడ ఏదో హస్యంగా మాట్లాడాలని మాట్లాడుతున్నారు గాని బులిచెన్ అనేది, ఎవరెవరు ఏ ఏ శాఖకు మంత్రులు, ఏమేమి చూస్తారేది మెదటి రోజే అసెంబ్లీలో ఫైన్ చెయ్యడం జరిగింది.

ఉ.8.50

విషయాలను ఆశోమాహీగా మాట్లాడి సిస్టమ్‌ను బలహినం చెయ్యడం సరైనది కాదని నా ఫ్రాండ్కి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కొనురెడ్డి రాములు: అధ్యక్షా, మేడిపల్, అంబర్పీట, ఇబ్రోంపట్నం, మెట్పల్ బిల్లింగ్స్ కన్ఫ్రాక్చన్ విషయంలో మంత్రి గారు స్పృసిఫిక్‌గా సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్: అధ్యక్షా, ప్రశ్నకు సంబంధంలేని విషయాలు అడిగారు. అయినా, సభ్యులు చెప్పిన దృష్టిలోపట్టుకొని తప్పనిసరిగా అమలు చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ప్రయోజ్య ఆసుపత్రులు వైద్య సేవల జాబితాను ప్రదర్శించుట

ప్రశ్న నెం.63 (8511)

శ్రీ ఎస్. ఉరయభాను,(జగద్యోటు) - గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ. ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులలో వారు అందిస్తున్న వైద్య సేవల జాబితాను ప్రదర్శించవలసిందింగా వారిని ఆదేశిస్తూ ప్రభుత్వం ఒక జీవోను జారీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా,
- అ. అయితే, సదరు జీఎస్ వివరాలేమిటి?
- ఇ. సదరు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను ప్రైవేటు ఆసుపత్రులు ఖచ్చితంగా పాటించేటట్లుగా చూడడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

వైద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి)

- అ. అప్పుసంధీ.
- అ. 2002, ఆంధ్రప్రదేశ్ అల్లోపతి ప్రైవేట్ వైద్య సంరక్షణా సంస్థలు (రిజిస్ట్రేషన్, రెగ్యులేషన్) చట్టంలోని 18వ విభాగం క్రింద లభ్యమైన ఆధికారాలను పురస్కరించుకొని, 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ అల్లోపతి ప్రైవేట్ వైద్య సంరక్షణా సంస్థలు (రిజిస్ట్రేషన్, రెగ్యులేషన్) నియమావళిలోని 9వ నియమం ప్రకారం ప్రైవేట్ వైద్య సంరక్షణా సంస్థలు, రోగుల ప్రయోజనం కోసం వారికి అందించిన ప్రతి రకం సేవకు ఛార్జ్ చేసిన రేట్లను రిస్పోన్సు కొంటరు వద్ద స్థానిక భాష, ఇంగ్లీషు భాష రెండింటిలోను ప్రదర్శించాలని ఆదేశిస్తూ 28.4.2007 తేదీగల ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేప (కె2) శాఖ జీ.బి.ఎం.ఎస్.నెం. 135లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

సర్వీసులు, రేట్లు వివరాలను స్ఫూష్టంగా అడ్డిపను సమయంలో రోగులు లేదా వారి సహాయకులకు వివరించాలి.

ప్రైవేటు సంస్థలు ప్రదర్శించవలసిన కనీస సర్వీసుల జాబితా, వాటి రేట్లను సభా సమక్షంలో ఉంచవచుయింది. అట్టి జాబితా ప్రతిని, రికార్డు కోసం ప్రతి సంవత్సరం జొన్ 1వ తేదీ నాటికి సంబంధిత జిల్లా రిజిస్టరింగు అధికారి అయినట్టి జిల్లా వైద్యం ఆరోగ్య శాఖ అధికారికి పంపాలి.

ఇ) చట్టంలోని నిబంధనలు, నియమాల అమలును పర్యవేక్షించడానికి జిల్లా స్థాయి సలహా సంఘాలు (DLC) రాష్ట్రస్థాయి ~ సలహా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎస్. ఉదయబాసు(జగద్యునీట): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఇటీవల కాలంలో ప్రైవేట్ సర్వీస్ హోమ్స్, సూపర్ స్పృష్టాలిటీ హస్పిటల్స్ సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. ఈ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ సామాన్య ప్రజానీకానికి అందించే సేవల విషయంలో, ఛార్జెస్ ఎక్కువగా పెంచుతున్నారు. ఒక హస్పిటల్కు, మరొక హస్పిటల్కు ఛార్జెస్ విషయంలో పొంతన ఉండడం లేదు. ఒకే రకమైన జబ్బుకు ఒక హస్పిటల్ ఒక రకంగా ధర చెబితే మరొక హస్పిటల్ మరొక ధర చెబుతుంది. దానిని ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నియంత్రిస్తుంది? ఎస్ట్రోమెట్స్ ఇవ్వడంలో కూడా వ్యాపారం ఉంది. జిల్లాలో డిప్రైక్ష మెడికల్ ఆఫీసర్ వంటి అధికారులు ఈ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ మీద చర్య తీసుకోవడానికి వారికి ఏమైనా అనుమతులున్నాయా? ప్రైవేట్ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ సంఖ్య పెరిగింది. వాటికి తగ్గట్లు, ఇన్ని బెడ్స్ ఉండాలి, ఇంత మంది డాక్టర్లు ఉండాలి, ఈ విధమైన ఫెసిలిటీస్ ఉండాలని ఏమైనా సూచికలు చేస్తున్నారా?. చట్టంలో నిబంధనలు చక్కగా ఉన్నాయి. కానీ, వాటి అమలులో వ్యాపారం ఉంది. చట్టం అమలులోకి వచ్చిన తరువాత నియమ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నడుస్తున్న కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ మీద ఇప్పటి వరకూ ఏ విధమైన చర్య తీసుకున్నారు? అలాగే ప్రైవేట్ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ లో రోగులకు అలాట్ చేసే గదుల విషయంలో కొన్ని చేట్ల అయిదు వందల రూపాయల రూమ్ రెంట్ వసూలు చేస్తున్నారు. లక్షరీ ట్యాక్స్ వెయ్యాలని ప్రభుత్వ నిబంధనలో ఉంది. ఇతర ఛార్జెస్ రోగి మీద వేసి లగ్గరీ ట్యాక్స్ ఎగ్గోట్డడానికిలపకాళాలున్నాయి. వాటి మీద ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ప్రైవేట్ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ లో వైద్య సేవలకు ఇతర ఫీజులు చెల్లించడానికి ప్రభుత్వ వరంగా నియంత్రణ చేసే ప్రతిపాదనలు ఏమైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి: అధ్యక్షా, ప్రైవేట్ అస్పుత్రులలో 28.4.2007 నాడు ఆరోగ్య, వైద, కుటుంబ సంక్లేశ శాఖ ఒక జీవో జారీచేసింది. ప్రైవేట్ అసుపత్రులు ఏర్పరచుటకు మరియు అస్పుత్రులలో ఉండవలసిన వైద్య పరికరాలు, ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండవలసిన సేవలు, వాటి ఛార్జెస్ వివరాలు తెలియవరచడానికి 135లో ఉత్తర్వుల ద్వారా రూల్ జారీ చేయడం జరిగింది. ఇటీవల పుట్టగొడుగుల లాగ పుట్టుకొస్తున్న సర్వీస్ హోమ్స్, ప్రైవేట్ అసుపత్రులు వీటన్నిటిలో వైద్య సేవ విధానాలలో ఎక్కువగా మార్పులు ఉన్నందువల్ల ఈ జీవో పాస్ చేసాము. బెడ్ ఛార్జెస్, సర్వీస్ ఛార్జెస్, మెడిసిన్ ఛార్జెస్ ఇప్పు కూడా ఒక ప్యాకేజ్గా నిర్దయించి డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయడం జరుగుతోంది. అది చూసిన తరువాత అక్కడ డబ్బు చెల్లించగలమంటే ఆ పేపర్ట్స్ అయి అసుపత్రులలో చేరుతారు. ఆ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయడానికి వారిని ప్రోసెక్చర్స్ చేయ్యాలని ఒక జీవో పాస్ చేయడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు 2002లో పాస్ చేసినటువంటి విధానాలలో జైలుకు

పంపించాలని రూల్ ఉండేది. దానిని రిలాఫ్ చేస్తూ 2007లో జీవో జారీచేసాము. రూల్ రిలాఫ్ చేసి, కమిటీలను వేసి, పొరపాట్లు చేసిన వారిని కలినంగా శ్శ్శించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం.ఎ. గపూర్ (కర్మను): అధ్యక్షా, ప్రజలలో హైల్ అవేర్నెన్ బాగా పెరిగింది. మధ్యతరగతి ప్రజలు కూడా ఆరోగ్యాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి, గపర్స్ మెంట్ హస్పిటల్స్ కి వెళ్తే న్యాయం జరగదని చాలా మంది కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ కి వెళ్తున్నారు. వైద్య దోషించి అవి ప్రతిరూపాలుగా మారాయి. వైద్య పృత్తికి అవమానం చేసే విధంగా చాలా మంది బీహేవ్ చేస్తున్నారు. కొంతమంది మాత్రమే సర్వీస్ చేస్తున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ కార్బోరేట్ హస్పిటల్ మీద కొంత నియంత్రణ పెట్టి, తెల్ల కార్బూలున్న వారికి, పేద వారికి ఉచితంగా వైద్యం చేసేలా గతంలో మేము ఒప్పించాము. వాళ్ల అంగీకరించామని ఇదే సభలో చెప్పారు. ఆ నిబంధన ఏమైనా ఉండా లేదా? రెండవది, 2007, ఏప్రిల్ 28 న ఒక జీవో జారీ చేసామని మంత్రి గారు అన్నారు. జూన్ 1వ తేదీ లోగా డిస్ట్రిక్టు చెయ్యాలని, ఆ తరువాత దాని కాపీ డి.యం అండ్ హాచ్.బికి పంపించాలని అందులో ఉండని చెప్పారు. ఎన్ని జిల్లాలలో ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నామని మీకు రిపోర్ట్ అందిందని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాము. ఎన్ని జిల్లాల నుండి అందకుండా ఉంది? ఆ విధంగా చెయ్యని వారిపై ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు. సలహాసంఘాలు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఈ సలహాసంఘాల యొక్క విధివిధానాలు ఏమిటి, అందులో ఎవరు ఉంటారు, వారికి ఉండే అధికారాలు ఏమిటి? ఎన్ని జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేశారు? దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి ఏమిటంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సియంఅర్థ్ లిబర్లోగా ఇస్తున్నారు. అందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాము. ఈ ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులు వాళ్లిచ్చే బిల్స్ ఎన్హోస్ చేస్తున్నారు. ఎన్హోస్ చేసి సి.యం.ఆర్.ఎఫ్ నిధులు దుర్మినియోగం చేస్తున్నారు. వాటిని ఎట్లా అదుపులో పెడతారు? గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వందల కోట్ల రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఇన్ని కూడా కార్బోరేట్ హస్పిటల్ యొక్క లాభాలలోకి వెళ్తున్నాయి. దయచేసి ప్రభుత్వం స్పందించాలి. చాలా దోషించి జరుగుతుంది. వైద్య పృత్తిని దుర్వార్గంగా దోషించి వృత్తిగా మారుస్తున్నారు. దయచేసి నియంత్రించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

₹ 9.00

శ్రీ టి. హరీష్ రావు (సిద్ధిపేట) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు కార్బోరేట్ హస్పిటల్లో పేద వారికి అనలు వైద్యం దొరకసటువంటి పరిస్థితి పుంది సార్. ముఖ్యంగా మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఏయే దానికి ఎంత ఛార్జ్ చేస్తున్నారనేది డిస్ట్రిక్టు పెట్టమని చెప్పారు మంత్రిగారు. మనకు ఎక్కడో అవసరం లేదు. అసంబీకి ఘర్లాంగు దూరంలో నాలుగైదు కార్బోరేట్ హస్పిటల్ పున్నాయి. ఏ ఒక హస్పిటల్ లోసైనా కనీసం ఇంతవరకూ దానిని డిస్ట్రిక్టు పెట్టారా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాము. ఈరోజు జీవోలు అమలు జరిపించే బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఉంది. ఏ కార్బోరేట్ హస్పిటల్లో కూడా వాటిని పెట్టిన దాఖలాలు లేవు. ఎందుకంటే, ఇప్పుడు అవసరం ఉన్న లేకున్న పేపింట్లను టెస్టులు చేస్తున్నారు. ఈరోజు అవసరం లేనటువంటి టెస్టులు ఇచ్చి, ఆ టెస్టులన్నీ చేయించి ప్రజలను నానా ఇఖ్యందులు పెడుతున్నాయి ఈ కార్బోరేట్ హస్పిటల్. ముఖ్యంగా గౌరవసభ్యులు గపూర్ గారు చెప్పినట్లు సి.యం రిలీఫ్ ఫండ్లో కూడా ఎలాగూ ముఖ్యమంత్రి గారి రిలీఫ్ ఫండ్ వస్తుందని చెప్పి అవసరం లేని శస్త్ర చికిత్సలను వాళ్ల రాస్తూ ఎక్కువగా ఎస్టిమేట్స్ ఇస్తూ ప్రభుత్వ డబ్బును ఈరోజు దుర్మినియోగం చేస్తున్నటువంటి పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో నెలకొని ఉన్నాయి. కొన్ని సందర్భాలలో అయితే కార్బోరేట్ హస్పిటల్లో చనిపోతే డెడ్బాడీకి పూర్తి బిల్లు కడితే తప్ప ఇవ్వారు. ఆ డెడ్ బాడీని పెట్టుకొని వాళ్ల బంధుమిత్రులు ధర్మాలు చేస్తున్నటువంటి సందర్భాలు ఈరోజు హైదరాబాద్ కార్బోరేట్ హస్పిటల్లో చాలా సందర్భాలలో జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా కార్బోరేట్ హస్పిటల్లో కొంత పర్సింట్ నుమారు 25 శాతం

పరైంటేజ్ పేదలకు ఉచితంగా ఇవ్వాలనేటువంటి నిబంధనల మీదనే ఆ హోస్పిటల్స్‌కు ఫెసిలిటీస్‌ను, ప్రభుత్వ స్థలాలను గపర్చుమెంట్ తరసున కల్పించినటువంటి సందర్భాలున్నాయి. ఆ ఫెసిలిటీస్ తీసుకున్నప్పుడు చెబుతున్నారు తప్ప తరువాత అటువంటిని అమలు జరిగినటువంటి పరిస్థితి ఎక్కడా కనబడడం లేదు. ముఖ్యంగా ఈ సలహా సంఘాల విషయమై మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఏ ఒక్క జిల్లాలో అయినా, ఎక్కడైనా రాష్ట్ర స్థాయిలో అయినా సలహా సంఘం అనేది ఏర్పాటు చేశారా? ఆ సలహాసంఘాల సభ్యులను ఏ విధమైనటువంటి వాళ్ళను వేస్తారు? దానికి ఏ విధమైన విధివిధానాలున్నాయని మీ ద్వారా మేము ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం): అధ్యక్షా, కార్పొరేట్ హోస్పిటల్స్ చాలా దారుణంగా ప్రవర్తిస్తున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ప్రభుత్వం అరోగ్య శ్రీ అనే కార్యక్రమం పెట్టింది. అందులో మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కూడా ఒకటి వుంది. అవసరం లేకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో శిబిరాలు పెట్టి పేపరట్లను తీసుకెళ్లి చాలా డబ్బు, ప్రభుత్వ డబ్బు చాలా దుర్మినియోగం అవుతుంది. ఇది మంత్రి గారి దృష్టిలో కూడా పెట్టాము. విపరాలు కూడా ఇచ్చాము. చాలా మందికి అవసరం లేకుండా తీసుకెళ్లి ఆపరేషన్లు చేస్తున్నందువల్ల ప్రభుత్వ డబ్బు దోషించి జరుగుతుంది. మంత్రి గారికి ఉదాహరణలతో సలహా ఇచ్చాము. అయినా సరే ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు. దీని మీద మీరు దృష్టిపెట్టండి. ఈ డబ్బు, ఏదైతే మీరు అరోగ్యశ్రీ లో ఖర్చుపెడుతున్న డబ్బు ప్రభుత్వ హోస్పిటల్స్ మీద ఖర్చు పెడితే సామాన్యాడికి వైద్యం అందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కానీ, ఈ డబ్బు వృధాగా ఈ అరోగ్యశ్రీ పథకంలో అవసరం లేకుండా చాలా డబ్బు దుర్మినియోగం అవుతుంది. దీని మీద తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం దృష్టిపెట్టాలి. దీనిని నియంత్రణ చెయ్యమని చెప్పి మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: అన్ని సిమిలర్గా పస్తున్నాయి మినిస్టర్ గారు, జస్టిష్ ఎట్ డాన్.

శ్రీ చాడా పెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానంలో చెప్పింది ఏమిటంటే, ఈ కార్పొరేట్ హోస్పిటల్స్‌కి సంబంధించినటువంటి విపరాలలో సర్వీసులకు సంబంధించి చార్జీల లిష్ట్ ఇచ్చామని అన్నారు. సర్వీసులకు సంబంధించిన విపరాలు ఇచ్చారు కానీ దీనికిమి చార్జీలు అనే సమాచారం ఇందులో, ఈ టేబుల్లో పొందుపరచలేదు. అంటే, ఇక్కడే అర్థం అవుతుంది. అంటే, ఏ హోస్పిటల్లో కూడా చార్జీలకు సంబంధించిన లిష్టులు డిస్ట్రిక్టు చెయ్యలేదని అర్థం అవుతుంది. కార్పొరేట్ హోస్పిటల్లో ఎంతటి దుర్మార్గాలు సాగుతున్నాయంటే, ఒక రకంగా పేద వాళ్ళ పెళ్ళే వాళ్ళకున్నటువంటిది, ఏదైనా ఉంటే మొత్తం అమ్మకునే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. నా నియోజకవర్గంలో స్వయంగా నేను రెండు, మూడు హోస్పిటల్లో మాటలాడాను. ఫర్ ఎగ్జాంపుల్ ఒక వైరల్ ఫీవర్ వస్తే, అరవై వేలు, యాభై వేలు, డబ్బు వేలు ఇట్లా తీసుకోవలసి వస్తుంది. సి.యం గారు ఉదారంగా ఉన్నారు కాబట్టి మేము పెళ్లి మేలు చేయవలసి వస్తుంది తప్ప ఎంత ఫూరంగా ఉండంటే చెప్పడానికి వీలు లేదు. అందువల్ల దానిపై ప్రభుత్వానికి నియంత్రణ ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిపై సలహాసంఘాల సమావేశాలు జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నారు. కమిటీలు వేశామని చెబుతున్నారు. సలహాసంఘాల కమిటీ ఫంక్షనింగ్ అయితే లేదు. రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒకసౌరైనా అవుతున్నాయా లేదా? జిల్లా స్థాయిలో కమిటీలు అవుతున్నాయా లేదా? అసలు దీనిపై విఫూ ఉండా లేదా? దీని పైన పర్ఫెక్షన్ ఉండా లేదా? అలాంటి పర్ఫెక్షన్ లేకపోతే మొత్తం ఈ హోస్పిటల్లో ఎట్లా అవుతుందంటే మొత్తం కార్పొరేట్ హోస్పిటల్స్ డీల్ చేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ హోస్పిటల్లో డాక్టర్స్ సరిగ్గా లేసందువల్ల, మనకు వైద్యం అందించే పరిస్థితి లేసందువల్ల, ఇన్ఫోప్రోక్స్ లేసందువల్ల నీటి కొరకు ప్రజలంతా కార్పొరేట్ హోస్పిటల్స్ పైన

ఆధారపడుతున్నారు. నమ్మకం కుదిరిపోయింది అందువల్ల ఇక్కడ దోషించి పెరిగిపోయింది. అందువల్ల ఇప్పటికైనా పరిశీలిస్తుందా లేదా అని చెప్పి దానికి సంబంధించిన విషయాలను తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి: అధ్యక్షా, ఈ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్‌లో దేనికి ఎంతెంత ఛార్జి చేస్తున్నారనేది ఏమీ డిస్ట్రిబ్యూటర్ చెయ్యేదని చెబుతున్నారు. ఛార్జీలు మనం నిర్దయించేవి కావు. కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్‌లో వాళ్ల ఇస్తున్నటువంటి సర్వీసుకు గాను వాళ్ల ఏమేమి చేస్తున్నారో వాళ్లే నిర్దయించి, డబ్బులు ఇంత ఖర్చు అవుతుందని డిస్ట్రిబ్యూటర్ చేస్తున్నారు. దానికి సమృతం అయితేనే రోగి ఆ హస్పిటల్స్‌లో చేరుతాడు లేకపోతే లేదు. రాష్ట్ర కమిటీలు కొంత ఆలస్యం అవుతున్న మాట నిజం. ఎందుకంటే, ఇంతకుముందు 2002లో పెట్టినటువంటి జోకేకి, 2007లో పెట్టినటువంటి జోకేకి కొంత వ్యత్యాసం ఉంది. ఈ నర్సింగ్ హోమ్స్‌లో ఎవరో ఒకరు చేస్తే, ప్రయువేటు హస్పిటల్స్‌లో ఎవరో ఒకరు చేస్తే అందరినీ తీసుకొని హస్పిటల్స్‌ను రద్దు చెయ్యడం, క్రీమినల్ కేసులు పెట్టడం జరుగుతుంది. నర్సులు ఒకరిద్దరినీ కమిటీలో మొబిల్సుగా వెయ్యాలని చెప్పినందుకు దానిని పరిశీలించడం జరుగుతుంది. తొందరలోనే ఆ కమిటీలను వెయ్యడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్‌లో అయిదు శాతం ఉచిత సేవ అందించడానికి కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్‌కు ఆర్డర్ ఇప్పడం జరిగింది. ఆరోగ్యశ్రీ గురించి అచ్చున్నాయుడు గారు చెప్పింది నూరు శాతం శుద్ధ అబధ్యం అధ్యక్షా. ఎందుకంటే, ఒకసారి ఏరుకోటులో ఉన్నప్పుడు కలిసి ఈ విధంగా ఆరోగ్యశ్రీలో అంతా దుర్వినియోగం జరుగుతుందని జనరల్గా చెప్పారు. అప్పుడు సేను కూడా స్పందించి వారిని అడిగాను. మీరు సాక్షాధారాలను కూడా తీసుకురండి, కలిన చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పాను. ఆరోగ్యశ్రీ అంతా శుద్ధ దండగ అని చెప్పడమే సరిపోతుంది వాళ్లకు. కనీసం ఆరోగ్యశ్రీ ఎందుకు పెట్టారు, ఏ విధంగా జరుగుతుందనేది ఒకసారి చూస్తే చాలా బాగుంటుంది. శ్రీకాకుళంలోని పాలకొండ విలేజ్‌కి సేను వెళ్లాను. అక్కడున్న ఒక పేపాట్ హోర్ట్ సర్పర్ చేసుకున్న వారిని చూసాను. చాలా సంతోషపడ్డామని చెప్పారు అధ్యక్షా. ఆ పేపాట్ మాటల్లడుతూ సేను ఎంతో మంది దగ్గర పని చేసాను, ఎంతో మందికి సేవ చేసాను కాని ఎవరూ నా గురించి పట్టించుకోలేదు. సేను మెడికల్ కౌంప్కి పెల్లినప్పుడు నువ్వు ఏ పోర్ట్, ఏమి అని అడగుండా నీకు ఏమి జబ్బు అని అడిగి, నాకు నయం చేశారు, సేను ఎప్పుడూ మీకు రుణపడి ఉంటానని చెప్పి, ఆ పేపాట్ చెప్పారు. ఈ విషయం పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. ఎక్కడైనా సరే, ఈరోజు చెబుతున్నాను. ఆరోగ్యశ్రీని ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకొని పేదవాళ్లందరికి కూడా మంచి జరగాలని, పైద్య సేవలు అందించాలని ఎంతో ఖర్చు అవుతున్న పేపాట్ అందరికి బాగు చెయ్యాలనే ఉధ్యోగంతో పెట్టింది. అందుకని, మేమందరమూ దీనిలో చాలా ఖచ్చితమైన నిర్దయాలు తీసుకుంటున్నాము. ఆ విధంగా కొన్ని విషయాలు నా దృష్టికి వచ్చిన వాటిని, ఎనిమిది హస్పిటల్స్ మేము రద్దు చెయ్యడం జరిగింది. ఏమైనా సరే, ప్రతిపక్షం వారు ఎవరైనా సరే, విషయం ఏడైనా ఉంటే, సాక్షాధారాలతో మాకు ఇప్పమనండి. తగు చర్యలు తీసుకుంటాము. అంతేకాని, ఆరోగ్యశ్రీ మీద బురద చల్లడం బాగా లేదని చెబుతున్నాము.

(అంతరాయం)

అదే విధంగా సి.యం రిలీఫ్ ఫండ్‌లో దుర్వినియోగం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: కమిటీను నియమకం గురించి అడిగారు.

శ్రీమతి గల్గొ అరుణ కుమారి: వాళ్లు అడిగినందుకు కూడా చెప్పవివ్యండి. వాళ్లు అడిగింది జనం చూసారు. దానికి మేము కూడా సమాధానం చెబితే వాళ్లు కూడా వింటారు. ముఖ్యమంత్రి గారి రిలీఫ్ ఫండ్ లో మొత్తం రెండు, మూడు లక్షలు భర్య అయినా మేమిచ్చేది ఇరవై, ముప్పై నేలు అధ్యక్షా. ఈని, ఇరవై నేలలో ఏమి దుర్మినియోగం జరుగుతుందో వాళ్లను చెప్పమని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ కమిటీల నియామకం గురించి అడిగారు. రాష్ట్ర స్థాయి సలహా కమిటీలలో పైద్య, విద్య డైరెక్టర్ సభ్యుడు కస్టిసర్ గా ఉంటారు. భారత పైద్య అసోసియేషన్ నుండి ఇద్దరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేట్ సర్పింగ్ హోంల అసోసియేషన్ నుండి ఇద్దరు, సంబంధిత పైద్య వ్యత్రిదారుల సంస్థలు మరియు ప్రభ్యాతి చెందిన పైద్యంలో ఇద్దరు, వినియోగదారుల పోరంలో మరియు సౌమాజిక కార్యకర్తలు ఇద్దరు, ఆరోగ్య సంబంధిత రంగాలలో ప్రభ్యాతి చెందిన వ్యత్రిదారుల నుండి మరియు మహిళా సంక్షేప సంస్థల ప్రతినిధులు ఇద్దరుంటారు. ఈ రాష్ట్రస్థాయి కమిటీ నిధులు, అధికారాలు ఏమిటంటే, రిజిస్ట్రేషన్ విధానంలో సాధించిన ప్రగతిని సమీక్షించడం, చట్టంలోని సరైన పద్ధతులలో నిబంధనలను అనులు చెయ్యడం కొరకు వివిధ కమిటీలకు సరైన సమయంలో సలహాలు ఇచ్చుట.

డి.9.10

చట్టంలో సరియైన పద్ధతిలో నియమ నిబంధనలను అనులు చేయుట గూర్చి వివిధ కమిటీలకు సరియైన సమయములో సలహాలు ఇచ్చుట, కాలానుగుణంగా నియమ నిబంధనల్లో మార్పుల గురించి అవసరమైన ముందస్తు నోటీసు లేకుండా సంస్థల తనిఖీలు నిర్వహించుట, పైద్య పరికరములను దిగుపుతి చేసుకున్నప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి పస్య రాయితీలు లేదా రాష్ట్రప్రభుత్వం నుండి భూమిని పొందిన లేదా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు రిఫరల్ ఆసుపత్రులుగా గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు వాటిపై విధించిన పరమతలను అనులు పరచుటకు సంబంధించి మరియు పేర రోగులకు, తెల్ల రేషన్ కార్సులు కలిగిన వారికి ఆసుపత్రుల్లో ఉచిత చికిత్స అందించుట కొరకు సంబంధించిన విషయములను రిప్పు చేయుట కొరకు, మరియు దానిపై సలహాలను ప్రభుత్వానికి సిపారసు చేయుట. జిల్లా కమిటీకి జిల్లా పైద్య మరియు ఆరోగ్య అధికారి అధ్యక్షుడిగా ఉంటారు. ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్ నుంచి ఒకరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్పింగ్ హోమ్ వారు జిల్లా స్థాయి కమిటీలో సభ్యులుగా ఉంటారు.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ (సక్రికల్) : అధ్యక్షా, నేను తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేది ఒక్కమాట. ఇక్కడ ప్రైవేటు సంస్థలు విధించే కనీస సర్పిసేన్ జాబితాను వాటి రేట్లను సభా సమక్షంలో ఉండడమైనది అని ఉంది. సర్ మిమ్ములను, మమ్ములను ఈ డిపార్ట్మెంట్ దగా చేస్తున్నది. దీంట్లో ఏమన్నా రేట్లు ఉన్నాయేమో చూడండి. నేను తమర్చి కోరేది ఏమిటంటే ఇమిడియెట్‌గా దీనికి సంబంధించిన వాళ్ల మీద చర్య తీసుకోవాలి. మంత్రిగారిని, సభను మిస్టర్‌డి చేసారు. ఇప్పటికి DM&HO ల దగ్గర ఏ జిల్లాలో కూడా ఈ జబ్బుకు ఇంత అనే లిస్టు రాలేదు. వారు తెగబడి లింటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా ఉదారంగా రెండు నందల కోట్లు ఇచ్చారు. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడు జరగని మంచి పని జరిగింది. అయినా పేపెంట్లు మీద అదనంగా డబ్బులు వేసి, పేపెంట్లను ముంచుతున్నారు. నిస్స రాములు అనే వ్యక్తికి కేర్ హస్పిటల్లో అవసరం లేకపోయినా వారు ఆపరేషన్ చేస్తామని చెప్పారు అతను పరుగెత్తుకొని నిమ్సుకి పోయినాడు. ఏమిటి సర్, ఈరేట్లు, సెల్ ఫోన్లకు ఎంత లాభం వస్తున్నదో ఆసుపత్రులకు అంత లాభం వస్తున్నది. దయచేసి మా అందరి పక్కన మీరు ఇన్సెస్ట్ చేయండి. ఇది త్రజల నమస్క. ఈ రకంగా ఇచ్చిన వాళ్ల మీద మీరు ఇమిడియెట్‌గా చర్య తీసుకోమనడి. DM&HO లకి ఇస్తామన్నారు. ఒక్కరి దగ్గర ఉంటే నేను చెవి కోసిస్తాను. ప్రాదరాబాదు లోనే ఈ పరిస్థితి ఉంటే DM&HO లకి పీళ్లు ఇచ్చారా సార్? మంత్రిగారు ఎంతో

క్షోపదుతున్నారు కానీ ఆమెకు ఏమీ దొరకనిష్టం లేదు. అదౌక ఒక అగాధమైన సముద్రం గా తయారైంది. అందుకని వాళ్ల మీద అర్జైంట్ గా చర్య తీసుకొమనండి.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayangutta) : Speaker Sir, all the issues which have been raised are voiced by all my colleagues.

I totally agree with them, but at the same time, I would like to bring very important issue to the notice of the House. There are many Corporate Hospitals to whom Government has allotted lands with an understanding that a specific percentage of treatment shuld be provided to poor patients. A few hospitals have given an agreement that they would give free treatment to the extent of 20%, 30% or 40% to poor patients. The Corporate Hospitals like Apollo is running its hospital on Government land so allotted. How many poor patients are they treating free of cost? A list should be directed to be displayed.

Not only land, there are many corporate hospitals which have 'C' Form with which they get tax exemption for all the equipment they buy. Those hospitals also should provide free treatment. There are also many corporate hospitals which are being supplied with subsidised power. Are they giving free treatment to the poor patients? The most important thing is that the people are preferring corporate hospitals in emergency as the Government hospitals are getting weak and weak day by day. Same is the case with Corporate Colleges like Hyderabad Public School, Mothers' Aliya, Mehabubia College. What are the steps being taken to strengthen the Government hospitals and colleges to avoid monopoly by Corporate sector?

శ్రీ జి.కివ్సరెడ్డి : సర్, నోముల నర్సింహాయ్ గారు చెవి కోసుకుంటామన్నారు. కార్బోరేట్ హోస్పిటల్ కు పంపిణీ ఏవన్నా తప్పు ఉంటే వాళ్లే కోస్తారు. ఈయన కోసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. ఏదన్నా పనిమీద అక్కడకు వెళితే వాళ్లే కోసుకుంటారు. అధ్యక్షా, ఈ రోజు పేపెరట్ కార్బోరేట్ హోస్పిటల్ కి వెళ్లటం వరకే వారి చేతుల్లో ఉంటుంది. ఆ తరువాత అంతా హోస్పిటల్ వారి చేతుల్లో ఉంటున్నది. పేపెంట్సు బయటకు పంపిస్తారా, ఎన్ని సార్లు కోస్తారు, ఎన్ని కుట్టు వేస్తారు అంతా హోస్పిటల్ వారి చేతుల్లోనే ఉంది. బడ్జెట్టు మాత్రం మాది లక్ష రూపాయల బడ్జెట్టు అని చెబుతారు. MLA లు అందరికీ తెలుసు ఆయా నియోజక వర్గాల వారు హోస్పిటల్ కి వెళ్లి ఉంటారు. లక్ష రూపాయలు బడ్జెట్టు చెప్పిన తరువాత అది రెండు లక్షల రూపాయలు అపుతాయా, మూడు లక్షల రూపాయలు అపుతాయా అనేది తెలియని పరిస్థితి. కనీసం అన్యాయం జరిగితే తెలుపుకోవటానికి ఒక సిస్టమ్, ఒక మెకానిజమ్ పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కార్బోరేట్ హోస్పిటల్ లో పేపెరట్ ముక్కుపిండి డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు అని తెలిసిన తరువాత కంపెన్సు చేయటానికి ఒక మెకానిజమ్ పెట్టాల్సిన పరిస్థితి ఉందని మీద్వారా కోరుతున్నాను. ఇంకొక విషయం పేపెంట్లు చనిపోయిన తరువాత కూడా ఆ డెడ్ బాడ్స్ మూడు, నాలుగు రోజులు హోస్పిటల్లో ఉంచుకొని డబ్బులు కడితేనే ఖాస్తామంటున్నారు. పేద వాళ్లకు సంబంధించి ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ కార్బోరేషన్ ఆసుపత్రుల మీద ఆజువుయ్యే పెట్టడం కోసం, వారిని సరియైన పద్ధతి లో నియంత్రణ చేయడం కోసం ఒక మెకానిజమ్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

దాక్షర్ యస్.శైలజనాథ్ (సింగసమల) : అధ్యక్షా, ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో సర్టిఫిక్యూలు ఈ రోజున ఒక కమాడిటీగా మారిపోయాయి. అంతేగాకుండా వినియోగదారుల హక్కులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఈ రోజు చిన్న ఆసుపత్రుల నుండి ప్రైవేటు బారులో ఉన్న పెద్ద ఆసుపత్రుల వరకు

టార్ఫ్ డిస్ట్యూచెయకుండా మొత్తం డబ్బులను ఎత్తివేస్తున్న మాట వాస్తవం. ఏవిధంగా మిగతా సేవా రంగాల్లో, మిగతా వ్యాపార రంగాలలోను కలిన నిబంధనలు పున్నయో వైద్య, వ్యాపార రంగములో కూడా కలిన నిబంధనలు అనులు చేయాలి. వాళ్ళ వాళ్ళ స్థాయిని బట్టి పెద్ద ఆసుపత్రులు పెద్ద రేట్లు, చిన్న ఆసుపత్రులు చిన్న రేట్లు కావచ్చు, ఎంత ఖర్చుకి వారు రక రకాల రీగాలకి వైద్యం చేస్తారనే విషయ చెప్పాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంకోక సభ్యుడు మాటల్లాడుతూ ఆరోగ్యశీ గురించి అపోహాలు ఉంటే రాష్ట్రముంతా తిరిగి తోలగించుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆరోగ్యశీ అనేది మంచి ప్రోగ్రామ్. దాని మీద అనవసరంగా మాటల్లాడవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. ఉదయభాసు(జగ్గయ్యపేట) : అధ్యక్షా, ఈ వైద్య సేవలు అందించే విషయంలో, కార్బోరేట ఆసుపత్రులలో రుసుములు తీసుకునే విషయంలో ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వ నియమ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కువ రుసుములు తీసుకున్న ఆసుపత్రుల మీద చర్య తీసుకున్నారా? చర్య తీసుకుంటే ఆ ఆసుపత్రి పేరు చెప్పమని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, సభ్యులు అడిగిన ప్రివేట్ ఆసుపత్రులకు కేటాయించిన భూముల వివరాలు ప్రస్తుతం నావధ్య లేవు. వివరాలను సేకరించి తరువాత నేను సభ్యులందరికి తెలియచేయడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా ప్రకటించిన చార్జీల కంటే ఎక్కువ చార్జీలు వసూలు చేస్తున్న ఆసుపత్రుల మీద చట్ట ప్రకారం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

(శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ చే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేట్లు ఏ విధంగా ప్రకటించారో డిస్ట్యూచెయిల్ కావటం లేదని అంటున్నారు.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, రకరకాల రేట్లు ఉంటాయి, 10 వడకల ఆసుపత్రులు, 20 వడకల ఆసుపత్రులు ఉంటాయి. కొన్ని ఆసుపత్రులలో ఎక్కువ సౌకర్యాలు ఉంటాయి. కొన్ని ఆసుపత్రులలో తక్కువ సౌకర్యాలు ఉంటాయి. వారి వారిని స్థితిని బట్టి వారి ఛార్జ్ చేస్తున్న రేట్లను డిస్ట్యూచెయిడం జరుతుంది. **ఉ.9.20**

వారి వారి స్థాయిని బట్టి వారి ఛార్జీలు డిస్ట్యూచెయిడం జరుగుతుంది. రోగి ఆ ఛార్జ్ ను చూసుకొని ఆ ఆసుపత్రిలో చేరాలా, వద్ద అని నిర్దయించుకోవచ్చు. కానీ ఇంతవరకు ఏ ఆసుపత్రివారు కూడా వారు చెప్పినట్లు లిస్టు తయారుచేయలేదు. మొట్టమొదటటోనే చెప్పాను. హస్పిటల్స్ లో వారు అందచేసే సర్వీసులనుబట్టి ఛార్జీలు వసూలు చేస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్గారూ, ముందు మీరు వారు అడుగుతున్న ప్రశ్న పూర్తిగా విసండి.

శ్రీ బి.కిషన్‌రెడ్డిః : అధ్యక్షా, హస్పిటల్స్ ఛార్జ్ చేసే రేట్లు డిస్ట్యూచెయిలని మేం అడుగుతున్నాం .

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః : వారు అందజేసే సర్వీసులకు వసూలు చేస్తున్న ఛార్జీలను డిస్ట్యూచెయిలని ఆదేశాలిస్తాం . ఆ ఆదేశాలను పాటించకపోతే వారిపై తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

కొంతమంది ప్రతిష్ట సభ్యులు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి సుంచి ఇచ్చే మొత్తాలు దోషిడీ జరుగుతున్నాయని అన్నారు.

(అంతరాయం)

నోముల నర్సింహాయ్యగారి సిఫార్సులమేరకు ముఖ్యమంత్రిగారి సహాయ నిధి సుంచి కోటీ ఇరవై తొమ్మిది లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. దానిలో ఏమీ మౌసం జరగలేదు. మా దగ్గర ఎవరెవరికి ఎంత మొత్తం మంజూరు చేసింది పూర్తి వివరాలున్నాయి. నర్సింహాయ్యగారు ఆ నిధి సుంచి ఎక్కువ మొత్తం మంజూరు తీసుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారూ, వారు అడిగిన ప్రశ్న ఏమంటే సీయం రిలీఫ్ ఫండ్ సుంచి ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్ వారు ఎక్కువ రేట్లు పెంచి క్లెయిలం చేస్తున్నారని వారు ఆరోపిస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం .ఎ.గప్పార్సి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఆ రకంగా మాటల్లాడవచ్చా? మేం చేస్తేది వినమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారూ, మీరు ఛైర్ ను అడ్స్ చేసి చెప్పండి.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, వారు అడిగినదానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. సభ్యులు అడిగిన మరొక ప్రశ్న ఏ ఏ ఆసుపత్రులకు ఎంతెంత భూమి ఇచ్చారని అడిగారు. ఆ వివరాలు గౌరవసభ్యులందరికి పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్యః అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి నేను అడిగిన ప్రశ్న అర్థం కాలేదు. ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి సుంచి నిధులు కేటాయించినదుకు ముఖ్యమంత్రికి పదే పదే కృతజ్ఞతలు చెప్పాను. ఆ విషయం మంత్రిగారు అర్థం చేసుకోలేదు. నేను కోటి రూపాయలు పైగా పేపరట్లకు ఇప్పించానని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్న నాటి సుంచి ప్రజలకోసం ఏమి కావాలన్న మేం అడుగుతున్నాం . ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి సుంచి నిధులు మంజూరైన తరువాత కూడా ఆసుపత్రివర్గాలు బిల్లులు ఎక్కువగా వేసి రోగుల వద్దనుంచి ఎక్కువ మొత్తాలు గుంజుతున్నారు. హాస్పిటల్స్ వసూలు చేస్తున్న చార్జీల లీస్ట్సు డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేయమని మేం అడుగుతున్నది. ఇప్పుడు డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేస్తున్నారా? లేదా? ఇప్పుటికీ డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేయకపోతే ఎప్పటిలోగా డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేయించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, ఆసుపత్రి వర్గాలను చార్జీల పట్టికను డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేయమని తప్పకుండా కోరతాం .

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్యః అధ్యక్షా, మంత్రిగారు డిస్ట్రీబ్యూషన్ గురించి పెంటనే ఆదేశాలివ్వమని కోరుతున్నాను. డిస్ట్రీబ్యూషన్ చేయని ఆసుపత్రులమీద చర్యలు తీసుకొంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్గా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీచేసిన తరువాత కూడా డిస్ట్రీషన్లే చేయని అనుపత్తులమీద నెలరోజుల్లో చర్యలు తీసుకొంటామని సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

పంట సష్టోచ్ఛానికి రైతులకు సష్టపరిహారం చెల్లింపు

ప్రశ్న నెం . 64 (8643)

సర్వశ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్ (పొన్నారు) కె.ఆచ్చన్నాయుడు, వి.నరేంద్రరెడ్డి(మహబూబాబాద్) పి.సుజాత(ఆచంట) కె.హరీశ్వరరెడ్డి (పరిగి) సిహెచ్ రాజేశ్వరరావు(సిరిసిల్ల) - గౌరవసీయులైన రెవిన్యూ, సహాయ, పునరావాస శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః

- అ) రాష్ట్రంలో కరపు, భారీ వర్షాలవల్ల రైతులు సష్టపోయిన పంట విస్తీర్ణం ఎంత;
- ఆ) పంటలు వేసిన భూమి విస్తీర్ణాన్ని, సష్టపోయిన పంట భూముల విస్తురాన్ని అంచనా వేసేందుకు ఏదేని సర్వే జరపటం జరిగిందా;
- ఇ) అయితే, ఆ నివరాలు ఏమిటి;
- ఈ) చెల్లించాలని ప్రతిపాదించిన పంట వారీ సష్టపరిహారం ఎంత?

రెవిన్యూ, సహాయ, పునరావాస శాఖామంత్రి (శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావు):

- అ) అప్పునండి. ప్రకాశం, చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం, కర్నూలు, మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, మెదక్, సల్గొండ వంటి 9 జిల్లాలలోని 298 మండలాల్లో కరపు కారణంగా 2006-07 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 6,63,671 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో పంట సష్టం జరిగింది. సష్టపోయిన రైతులకు కలామిటీ రిలీఫ్ ఫండ్ ప్రమాణాలనుసునరించి వ్యవసాయ, ఉద్యానవన పంటలకు ఉత్సవరక సబ్విడ్ని సమాకూర్చడానికి గాను వ్యవసాయ కమీషనర్ మరియు డైరక్టర్కు ప్రభుత్వం రూ. 113.88 కోట్ల మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది. 2007-08 ఆర్థిక సంవత్సరంలో కరపు కారణంగా పంట సష్టం ఏదీ జరగలేదు. జూన్, జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు నెలల్లో, అక్టోబరు మొదటివారం, చివరివారంలోనూ భారీ వర్షాలు, వరదలు కారణంగా ఈ సంవత్సరం పంట దెబ్బు తిన్నది.
- ఆ) అప్పునండి. ఇటీవల సంభవించిన వరదల కారణంగా దెబ్బులిన్న పంటలను సర్వే చేయడానికి రెవిన్యూ, వ్యవసాయ శాఖాధికారులతో బ్యందాలను ఏర్పాటుచేయడమయింది. పంట సష్టోచ్ఛానికి అంచనా వేసే ప్రక్రియ చురుకుగా జరుగుతున్నది.
- ఇ) వర్షాలవల్ల సష్టపోయిన జిల్లాలు, పంట దెబ్బులిన్న విస్తీర్ణం నివరాలు, సబ్విడ్ నిడుదలచేసిన నివరాలు రాతపూర్వక సమాధానంలో వివరంగా తెలియజేయడమైంది.
- ఈ) వ్యవసాయ శాఖ కమీషనర్ మరియు డైరక్టర్ నుండి తుది అంచనా నివేదికలు అందిన తరువాత కలామిటీ రిలీఫ్ ఫండ్ ప్రమాణాలనుసునరించి సష్టపరిహారాన్ని చెల్లించడం జరిగింది.

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 2006-07 సంవత్సరంలో కరపు వలన సష్టపోయిన జిల్లాల నివరాలు చెప్పారు కానీ ఈ సంవత్సరంలో వచ్చిన వరదలవల్ల గానీ, తుపానులవల్ల గానీ జరిగిన సష్టం నివరాలు గానీ మంత్రిగారి సమాధానంలో లేవు. కావున వాటిని వివరించవలసిందిగా మంత్రిగారిని మీద్వారా

కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే 2006-07 సంవత్సరంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వరదలు వచ్చాయి, కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాలో ఓగ్ని తుఫాను వచ్చి లక్షల ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగింది. కానీ వాటికి సంబంధించిన వివరాలు వారి సమాధానంలో లేవని నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. కావున వాటిని సభ ముందు ఉంచాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ సంవత్సరం కురిసిన అధిక వర్షాలవల్ల అనగా జూన్, జూలై, సెప్టెంబర్, అక్టోబర్ నెలల్లో ఏ ఏ జిల్లాలలోని రైతాంగం ఎంత నష్టపోయారో, ఆ వివరాలు సభ ముందు ఉంచాలని మంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఆచ్చన్నాయిముడు: అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం జూన్, జూలై, అగస్టు నెలల్లో వరదలు మొదలాయ్యాయి. నేను మీద్వారా మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అనగా 2004 నుంచి గత నెల అక్టోబరు వరకు వరదలవల్లగానీ, కరువువల్లగానీ తీవ్రమైన పంట నష్టం జరిగింది. కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కేంద్రం నుంచి మన రాష్ట్రానికి నిధులు తెచ్చుకోవడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా పైనట్టం చెందింది. 2004 నుంచి ఇథపుటివరకు ఎంత నష్టం జరిగింది? మీరు కేంద్రానికి నష్టం అంచనాలు పంపించారా? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎంత మొత్తంలో నిధులు రాష్ట్రానికి వచ్చాయి అనే వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పాలి. రెండో విషయం వరదలు వచ్చి పంట నష్టం జరిగినపుడు మీరు నష్టపరిహారం ఇస్తున్నారు. వరదలవల్ల చాలా ప్రాంతాలలో ఇసుకమేటలు వేసి కొన్ని సంవత్సరాలు పంట పండించడానికి వీలు కావడంలేదు. ఇసుకమేటలను తోలిగించడానికి ఏ జిల్లాలో కూడా ఒక్క పైసా కూడా ఇష్టాలేదు. ఒకవేళ ఏ జిల్లాలోనైనా నిధులు ఇచ్చి పుంటే సభకు తెలియజేయాలి. మూడవ విషయం వరదలు వచ్చినపుడు చాలావరకు పరి ధాన్యం తడిసిపోయి నష్టం జరుగుతున్నది. రంగు మారిన ధాన్యాన్ని కొనమని ప్రభుత్వం ఆదేశాలైతే ఇస్తున్నది కానీ ఎక్కుడా ఆ ఆదేశాలు అమలుకావడంలేదు. అలాగే పత్రి గానీ, పరి ధాన్యం గానీ వరదలవల్ల రంగు తగ్గి నాట్యం లోపిస్తే ఆ ఉత్సత్తులను కొనడానికి ఏమి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారో తెలియజేయమని కోరుతున్నాను.

ఉ. 9.30

శ్రీ కె.ఆచ్చన్నాయిముడు : అధ్యక్షా, వరదలు వచ్చినపుడు పరి ధాన్యం చాలా వరకు తడిసిపోయి నష్టం జరుగుతుంది. రంగు మారిన ధాన్యాన్ని కొనమని మీరు ఆదేశాలైతే ఇస్తున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జూన్, జూలై, అగస్టు మాసాల్లో ఇప్పటికి 5 పర్యాయాలు వరదలు వచ్చి చాలా నష్టం జరిగినా ప్రభుత్వం నుండి ఇంతవరకు సహాయం అందలేదు. మంత్రి గారు మొన్న డిడిఆర్సి మీటింగులో ఇన్చార్ట్ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తే ప్రభుత్వానికి నివేదికలు పంపించారు. డబ్బులు రాలేదు కాబట్టి మేము ఇష్టాలేక పోతున్నామని ఇన్చార్ట్ మంత్రి గారు చెప్పారు. జూలైలో వరదల వల్ల నష్టపోయినా, నేటివరకు నివేదికలు పంపించామనే చెబుతుంటే అక్కడ రైతాంగానికి ఏమి న్యాయం జరుగుతుంది? ఇంకోకటి అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వ్యవసాయంతో పాటు జీడిమామిడి, కొబ్బరి పంటలకు కూడా భారీ స్థాయిలో నష్టం జరిగింది. కానీ ఉద్యమాని పంటలకు నష్టపరిహారం ఇష్టకూడదని వారు నిర్ణయించారు. మా జిల్లాలో పరి ధాన్యం ఎంత ఉన్నదో అదే విధంగా కొబ్బరి, జీడిమామిడి కూడా ఉన్నది. వాటికి కూడా నష్టపరిహారం చెల్లించమని మీద్వారా మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా, భారీ వర్షాల వల్ల ఈ సంవత్సరం నష్టపోయన పంటల వివరాలు ఇష్టడం జరిగింది. ఇది పౌట్టార్లో కూడా ఇచ్చాము. దానికి అవసరమైన సర్వే జరిగి సంబంధిత

డిపార్టమెంటు వారు పూర్తిగా ఇన్సర్ట్ నబ్బిడీ వివరాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అక్షోబరు మొదటి వారము 4 వ తేది నుండి 6 వ తేది వరకు ఇక్కడ పడినటువంటి వర్దుల వల్ల 14,475 హెక్టార్లు, అలగే సెప్టెంబరు నాల్గవ వారంలో 25 నుండి 28 వరకు 31,111 హెక్టార్లు పంట నష్టపోవడం జరిగింది. ఇప్పటికి ఈ సెప్టెంబరు లో వచ్చిన నష్టానికి లాన్స్కు తప్ప మిగాతా వాటికి నష్టపరిహారం రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఈ 2006-07 సంవత్సరాలలో వచ్చిన కరువులు, వరదలు గురించి వివరాలు అడిగారు. ఈ మధ్యనే 13 జిల్లాలకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు డీటైల్స్ గా వస్తే పోయిన సంవత్సరం గురించి అడుగుతున్నారు. పోయిన సంవత్సరం పెద్ద మెత్తం అగ్ని వల్ల నష్టం జరిగింది. మీరు అనుమతిస్తే తరువాత నినరాలు పంపించడానికి ప్రయత్నిస్తాం.

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రావు : దెబ్బతిన్న ధాన్యం పంట నష్టం గురించి మంత్రి గారు వివరాలు తెలియజేస్తున్నారు. ఆ వర్దుల వల్ల ప్రత్తి, వరి, మొక్కజోన్సు పంటలు బాగా దెబ్బ తిన్నాయి. ఈ రోచు మార్కెటుకు 80% నాణ్యత లేని ప్రత్తి వస్తుంది. వర్షాలకు తడవడం మూలాన మంచిగా ఉన్న దానికి మాత్రమే క్వింటాలుకు రూ. 2100 లు పడుతుంది. అయితే ఈ 80% తడిసిన నాణ్యత లేని ప్రత్తిని మాత్రం క్వింటాలుకు రూ. 800, 900 కు అమ్ముతున్నారు. అలగే మొక్కజోన్సు . మంచి మొక్కజోన్సుకు రేటు వస్తుంది. కానీ దెబ్బతిన్న మొక్కజోన్సు మార్కెట్లో 80% ఉన్నది. అది కొనుగోలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఏర్పాటు చేస్తున్నదా? అలగే వరి కూడా. కోతకు వచ్చే సమయంలో వర్షాలు పడుతున్నాయి. గతంలో లాగా మార్కెట్‌మెంట్ ద్వారా కొనుగోలు చేయడానికి ప్రభుత్వం చౌరప తీసుకొని ఏమైనా ఏర్పాటు చేస్తున్నదా?

డాక్టర్ జి. చిన్నరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది మంచి suggestion. ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వాలలో జరుగుచున్నది. కానీ డిసాస్టర్ మేనేజ్‌మెంటు వారు ఈ వ్యవహారాన్ని చూడరు. సంబంధిత డిపార్టమెంటు వారే సహాయిగా క్వాట్స్ వేస్ట్ డిటైల్స్ గా జవాబు చెఱుతారు. అలగే దెబ్బ తిన్న, రంగు మారిన వరి ధాన్యం, ప్రత్తి ఇతర పంటలకు సంబంధించిన వార్తాతే డిటైల్స్ గా వివరాలు చెప్పగలరు. ఈ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన నిధులకు సంబంధించిన వివరాలు, స్టోటి స్టీక్స్ సహాయిగా అడిగితే ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరం మన అదృష్టం ఏమంటే ఇప్పటివరకు ఒక మండలం కూడా కరువు బారిన పడకుండా రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం అన్ని ప్రాంతాల నుండి పెద్ద ఎత్తున పంట వస్తున్నది. వ్యవసాయశాఖ చేసిన ప్రయత్నాల వల్ల కానీవ్యండి, వాతావరణము కలసి రావడం వల్ల, క్రొత్త ప్రాజెక్టుల వలన ఆయకట్టు రావడం వలన, అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఈ సంవత్సరం వచ్చిన వరి పంట దిగుబడి ఇంకెప్సుడు ఉండదని నా అభిప్రాయం. దీనిని నిజంగా అందరము అభినందించాల్సిన వివయం. పంద లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తి ఉంటుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసింది. మంచి వాతావరణం రాష్ట్రంలో ఉంది. అదృష్టవశాత్తు టైడల్ తుఫాను గురించి నిన్న మెట్రాలజీ డిపార్ట్ మెంటు వారు ముందుగా మనలను హాచురించారు. గురించి. అదృష్టవశాత్తు అది West Bengal, Bangladesh వైపు వెళ్ళడం వలన మనం సేవ అయ్యాం. ఆ పరిస్థితి ఇలగే ఉండాలని భగవంతుడిని కోరుకుంటున్నాను. పోతే ఇతర వివరాలు గురించి చెప్పారు. రాష్ట్రంలో అక్కడ క్వాడ నెల్లారు, కర్బూలు మరియు ఇతర ప్రాంతాలలో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. దీని పరిప్యారానికి ప్రభుత్వం రెండు రకాల పద్ధతులను అనుసరిస్తుంది. ఒకటి, నేడు తక్కణమే ఇన్సర్ట్ నబ్బిడీ ఇచ్చే కార్బూకమంగా చేయడం. రెండవది అక్కడ పరిసైంటుగా ఆ నదులకు చుట్టూ ప్రక్కల పున్న ప్రాంతాలను శాశ్వతంగా మోడర్నైజ్ చేయడానికి శాశ్వత ప్రణాళికలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాలకు నహాయం అందలేదని అంటున్నారు. ఆ నివేదికలు ఉంటే వాటిని

కలెక్టర్లకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ మూడున్నర యేళ్లలో ఏ ప్రాంతములో ఎప్పుడు కూడా డిస్ట్రిక్టు మేనేజ్‌మెంటు వారు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే మొత్తం గాకుండా ఇంకా అవసరమైతే రాష్ట్ర నిధుల నుండి మీట్ అయ్యాం తప్ప ఎక్కుడ ఒక రూపాయి విడిచి పెట్టిన సందర్భం లేదు. హోర్టికల్చర్ నంబందించి సహాయం ఇవ్వడం లేదని చెప్పారంటున్నారు. అది కరెక్టు కాదు. జిల్లా కలెక్టర్ నుండి వచ్చిన నివేదికలు ఏపైతే ఉన్నాయో ఆ మేరకు అన్న జిల్లాలకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కడైనా ఉండిపోయాయని సభ్యులు మా దృష్టికే తీసుకువస్తే వాటిని కూడా విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. ఆ నిపయంలో ప్రభుత్వం ఎక్కుడ నిర్దక్ష్యం చేయలేదని సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి. నరేంద్ర కుమార్ : స్పీకర్ సర్, మంత్రి గారు ఇక్కడ చాలా అవస్థవాలు, సత్యదూరమైన విషయాలు చెబుతున్నారు. తుఫాను వచ్చి సంవత్సర కాలమైంది. ఈ రోజుకు కూడా గుంటూరు జిల్లాలో మిర్చి పంట వేసి సష్టపోయిన రైతులు చాలా మంది ఉన్నారు. వాళ్లకు కేవలం 65% సష్టపరిహరం ఇచ్చారు. ఇంకా 35% పైగా నష్ట పరిహారము ఇవ్వపలసి ఉండని ఇక్కడ మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. నివేదికలు వచ్చిన వాటన్నిటికి డబ్బులు ఇచ్చామన్నారు. నష్టం జరిగి సంవత్సరం కావచ్చినా ప్రభుత్వం మీన మేఘాలు లెక్కస్తూ సష్టపరిహరం చెల్లించే ప్రయత్నం చేయకపోవడం వల్ల ఈ రోజు రైతాంగం దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో ఉంది. అలాగే వేరుశెనగ పంట గురించి. అనంతపురం జిల్లాలో చూస్తే వ్యవసాయశాఖా మంత్రి గారు ప్రకటించినట్లు 3 వేల కోట్ల రూపాయల పంట వస్తుందని అన్నారు. రైతులంతా పంటను తీసుకొని ఒక చోట పెట్టుకొంటే వచ్చిన వర్షాల వల్ల వేరుశెనగ తడిసి విత్తులకు మొలకలు వచ్చాయి. దీనికి ఏ విధమైన సష్టపరిహరం ఇచ్చారు? ఈ రోజు ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకొనే చర్యలు తీసుకోకపోవడం దురదృష్టకర మైన విషయం. మంత్రి గారు చెప్పినట్లు వాన దేవుడు వాళ్ల పార్టీలో ఉన్నాడనుకుందాం. అయ్యా, ఈ రాష్ట్రంలో మీరు వచ్చిన తరువాత తుఫానులు, సునామీలు వచ్చాయి. ఆ వరుణ దేవుడు మీ పార్టీలో ఉన్నాడు కాబట్టి అయసకు చెప్పి ఈ రాష్ట్ర ప్రజాసాధానికి జరుగుచున్న సహ్యాన్ని తగ్గించమని చెప్పవచ్చును కదా. ఈ వేళ కేవలం మంత్రి గారు దాట వేసే సమాధానం చెబుతున్నారు. సష్టపోయిన రైతాంగాన్ని ఆదుకొనే నిధంగా వారి సమాధానం సుష్టంగా లేదు. మా దగ్గర ఉన్న సమాచారం ప్రకారం 1350 కోట్ల రూపాయలును ఇవ్వపలసిందిగా కేంద్రాన్ని కోరినట్లు మాకు తెలిసింది. మీకు కేంద్రం నుండి ఎంత డబ్బు వచ్చింది వివరాలు చెప్పవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నామ?

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ ఏదో నిమర్య చేయడానికి ఈ ప్రశ్నని ఆధారంగా తీసుకుంటున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో మిరప రైతులకు సంబంధించి ఇంకా డబ్బు రిలీజ్ చేయాలని కలెక్టరు నుండి నివేదిక వస్తే, అటువంటిది ఏమైనా పుంటే ప్రభుత్వం ఆ నివేదిక మేరకు నిధులు రిలీజు చేస్తుంది.

ఉ. 9.40

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అన్ని రాష్ట్రాలలో కెలామిటీకి సంబంధించి ఒక విధానం పుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జరిగిన వివిధ విషయాలలో కేంద్రానికి నివేదికను పంపిస్తారు. ఆ నివేదికలో పంపించిన మొత్తాలు అంతా కూడా మన రాష్ట్రానికి కాదు ఏ రాష్ట్రానికి కూడా కేంద్రంలో ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో పున్నా మంజూరు చేయదు. కారణమేమంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిధిలో ఉన్న అన్ని రాష్ట్రాలకు స్టానింగ్ కమీషన్ ద్వారా ప్రతి సంవత్సరానికి కేటాయించిన మొత్తాన్ని మాత్రమే రిలీజ్ చేస్తారు తప్ప. నివేదికలో పొందుపరచిన మొత్తాన్ని రిలీజ్ చేయరు. మీరు తొమ్మిది సంవత్సరాల పరిపాలనా కాలంలో కేంద్రం నుంచి ఎంత తెచ్చారో, దానికంటే

మేము ఎక్కువ తేవడం జరిగింది. అయితే, అది వేరే రూపేణా వచ్చింది? పైమ్ మినిష్టర్ రిలీఫ్ పండ్ అనే ప్యాకేజ్ ద్వారా తేవడం జరిగింది. మీరు 9 సంవత్సరాలలో తెచ్చిన మొత్తాన్ని మేము కేవలం ఒక్క సంవత్సరంలోనే తేవడం జరిగింది. ఇది చెప్పి ప్రజలను మధ్యపెట్టడం కాదు. రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా జరిగిన విపత్తుల సందర్భంగా ఇచ్చేది సష్టపరిహారం అంటున్నారు మీరు, అది సష్టపరిహారం కాదు. అలాంటి సష్టపరిహారం మీరు ఇవ్వాల్మె, మేము ఇష్టము. మనము ఇచ్చేది కేవలం, ఇన్సుట్ సబ్సిడీ ఇస్తున్నాము. ఆ ఇన్సుట్ సబ్సిడీ సి.ఆర్.ఎఫ్ నారమ్స్ ప్రకారం ఇస్తున్నాము. సి.ఆర్.ఎఫ్ నారమ్స్ ను గడచిన రెండు సంవత్సరాలలో 25 శాతానికి పెంచాం. మీరు ఇచ్చినదానికంటే ప్రశ్నతం 50 శాతం పెంచాం. అవన్ని దాచిపెట్టి ప్రభుత్వం వైశల్యం చెందిందని అంటున్నారు. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో పరిష్కారాలు బాగా పున్నాయంటే కారణం మీరు వాతావరణం అంటున్నారు. వాతావరణంతో సహా వ్యవసాయ శాఖ గాని ఇతర శాఖలు చేసిన ఎక్స్‌ప్రైస్ కూడా మీరు దాచిపెట్టలేరు. మీరు దాచిపెట్టినా క్రిందస్థాయి ఫలితాలు మీకు స్వస్థంగా కనిపిస్తాయి. కావాలంటే మీరు గ్రామాలకు వెళ్లి అడగండి. మంచి విత్తనాలు ఇష్టడం, కల్తీలేని ఎరువులు అందించడం, వాటార్ నేనేజ్మెంట్, సిస్టమ్సేటిక్ గా చేయడం, సమయానుకూలంగా ట్రాఫ్ఫిక్సాంబేషన్ చేయించడం. ఈ కార్యక్రమాలు అన్ని మీరు అప్పుడు చేయించలేదు కాని నేడు అవన్ని సిస్టమ్సేటిక్గా జరుగుతున్నాయి. అదేవిధంగా మంచి ఫలితాలు కూడా క్రిందనుండి వస్తున్నాయి. శాసన సభలో మాట్లాడం మాత్రమే కాదు, గ్రామాలకు వెళ్లి చూడండి. ప్రశ్నతం వరి దిగుబడి ప్రాధమిక అంచనా 100 లక్షల మెట్రిక్ టన్లులు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఇంత దిగుబడి ఎప్పుడూ రాలేదు. ఇది ప్రభుత్వానికి ట్రైట్ ఇష్టకుంటే ఎవరిస్తారు మీరు? దయచేసి ఈ కెలామిటీన్కు సంబంధించి ఇంకా ఎక్కడైనా ఒకటీ రెండు జిల్లాలు మిగిలిపోతే గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తెచ్చినట్లయితే తప్పకుండా రిలీజ్ చేస్తాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినా, ఇష్టకపోయినా వారిని ఆదుకోనే కార్యక్రమం రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తోంది.

శ్రీలం లెష్ట ఫ్లాంకును పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధిపరచుట

ప్రశ్న నెం.65 (8569)

డా. సి. వంశీ కృష్ణ(అచ్చంపేట) శ్రీ సి.రాంమోహన్ రెడ్డి శ్రీ జె.కృష్ణ రావు.(కొల్లపూర్) - గౌరవనీయులైన సమాచార, పోర సంబంధాలు, పర్యాటక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) శ్రీలం ఎడమ ఫ్లాంకును పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధిపరచాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉందా?
- అ) అయితే, ఆ విపరాలీనిటి?

సమాచార, పొర సంబంధాలు, పర్యాటక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆనం రామానూరాయణ రెడ్డి)

- అ) లేదండి.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా.సి.వంశీ కృష్ణ (అచ్చంపేట): శ్రీశైలం అనేది మన రాష్ట్రంలో పున్సుటువంటి ఒక పుణ్యశ్శేత్రం, ఇది పేరుగాంచిన జ్యోతిర్లింగాలలో ఒకటి. ఈ పుణ్యశ్శేత్రంను దర్శించుకొనుటకు కర్మాంగు, మహారాష్ట్ర ల నుంచి వచ్చే ఎక్కువ శాతం భక్తులు, మనుసూరు, ఆమ్రాబాద్ మండలం నుండి శ్రీశైలం డ్యామ్ వెస్ట్ ద్వారా శ్రీశైలం డ్యామ్ ఈష్ట మరియు పుణ్యశ్శేత్రంను చేరుకుంటారు. మంత్రిగారు మేము అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం లేదండి అన్నారు. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదన్నారు. ఈ డ్యామ్ వెస్ట్ మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పుంది. అది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ టూరిజమ్ సెంటర్ పున్నది. దానిని డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం పుంది. ఇక్కడ ముఖ్యమైన అంశాలు టూరిజం రిసార్ట్, బోటింగ్, ఎడమ నుండి కుడి వైపువరకు రోవ్ వే ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధి అపుతుంది. అదేవిధంగా వచ్చేభక్తులకు దూరం తగ్గడం కుడా జరుగుతుంది. ఈ విషయం మీద సభలోనే గౌరవ మంత్రిగారు అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు లేష్ట్ బ్యాంక్ ప్రాంతం మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పుంది. గతములోనే వరహాబాద్ ప్రాంతంలో టూరిజం శాఖ ద్వారా జంగిల్ రిసార్ట్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రాంతంలో 2006వ సంవత్సరానికి ముందు మనుసూర్ అనే గ్రామంలో యాచై లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఒకవే సైడ్ ఎమినిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కాని 2006 జనవరి మాసములో ఈ వే సైడ్ ఎమినిటీని మావోయిష్టు ఉద్యమకారులు దానిని పేర్కొనారు. అది పూర్తిగా ద్వారంసంఘ్యంది. అలాగే వరహాబాద్ అనే ప్రాంతంలో రు.70 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో జంగిల్ రిసార్ట్ ను అక్కడ పున్న చెంచు జాతి వాళ్ళతో టూరిజం అభివృద్ధిచేస్తాపుంటే, 2003 మార్చి మరియు 2003 డిసెంబర్ మాసాలలో రెండు దఫాలుగా మావోయిష్టు ఉద్యమకారులు దానిని పేర్కొనారు. ఈ రెండు సంఘటనలు జరిగిన అనంతరం మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా పోలీస్ అధికారులు, మిగతా జిల్లా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తెలియజేసింది ఏమిటంటే ఈ ప్రాంతంలో మావోయిష్టు కార్యాకలాపాలు ఎక్కువగా పున్నాయి. ఈ ప్రాంతాల్లో ఎట్టి పరిస్థితులలోను టూరిజం అభివృద్ధి చేయడానికి పీలుకాని పరిస్థితులున్నాయని ప్రభుత్వానికి నిమ్మదిక పంపడం జరిగింది. తరువాత అక్కడ ఎటువంటి అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం లేక, అలా పేర్కొని వాటిని అలాగే వదిలివేయడం జరిగింది. ఇక సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారం లేష్ట్ బ్యాంక్ నుంచి రైట్ బ్యాంక్కి రోవ్ వే అడిగారు. ఈ రోవ్ వే గతములో కూడా పరిశీలనలోకి రావడం జరిగింది. అయితే, దానిని పరిశీలన చేయడానికి ఒక కన్సల్టెంట్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్చలు తీసుకుంటుంది. ఆ కన్సల్టెంట్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, అలాగే స్థానికి జిల్లా అధికార యంత్రాంగం, పోలీసు యంత్రాంగం యొక్క అలోచన తీసుకున్న తరువాత ఈ యొక్క ప్రాజెక్టును అభివృద్ధి చేయడానికి అన్ని చర్చలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

సీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయుట

ప్రశ్న నెం.66 (8597)

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్, శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి, శ్రీ ఇ.దయకర్ రాపు, శ్రీ ఎస్ మారుతి,(చోపుదండి) శ్రీ దేవినేని ఉమా మహాశ్వర రాపు,(సందిగామ) శ్రీ పి.కేశవ(ఉరవకొండ) - గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- ఆ) రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం నిర్మించాలని ప్రతిపాదించిన ప్రాజెక్టుల నుండి గత నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తయిన ప్రాజెక్టుల సంఖ్య ఎంత?
- ఆ) ఇప్పటి వరకు, అదనంగా సాగు నీటిని కల్పించిన భూమి విస్తృతం ఎంత?
- ఇ) అదనంగా సాగు క్రిందకు తీసుకు పచ్చిన ప్రాజెక్టువారీ భూమి వివరాలు ఎకరాలలో తెలపండి?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్)

- ఆ) గత నాలుగు సంవత్సరాలలో 11 ప్రాజెక్టులు పూర్తియినాయి. ఇతర పనులు చురుకుగా కొనసాగుతున్నాయి,
- ఆ) ఇప్పటి వరకు 11,09,445 ఎక రాలకు సాగునీటి సామర్థ్యాన్ని కల్పించడమయింది. అందులో ఆయా సంవత్సరాలలో లభ్యంగా పున్చ నీటిని ఆధారంగా చేసుకొని సుమారు 10.31 లక్షల ఎకరాలకు నీటిని విడుదల చేయడమయింది.
- ఇ) అదనంగా సాగు క్రిందకు తీసుకు పచ్చిన ప్రాజెక్టువారీ భూమి వివరాలను జతపరచడమయింది. అదే విధంగా పెబ్బెట్లో కూడా పుంచడమయింది.

AYACUT PARTICULARS
New ayacut in acres (2004-2007)

in Acres

Sl. No.	Name of the Project	2004-05	2005-06	2006-2007	Total (3+4+5)
1	2	3	4	5	6
I ANDHRA REGION					
A Major					
1	Vamsadhara Project Stage-II	9999	7228	7000	24227
2	Pushkara LIS	0	0	12233	12233
3	Tadipudi LIS	0	0	12320	12320
4	Nagarjuna Sagar Project	2263	687	0	2950
5	Somasila	0	877	20069	20946
6	Chagannadu LIS	19668	804	125	20596
7	TGP				
	Nellore District	9726	35274	10370	55370
	Chittoor District	5675	0	20040	25715
8	Tarakarama Krishnaveni LIS	6131	0	0	6131
	Sub Total	53462	44870	82157	180489
B Medium					
9	Yerrakalva	1537	1582	1407	4526
10	Madduvalasa	28415	0	0	28415
11	Pedderu	0	0	13337	13337
12	Kovvadakalva	6000	3000	3000	12000
13	Janjhavathi	0	0	13210	13210
14	Surampalem	0	0	9950	9950
15	Peddagedda	0	0	8500	8500
	Sub Total	35952	4582	49404	89938
C Minor					
D	APSIDC	22372	9276	29413	61061
	TOTAL of (A,B,C,D)	114190	81738	165213	341141
II TELANGANA REGION					
A Major					
16	Jurala	6000	16200	0	22200
17	SRSP-I	40133	22061	20373	82567
18	SRSP-II	0	0	20154	20154
19	A.M.R.P. (SLBC)	0	36297	74775	111072
20	Alisagar	0	0	53792	53792
	Sub Total	46133	74558	169094	289785
B Medium					
21	Gaddenavagu (Suddavagu) Project	0	0	3500	3500
	Sub Total	0	0	3500	3500
C Minor					
D	APSIDC	13222	2982	6795	22999
	TOTAL of (A,B,C,D)	92053	129778	254649	476480
III RAYALASEEMA					
A Major					
22	T.G.P.				
	Kurnool District	3339	10084	10641	24064
	Kadapa District	0	9991	50000	59991
23	S.R.B.C	0	50000	88121	138121
24	Gururaghavendra LIS	0	0	2925	2925
	Sub Total	3339	70075	151687	225101
B Medium					
25	Veligallu	0	0	24000	24000
	Sub Total	0	0	24000	24000
C Minor					
D	APSIDC	11040	10802	17801	30643
	TOTAL of (A,B,C,D)	15869	81588	194387	291825
	GRAND TOTAL	222112	273084	614249	1109445

http://www.irrigation.ap.gov.in/Village_Ayacut_formatted_24.10.2007

డా.నాగం జనార్థన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సత్యదూరమైన విషయాలను కూడా నిర్భయంగా, నీర్బీలీగా, శాసన సభలో చేప్పటందుకు మంత్రిగారు పెసుకాడడం లేదు దానికి నేను అభిసందిస్తున్నాను. గతములో గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ యొక్క శాసన సభలో మొట్టమొదటి సమవేశంలో మాట్లాడుతూ.

ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాం అన్నారు. అంతేకాకుండా, ఈ దిగువ తెల్పిన ఎనిమిది ప్రాజెక్టులు మాత్రం రెండెళ్లలోనే పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు అవేవగా: 1) నంశధార రెండవ స్టేబ్ మొదటి దశ 2) తాడిపూడి ఎత్తిపోతల పథకం 3) పుష్టి ఎత్తిపోతల పథకం 4) తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు 5) సోమశిల ప్రాజెక్టు 6) గోదావరి ఎత్తిపోతల 7) అలీసాగర్ 8) గుత్తా ఎత్తిపోతల. కానీ నాలుగేళ్లు పూర్తి కావస్తుంది, ఎన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేశారు? క్రొత్తగా మీరు ఎంత ఆయకట్టు నియమించారో చెప్పమని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ అయిదు సంవత్సరాలలో, పద్ధనిమి ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేస్తామని చెప్పినారు. వీటిల్లో ఏమైనా పూర్తి చేసినారా? పూర్తి చేస్తే ఈ పద్ధనిమి లోపల ఏ ఏ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎంత ఆయకట్టు ఇచ్చారనేది తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను.

డ.9.50

ఎంత ఖర్చు అయినది చెప్పవలసిన అవసరం పున్నది అని మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే సభలో మాటల్లాడుతూ గత ప్రభుత్వం 9 సంవత్సరాలలో 11 లక్షల ఎకరాలు కొత్త ఆయకట్టు క్లియర్ చేసినది. లక్ష్, 11 వేల ఎకరాలు స్టేబిలైజ్ చేశామని చెప్పారు. మీరు ఇచ్చినటువంటి 11,09,445 ఎకరాల లోపల ఎంత అది, ఇది అడిపశలా? మీరు ఇచ్చిన దాంట్లో కొన్ని ప్రాజెక్టులు. మొట్టమొదట నేను మంత్రిగారి జిల్లాకు వెళుతున్నాను. ఈ వరంగల్ జిల్లాలో మహబూబాబాదు నియోజకవర్గంలో 12,719 ఎకరాలు, ఇంకొక మంత్రి రెడ్యోనాయక్ నియోజకవర్గం డోర్కుల్లో 21,456 ఎకరాలు, పర్వతస్వర్పంలో 11,195 ఎకరాలు, ములుగు 120 ఎకరాలు, చెన్నారు 6,211 ఎకరాలు, పరకాల 29,921 ఎకరాలు, శాయంపేట 1663 ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చామని చెప్పుకుంటున్నారు. ఇంతకంటే ఫూరమైన విషయం ఏమైనా వుంటుందా? ఇది రైతులను మోసం చేయడం కదా? పరకాలలో ఆ నాడు చంద్రబాబునాయిదు పోయి ఇనాగరేవన్ చేసి ఇచ్చిన ఆయకట్టు వీళ్లు కైయిమ్ చేసుకోవడం కరక్కా అది.87,335 ఎకరాలు ఇది తెలుగుదేశం పోర్ట్ పిరియడ్లో ఇచ్చింది కాదా? మీరు 11 లక్షల ఎకరాలు గత ప్రభుత్వంలో ఇచ్చింది మీరు సభ ముందు ఉంచండి ఆ రోజు రెడ్యోనాయక్గారు చంద్రబాబునాయిదు వెంబడి వాళ్ల డోర్కుల్ నియోజకవర్గం లోపల ఇనాగరేవన్ చేస్తాపుంటే ఫోటో దిగినారు. మొత్తం సనివరమైన విషరాలు వారి యొక్క జిల్లాది ఇవ్వమని అడుగుతున్నాను. ఎలిమినేటిమాధవరెడ్డి ప్రాజెక్టు క్రింద లక్ష్, 11 వేల ఎకరాలకు ఇచ్చామని చెప్పారు. ఆ ప్రాజెక్టు కంపీల్ చేసినది ఎవరు? సర్క్షిప్తాల్ తవ్వింది ఎవరు? ఆ ప్రాజెక్టు చానాల్ తోడింది ఎవరు? పంపుహాస్ కట్టింది ఎవరు? మోటార్లు పెట్టింది ఎవరు? రిజర్వాయర్ కట్టింది ఎవరు? కాలువ తవ్వింది ఎవరు? నీరు ఇచ్చింది ఎవరు? ఇవాళ పొన్నాల లక్ష్మయ్యగారిని వెంటనే అక్కడకు వెళదామని చెప్పండి. ఇప్పుడు 4 సంవత్సరాలు అపుతుంది కనీసం పంట కాలువలు తప్పలేకపోయారు, ఇది రైతుల మీద ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్న ప్రేమ ఇదా? ఇదా ఇవాళ చేస్తున్న జలయజ్ఞం ? ఇది రైతుల యందు నిర్లక్ష్యం కాదా? లక్ష్, 11 వేల ఎకరాలు వీళ్ల భాతాలో మేసుకోవడం ఎంతవరకు సమంజసం ? బై ఎలక్షన్లో చాగలనాడు పూర్తి చేస్తామని జనార్దరెడ్డిగారు చెప్పారు. 20,596 ఎకరాలకు చంద్రబాబునాయిదుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు ఇచ్చింది కాదా? ఇవాళ సభ ముందు ఉంచేటప్పుడు చెప్పుకున్నారు పోని, బయట నెట్లో పెట్టుకున్నారు పోని, ఈ పవిత్రమైన శాసన సభలో తప్పులు ఈ విధంగా సభముందు ఉంచడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఇవాళ ఆలోచనా శక్తి లేదా, ఇంగిత జ్ఞానం లేదా అని అడుగుతున్నాను. పుష్టి 12 వేల ఎకరాలు అన్నారు, పుష్టి పరదల్లో మునిగి పోయి ఒక్క ఎకరానికి నీరు ఇచ్చినారా? ఎట్లా ఇవాళ ఈ విధంగా చెబుతారు. మద్దివలన ఎవరు కట్టినారు? నేను ప్రభుత్వాన్ని సూటిగా అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు 11, 09, 445 ఎకరాలు అన్నారు. 2000-01 సంవత్సరంలో వరి పండించిన

విస్తరం ఈ రాష్ట్రంలో 42,42,726 హెక్టార్లు, అదే విధంగా 2005-06 వచ్చే సరికి 39 లక్షల హెక్టార్లకి పడిపోయింది. 2006-07 ఖరీఫ్ 26 లక్షల హెక్టార్లకు వచ్చింది. 2007-08లో 24.93 లక్షల హెక్టార్లకు వచ్చింది. వీళ్లు నాకు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారమే చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఎన్నడు అన్ని 2000-01 సంవత్సరం నుంచి పండించేటటువంటి విస్తరం తగ్గుతా వస్తుంది. కానీ ఇవాళ 10 లక్షల ఎకరాలకు పెంచితే ఎక్కుడకు పోయింది? అందుకు కోసం మాకు ఖచ్చితంగా సమాధానం ఇష్టమనండి, ఈ సమాధానం వచ్చిన తరువాత మరన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతాను దయచేసి అనుమతి ఇష్టమనండి. వారు డివియెషన్ కావద్దు, ఆస్టర్ టు ద పాయింట్.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య: అధ్యక్షా, నేను చాలా భయస్తుడిని వాస్తవానికి కాని ఉపోఘాతంలో అసత్యాలు నిర్భయంగా చెబుతున్నారు అంటున్నారు. బయట ఏదో చెప్పినా ఇక్కడ మాత్రం పవిత్రమైన హోస్ అంటున్నారు చాలా మంచిది. ఇంత పవిత్రమైన చట్ట సభలో ఎన్నోసార్లు మీరు మందలించినారో మీకు తెలుసు నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కానీ అసత్యాలు చెప్పునిలసిన అవసరం నాకు కాని ఈ ప్రభుత్వానికి కాని ఇప్పుడు కాని అప్పుడు కాని ఎప్పుడు కాని పుండదని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఇది రాజకీయ చర్చకు వేదిక కాదు. అడిగిన ప్రశ్నలకు సరిగ్గా సమాధానం ఇష్టాడానికి సంపూర్ణంగా వివరాలు ఇస్తామను. కాని ఆరోపణతో వచ్చిన వాళ్లకు నన్ను ఏమి చెప్పమంటారు. 11 ప్రాజక్షులు పూర్తి అయినాయని అన్నారు. దీంట్లో పంశధార ఫైజ్ 1,2, మద్దవలన, పెద్దగడ్డ, పెద్దేరు, చాగలనాడు, సూరంపాలెం, కొవ్వాడకాలువ, ఎర్రకాలువ, వెలిగల్లు, గడ్డిన్నవాగు, అలీసాగర్, ఈ 11 ప్రాజక్షులలో 2 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామన్న 8 ప్రాజెక్షులలో 2 మాత్రమే ఉన్నాయి. మరొక రెండు ప్రాజెక్షులు గుత్తా వచ్చే మాసంలో నీటిని విడుదలతో పూర్తి అపుతుంది, మరొక ప్రాజెక్షు దేవాదుల లిప్పు ఇరిగేషన్ ప్రాక్కికంగా వచ్చే ఒకటి, రెండు నెలలో నీరు విడుదల చేయబోతున్నాము.

ఉ.10.00

ఇదీ ఎనిమిది ప్రాజక్షులు రెండు సంవత్సరాల్లో. పొపం చాలా అందోళనలో ఉన్నారు. రైతుల పట్ల ఆవేదనతో మీరు అన్నారు ఇంకా పూర్తి కాలేదని. దాంతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అందులో ఏ మాత్రం తేడా లేదు. ఆ ఆవేదనకు, నా ఆవేదనకు ఎంత తేడా ఉందో ఒకసారి చూస్తే బాధ కల్గుతుంది. బాధ్యత గుర్తెరిగి ఈ మాట చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.....

శ్రీ కె. కళా వెంకట్రావు : మద్ద వలస పూర్తయిందంటున్నారు. ఎక్కుడ అయింది?

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : నన్ను మాట్లాడనీయండి. నేను ఈ సభలో కాని బయట గాని, ఎక్కడైనా గాని పూర్తి వివరాలతో పూర్తి ప్రశ్నలకు సమాచారం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామను. మధ్యలో అడ్డుకోవడానికి చేసే ప్రయత్నం తప్ప పూర్తిగా సమాధానం విందామనే అవసరం వారికి లేసటల్లగా ఉంది.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఆలస్యం అవుతోందని పొపం వాళ్ల ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. నాలుగు ప్రాజక్షుల్లో రెండు ప్రాజక్షులు పూర్తయ్యాయి. మిగిలిన రెండు ప్రాజక్షులకు ఒకటి రెండు మాసాల్లో నీటిని విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. అధ్యక్షా, ఈ ఆలస్యానికి కారణం ఎవరు? 2004, మే 14వ తేదీన ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. మహానుభావులు ఈ రాష్ట్రంలో అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడానికి న్యాయస్థానాల్ని ఆశ్చయస్తే, 11 మాసాలు

నష్టహోయాము. మూడున్నర సంవత్సరాల్లో పదుకొండు మాసాలు పోతే ఇక ఎంత అధ్యక్షా? ఇంత పెద్దవెత్తున కార్యక్రమం చేపట్టి, మేము కృషి చేస్తుంటే, ప్రజలకు తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చే విధంగా చేస్తుంటే, ఆలస్యముయిందంటున్నారు. ఆలస్యానికి కారణాలున్నాయి. నీటిపోరుదల ప్రాజక్షులను చాలా త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని ముఖ్యమంత్రి డా.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఈ లక్ష్మీలను నిర్దేశించారు. వీళ్లు అంటారు ఈ 11 ప్రాజక్షులు మేము కట్టము కదా అని. ఉదాహరణకు మడ్డవలస గురించి చెప్పారు. కానీ ఆయకట్టు అభివృద్ధి కాలేదు. డిప్టిబ్యూటర్స్, మేయిన్ కెనార్స్ లేకపోతే మైనర్స్, సబ్ మైనర్స్, పిల్ల కాలువలు మీరు పూర్తి చేయనందున.....

(తెలుగుదేశం పోర్ట్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

పిల్ల కాలువలు పూర్తి చేయనందున, డబ్బు వెచ్చించినపుటికీ ప్రజలకు వచ్చే లాభం రాకపోగా, ఆలస్యానికి మీరు కారణాభాతులయ్యారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఆ యా ప్రాజక్షుల కింద పిల్ల కాలువలతో సహా చేసి, నీటిని నిడుదల చేయడం కోసం చర్యలు తీసుకున్నాము. మీరు మీ ప్రశ్నలో ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఎన్ని పూర్తయ్యాయి అని అడిగారు కాబట్టి ప్రశ్నకు సరిగా సమాధానం చెప్పే రీతిలో 11 ప్రాజక్షులు పూర్తయ్యాయని చెప్పాను కాని, అవి మేమే చేశాము, మీరు పూర్తి చేయలేదని, ఆ ప్రస్తావనే రాలేదు.....

(తెలుగుదేశం పోర్ట్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మీరు నష్టుతారు. మీరు నీళ్లు ఇష్టలేదు. పోపం చుట్టుకున్నారు. వ్యవసాయం దండుగ అన్నారు. ఇవ్వాళ వచ్చి నష్టుతున్నారు ఇంకా. ప్రాజక్షులను నిర్దిక్ష్యం చేశారు. కానీ ఈనాడు వచ్చి చాలా తొందరగా నీళ్లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. మీ కంటే తొందరగా మేవే ఇస్తాము. మీ కంటే త్వరగా ఈ ప్రాజక్షులు పూర్తి చేస్తాము. అదే విధంగా ప్రైకోర్సు, సుఫ్రీంకోర్సు న్యాయస్థానాలకు పోయి 11 మాసాల కాలవ్యవధిని దూరం చేసుకున్నపుటికీ, మరో పది ప్రాజక్షులకు ప్రైకింగా నీటిని నిడుదల చేసే కార్యక్రమం చేశాము. వంశధార స్టేజ్ || ఫేజ్ || లో, జంజాపతిలో, తాటిపూడిలో, పుష్పరంలో, సోమశిలలో, తెలుగుగంగలో, గుడి రాఘవేంద్రలో, ఎన్అర్బిసిలో, ఏమ్మార్సి, ఎన్అర్ఎస్సి || లో ఈ రకంగా పది ప్రాజక్షుల నుండి ఇరిగేషన్ పాటవియల్ క్రియేట్ చేయడమే కాకుండా నీటిని నిడుదల చేసే అవకాశం ఈ ప్రభుత్వానికి పసుంది తప్ప మీరు చేయలేరు. గారవ మిత్రులు బాగా చెప్పుతున్నారు. ఏమని అంటే, ఏమ్మార్సి మేము చేయలేదా? సర్టిపూల్ మేము కట్టలేదా? మోటార్లు మేము పెట్టలేదా? స్విచ్లు మేము పెట్టలేదా, స్టోర్లు మేము పెట్టలేదా అని. మేము ఏమైనా ఇష్టలేదన్నామా? 12,13 సంవత్సరాల సమయాన్ని మీరు తీసుకుని ఒక్క ఎకరానికి కూడా నీరు ఇష్టలేని పరిస్థితుల్లో మీరు ప్రాజక్షులు కడితే, మెటార్లు పెడితే, వంపులు పెడితే, స్విచ్లు పెడితే, స్టోర్లు పెడితే, మేము కాలువలు త్రవ్వి ఒక లక్ష పదుకొండ వేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చామండీ! ఈ సంవత్సరం మరిన్ని ఎకరాలకు నీళ్లిచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. ఆప్సామ్హిగా, అరచేతిలో వైకుంఠం చూపించే పద్ధతి ఈ ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు. దయచేసి అటువంటి ఆరోపణలు చేయకండి, అసత్యాలు చెప్పకండి. మీరు ఇక్కడ ఒకటి, బయట ఒకటి మాట్లాడుతున్నారు. మేము మాత్రం రెండు చేట్లా ఒకటి మాట మాట్లాడుతున్నాము. రైతుల్ని మోసం చేసే పద్ధతి మాది కాదు అధ్యక్షా.

పోపం ఇంగిత జ్ఞానం గురించి అన్నారు. దాని మీద ఇక నేను మాట్లాడితే గొడవ అవుతుంది, రచ్చ అవుతుంది. మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా, ఈ 5 సంవత్సరాల్లో 18 ప్రాజక్షులు పూర్తి చేసే కార్యక్రమంలో భాగంగా ఇప్పుడు చదివి వినిపించిన 11 ప్రాజక్షులు పూర్తయ్యాయి. పది ప్రాజెక్టులు ప్రైకింగా

పూర్తయ్యాయి. స్వార్థముఖి బ్యారేజ్ నాలుగైదు వారాల్లో పూర్తి స్థాయిలో కన్స్ట్రక్షన్ పూర్తపుతుంది. నీటిని విడుదల చేస్తాము. అదే విధంగా గుండ్లకమ్మ ప్రాజక్షు కింద 20 పేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చే కార్బోకమం మేము చేస్తున్నాము. అదే విధంగా మరో 42 ప్రాజక్షులు వివిధ దశల్లో ఉన్నాయి. వాటి పేర్లు చదమంటే చదువుతాను, if the Chair permits. 2001లో ఇంత ఆయకట్టు ఉంది, ఫిగర్స్ ఉన్నాయన్నారు. 2001-02లో మేము కూర్చోని వ్రాసుకున్నది కాదు. మీరు వ్రాసిందే. అది తప్పో ఒప్పో తర్వాత మాటల్లడుదాం. కాని గ్యాప్ ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వడంలో .....

(టిడిపి సుండి అంతరాయం)

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయిదు : మంత్రిగారు ఏమి మాటల్లడుతున్నారో మీకైనా అర్థమపుతున్నదా అధ్యక్షా?

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : మీరు వేసిన ప్రశ్న మీకు అర్థమయితే, నేను చేస్తే సమాధానం అర్థమపుతుంది.

నీటి విడుదల, నీటి వినియోగం మొదలైన నాలుగు అంశాల మీద విస్తృతం ఆధారపడి ఉంటుంది. నీళ్లు పారించలేకపోతే నీళ్లు పోవు. నీటి లభ్యత లేకపోతే విస్తృతం తగ్గుతుంది. Crop in pattern డీవియేవన్ ఉంటే, వాటర్ యూజర్లో తేడా పస్తుంది కాబట్టి, ఆ Irrigation statistics మారుతుంటాయి. ప్రాక్కికంగా వెట ఇచ్చే సందర్భంలో కూడా ఆయకట్టు వివరాలుంటాయి. గ్యాప్ ఆయకట్టు మొదటి సుండి ఉంది. కొత్తగా వచ్చింది కాదు. భారతదేశమంతటా ఈ గ్యాప్ ఆయకట్టు లేకుండా ఉండటానికి భారత ప్రభుత్వం బెంగళూరులోని ఐ.ఐ.ఎమ్. సంస్థ ద్వారా స్టడీ చేయడానికి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఇవేమి తప్పుడు లెక్కలు కాదు, అసత్యాలు అసలే లేవు. అసత్యాలు ఎవరు చెప్పుతారంటే, ఈ హాజర్లో అందరికీ తెలుసు.

శ్రీ ఇ. దయాకర్ణరావు (వర్ధనపేట) : సార్, నా constituency గురించి కూడా ఉంది. ఒక్కసారి సమ్మి మాటల్లడనీయండి.

(ఈ దశలో డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి కూడా లేచి తనకు అవకాశం ఇష్టపలసిందిగా కోరసాగారు)

MR. SPEAKER : You have asked him some questions. మీరు కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు. గత నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఎన్ని ప్రాజక్షులు పూర్తయ్యాయని అడిగారు. లాస్ట్ గవర్నమెంట్, ఈ గవర్నమెంట్ అనే అంశంలో మీరుండిరి. వారేమా, గత నాలుగు సంవత్సరాల గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి (నాగర్కర్నాల్) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు వరంగల్ జిల్లా విషయం గురించి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పుకుండా దాటవేశారు. దాన్ని కూడా చెప్పమనండి.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, ఇందాక జనార్థనరెడ్డిగారు, వరంగల్ జిల్లాలోని నియోజకవర్గాల వారీగా ఫిగర్స్ చదివారు. పొపం చందుబాబునాయుడుగారు ఇదివరకు నీటిని విడుదల చేస్తూ ఫోబోలు దిగారు. చాలా సంతోషం. కాని డిబిఎమ్ 38 లో కాలువలు త్రవ్యి, 80 కి.మీ. కాలువ పొడవు అయితే, వాళ్ల ప్రభుత్వ

హయాంలో ఒక్కనాడు ఒక ఎకరానికి కూడా నీళ్లు ఇచ్చే పరిస్థితి లేకపోతే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత గత సంవత్సరం 78 పేల ఎకరాలకు, చివరి ఎకరం పరకు నీళ్లు ఇచ్చాము.

డ. 10.10

గతంలో చెరువులలో నీరు నింపుకొని ఈతలు కొట్టి ఫోటోలు దిగిన వారు నాతోబాటు ఎన్సార్‌ఎస్‌పి.స్టేబీలో నీటిని విడుదల చేసేప్పుడు ప్రారంభోత్సవంలో పాల్గొన్నారు. వాస్తవం కాదా? ఆ రోజు నీరు ఉన్నంతమేరకు ఇచ్చింది నిజం కాదా? ఎందుకయ్యా అబద్ధాలు మాటల్లాడతారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకరరావుః నా గురించి చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్సః మీరు చెప్పమంటే చెప్పారు.

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డిః వరంగల్ జిల్లాలో కొత్తగా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక్క ఎకరానికయినా నీరు ఇచ్చారా? ఒక్క రూపాయి ఖర్చు పెట్టి పనులు చేశారాఅని అడుగుతున్నాను. డోర్కల్ ఉంది. సదరుమంత్రిగారు పత్రికలలో చెప్పారు. ఇదంతా తెలుగుదేశం పిరియడ్లో ఇచ్చిందికానీ కొత్తగా ఒక్క ఎకరం ఆయకట్టుకి ఇచ్చింది లేదని అన్నారు. రెడ్యూనాయక్కగారుచెప్పింది పత్రికలలో ప్రముఖంగా వచ్చింది. ఈ రోజు పరకాల, మహాబూబాభాద్, ములుగు, చెన్నూరు, సాయంపేట, ఎక్కుడయినా ఒక్క ఎకరమయినా ఇచ్చిందా. ఈ రోజు నీరు ఉంది. వర్షాలు పడ్డాయి, దేవుని పరిపాలన అంటున్నారు. 15రోజులకు ఒకసారి నీరు వస్తోందని అంటున్నారు. కాలువ పెంబడి చెట్లు పెరిగి నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి సుండి చుక్క నీరు లేకుండా పంటలు పండకుండా ఉన్న విషయం వాస్తవం కాదాఅని అడుగుతున్నాను. కావాలంబే, మంత్రిగారిని రమ్మనమసండి. వరంగల్లో ఒక్క ఎకరం కూడా ఖర్చు పెట్టింది ఉంటే చూపించమనసండి. అక్కడ ఇష్టలేదు, అందుకు నిరూపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతThe Gross area shown in the State during 2006-2007 is 128.1 lakh hectares as against 133l in 2005-2006 recording a decrease of 4.1%. During 2006-2007, there is a record decrease of 4.3% likewise, this year even for oil seeds there is a decrease of 115.4% likewise, in the total primary sector if we look at GSDP, there is a decrease of -1.37. నేను చదివేది వారి ప్రచురణ చేసింది, నేను చేసింది కాదు. ఏరిని అడిగేదేమంటే వర్షాలు బాగా పడుతున్నాయి. రు.30,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. ఏరియా 42 లక్షల పొక్కార్ల నుండి 10 లక్షల పొక్కార్లు పెంచిన తరువాత 39కి వస్తుంది. పుడ్ ప్రాడక్షన్ తగ్గింది. ఈ రోజు ఆదర్శ రైతులని పెట్టారు. వారిని పెట్టించునుకొ ఇది. 11లక్షల ఎకరాలు తెలుగుదేశం హయాంలో ఆ రోజు కొత్తగా ఆయకట్టు ఇచ్చాము. దానిని వారు ఇచ్చిసట్లు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ వివరాలు పెట్టమనండి, నిరూపిస్తాము.

శ్రీ పోన్నాల లక్ష్మియ్యః ఇది రాజకీయ రచ్చ తప్ప మరొకటి కాదు. వారు ఇచ్చిన గణాంకాలు ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో ఏర్పాటు చేసిన ఎకరాలలో ఉండన్నారు. సూటికి సూరు పొళ్లా అబద్ధం. ఇందులో ఏమాత్రమూ వాస్తవం లేదు. వారు అబద్ధం ప్రస్తుతించి నన్ను అబద్ధంఅంటే ఏమి చేస్తాను. 2005-06-07లో ప్రోన్ ఏరియా గురించి మాటల్డారు. ప్రాజెక్టుల క్రింద ఆయకట్టు వివరాలు గతంలో, ఇప్పుడూ ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలు చూసినా, ఇది పూర్తి స్థాయిలో చర్చించడానికి మరొక అవకాశం తీసుకుంటే

బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను. The shown area depends on canal irrigation, well irrigation, bore irrigation, minor irrigation and other ways of cultivation ఇన్క్లాడ్ అయిన గణాంకాలు. దీని మీద పూర్తి స్థాయి చర్చ పెట్టండి. నాకు అభ్యంతరం తేఱాలి. కానీ అడిగిన ప్రశ్న ఒక్కటి, చెప్పిది ఒక్కటి. పొంతన లేకుండా చేసి జనాన్ని కన్వహజ్ చేసి తప్పుడు సమాచారం మాదని వారంటున్నారు. ఇప్పుడు నేను చెప్పింది కాకుండా, ఈసంపత్తురం ఏప్రిల్ నుండి వంశధార స్టేజ్ 2 ఫెజ్ 1లో 9,600 ఎకరాలకు, వంశధార స్టేజ్ 2 ఫెజ్ 2లో 20,000 ఎకరాలకు, పుష్టురంలో మరో 20,000 ఎకరాలకు, తాడిపూడి 42,000 ఎకరాలు, పెద్దేరు పెద్దగడ్డలో 9,000 ఎకరాలకు, మిగిలి ఉంటే దానికి ఇప్పటివరకూ నీటిని విడుదల చేయడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకూ వచ్చిన నిధులు చూసినా 1,01,943 ఎకరాలు మొదటి ప్రశ్నలో అనుబంధంగా ఉండే నీరు విడుదల చేసిన వివరాలు. గుండ్లకుమ్మ ద్వారా 20,000 ఎకరాలకు నీరు ఇస్తాము. తప్పుడు సమాచారం ఇప్పవలసిన ఆగత్యం ప్రభుత్వానికి లేదు. ప్రజల మేలు, రైతుల మేలు కోసం జల యజ్ఞం ప్రారంభించడం జరిగింది. దానికి పూర్తి స్థాయిలో చర్చ తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : పైనల్ క్వశ్న్ అడగుని చెప్పాను. మీరు రెండు సార్లు అవకాశం తీసుకున్నారు. ఇంకా ఎన్ని ప్రశ్నలు ఉన్నాయా ఒక్కసారి చూడండి. 9.30 తరువాత సింగిల్ సప్లిమెంటరీ పెట్టారు. అంటే దాని ఉద్దేశ్యం మిగతా ప్రశ్నలకు అవకాశం రావడానికి. Now no more on this. సింగిల్ సప్లిమెంటరీ పెట్టారు. నాలుగు సప్లిమెంటరీలు రెండు సార్లు అడిగారు.

(అంతరాయం)

మిగతా ప్రశ్నలకు అన్నాయం జరుగుతుంది. అందుకు విలు కాదు. I will not be able to do justice to the other questions. That is enough. I have been advised by the BAC to be very clear and very firm in continuing this House. So, no more on this. I am sorry. జనార్థనరెడ్డిగారూ మీరు ఒక్కసారి కాదు. నాలుగు సార్లు అడిగారు. అవకాశం తీసుకున్నారు. Well, you do what you want. I am sorry. No more. When I said no more, it is no more. Whatever you wanted to raise you have raised. మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు వారు ఇచ్చిన సమాధానం. When I said no more, it is no more. Whatever you wanted to raise you have raised. మినిస్టర్ గవర్నమెంట్ ప్రాజెక్ట్ ఇచ్చారు. Now no more on that. నేను రిపీటెంటీ అడ్వైష్ చేస్తున్నాను. సింగిల్ సప్లిమెంటరీ నేను మాటల్లడింది, మాటల్లడితే, I am sorry, deviations have reached a peak where we cannot continue like this. Now enough is enough. No more. I am sorry Janardhan Reddy garu, I cannot help you. We are just wasting the time for other questions. Please kindly understand నాలుగు సార్లు అడిగారు. రెండు సార్లు అవకాశం వచ్చింది. ఇంకా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. పోస్టోన్ క్వశ్న్ ఉంది, పోర్ట్ నోటిస్ క్వశ్న్ ఉంది. How do I go on? It cannot go on like this. We are struck on one question. స్పీకర్ గారు చెప్పింది వింటూ ఉండాలి. తొమ్మిదిన్నర తరువాత సింగిల్ సప్లిమెంటరీ అయినా అడగండి అంటే 1,2,3,4 సార్లు అడిగారు. ఇంకా అంటే ఎలా?

ఇంకా అంటే ఎలా?

(అంతరాయం)

MR. SPEAKER : I am sorry. It cannot go on. When I am saying it cannot go on, it cannot go on. I am sorry. No more. I am telling you I am sorry. It is not right for the Speaker to do like that. I have been advised. Please register your protest.

(INTERRUPTIONS)

He is registering his protest. Chandrababu Naidu garu please register your protest.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు(కుప్ప) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు మంత్రి గారు ఇచ్చిన దేఱా చూస్తే అందులో వెబ్ సైట్ పెట్టారు. అందులో 11 లక్షల ఎకరాలు అదనపు ఆయకట్టు తీసుకు వచ్చామని చెప్పారు. అలాగే దీనిపైన మా వాళ్ళ అందరూ కూడా మీ పరంగల్ జిల్లాలోనే మొత్తం ఆయకట్టులన్నీ తిరిగి మీరు చెప్పే లెక్కలన్నీ కాకి లెక్కలని అక్కడ ప్రూవ్ చేశారు. అక్కడ మీరు చూస్తే ఈ ఆయకట్టుకు సాగు నీరు అందించే అంశం ఈ ఏడాది నీటి లభ్యతపై ఆధారపడి ఉంటుందని అన్నారు. ఇంతవరకూ నీరు ఇవ్వకుండా, ఎప్పుడో నీరు వస్తాయని అప్పుడు ఇస్తామని చెప్పారు. అక్కడ చూస్తే అనలు కాల్వలే త్రవ్వలేదు. పంట కాల్వలు త్రవ్వని పరిస్థితిలో , ఈ ప్రభుత్వం ఎంత బగా డెవలెవ్ చేశారో నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. 2001-02 లో కెనార్స్ ద్వారా ఆయకట్టు వచ్చి 15 లక్షల 41 వేల 413 హెక్టార్లు. 2002-03, 2003-04, 2004-05, 2005-06లో చూస్తే, 2005-06 లో హైయ్యెష్ట్ ఫిగర్ ఇచ్చారు. 15,72,282 లక్షల హెక్టార్లు అంటే 10 వేల హెక్టార్లు మాత్రమే అదనంగా వచ్చింది. అది కూడా చూస్తే, నా దగ్గర ఫిగర్లు అన్ని ఉన్నాయి. 2000 సంవత్సరపు ఫిగర్లు చూస్తే ఇంకా దారుణంగా ఉన్నాయి. అప్పుడు 16,49,387 లక్షల హెక్టార్లు అయితే, ఈ రోజు వచ్చింది 15,72 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే. అంటే, సుమారు లక్ష హెక్టార్లు తగ్గింది. లక్ష హెక్టార్లు మీరు తగ్గించి సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. 2001 లో వచ్చిన ఫిగర్లు కూడా 2005-06 కి గాని , 2006-07 కి ఇంకా తగ్గిపోయింది. ఈ రోజు మీకు చాలా సుష్టంగా మీ దృష్టికి తెష్టున్నాను అధ్యక్షా. ప్రైజాగ్ లో మాత్రం 42 లక్షల 42 వేల హెక్టార్లుకు నీరు ఇస్తే, తర్వాత రాను రాను 2005-06 లో 39 లక్షల 81 వేల హెక్టార్లు పడి పోయింది. 2006-07 లో 32 లక్షల 95 వేల హెక్టార్లుకు పడిపోయింది. ఈ సంవత్సరం ఇంకా పడిపోయే పరిస్థితి వస్తోంది. అందువల్ల నేను వ్యవసాయ రంగం పూర్తిగా దెబ్బతిందని నేను ఇప్పుడే చెప్పాను. 2005-06 లో 4.1 శాతానికి పడిపోయింది. అదే విధంగా 2005-06 కి ఇంకా పడిపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఇంకో ప్రక్క ఆయుల్ సీడ్సు 15.6 శాతం పడిపోయాయి. వాస్తవాలు ఈ విధంగా ఉంటే మంత్రి గారు మాత్రం ఎక్కువ పెట్టామంటున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలి 30 వేల కోట్ల రూపాయలు ఈ రోజు సాగు నీటికి పెట్టామని చెప్పారు. కాల్వలు త్రవ్వామన్నారు. 200-01 లో కంటే లక్ష హెక్టార్లుకు పైగా తగ్గిపోయింది అంటే , అనలు మీరు కాల్వలు త్రవ్వారా, కాల్వలలో డబ్బు పోసారా? ఎక్కడ పని చేశారు? ఎక్కడ పనులున్నాయి? ఈ విషయాలన్నీ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. నేను ఇప్పుడు ఇచ్చిన ఫిగర్లు అన్ని నేను ఇచ్చిన ఫిగర్లు కాదు, మీరు ఇచ్చిన ఫిగర్సే, మీ పట్టికేపన్నే. ఇప్పీన్నీ చూసిన తర్వాత మీరు సాగు నీటి విషయంలో తప్పుడు సమాచారం ఇస్తున్నారు, తప్పుడు లెక్కలు చూపుతున్నారు, మీరు చూపేవన్నీ కాకిలెక్కలేనని తెలియజేస్తున్నాను. పరంగల్ లో అనలు మీరు చేయలేదు. మాధవ రెడ్డి కెనార్స్ అయితే, ఎవ్వుఅర్ అయితే మేము చేసిన తర్వాత మేం పిల్ల కాల్వలు త్రవ్వం, పంట కాల్వలు త్రవ్వామని కాకి లెక్కలు చెబుతున్నారు. అని కూడా సరిగా ఇస్తాలేదు. మీరు చెప్పింది వాస్తవమే అయితే ఈ రోజే పరంగల్కు వెళచాం . ఇంక ఎక్కడికీ వెళ్లసవసరం లేదు. పొన్నాల లక్ష్మయ్ గారూ డొర్కల్కు వెళచాం అదే విధంగా మీ సాంత జిల్లాలో మీరు ప్రూవ్ చేయండి. మీరు చెప్పిన ఇస్టర్సేప్స్ రైట్ అయితే మేం ఏం మాటల్కడం . మీరు చెప్పిన ఆ ఇస్టర్సేప్స్ తప్ప అయితే మళ్ళీ మేం హాస్‌లోకి వస్తాం, ఎవరు తప్పీ, ఎవరు ఒప్పీ తెలుసుకుం దాం . అందువల్ల అధ్యక్షా, మమ్మల్ని వాకోట్ చేయమంటే చేస్తాం . సమాధానం చెబుతాం అంటే కూర్చుంటాం .

(ప్రైజరీ బెంచ్ ల సుంచి అంతరాయం)

మంత్రి గారూ మా ఛాలెంజ్ తీసుకోవడానికి ఆయనకు అవకాశం లేదు. ఇక్కడేదో మాట్లాడి తప్పించు కోవడం కాదు. రెండు రోజుల తర్వాత హాస్ కమిటీ వేసి 11 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా లేదా తెలుస్తుంది. అది కాదంటే, మేం చాలా స్ఫ్యాంగా చెబుతున్నాం . మీరు చెప్పింది పూర్తిగా కాకి లెక్కలే. మీరు కెనాల్స్ కింద కాల్వలు త్రవ్యించిన తర్వాత , ఇరిగేస్వ ప్రాజెక్టులు చేపట్టిన తర్వాత నుమారు లక్ష ఎకరాలు తగ్గిపోయింది తప్ప ఎక్కడా పెరగలేదు. ఇప్పుడు రాసు రాసు ఇంకా తగ్గిపోయింది. అనిసీతి విచ్చులవిడిగా పెరిగి పోయింది. మేం ఎన్నోసార్లు చెప్పాం మీరు జల యజ్ఞం చేయిండి మేం సహకరిస్తాం అని. అదనంగా ఆయకట్టు కట్టిండి మేం పూర్తిగా సహకరిస్తాం అని. మీరు జల యజ్ఞం చేయలేదు. మీరు ధన యజ్ఞం చేశారు. డబ్బులు దుర్వినియోగం చేశారు. ప్రజలకు అప్పులు మిగిలాయి. మీరు మాత్రం కాంట్రాక్టర్సుకు దోచి పెట్టరు. దాని ఘలితం ఎక్కడా ప్రయోజనం రాలేదు. ఆయకట్టు పెరగలేదు. ఇది వాస్తవమని తెలియజేస్తూ, దీనిపై న తెలుగు దేశం పార్టీ తీవ్రమైన అభ్యంతరరి తెలియజేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

మిషన్ స్పీకర్ : నర్సింహో రెడ్డి గారూ మీ ప్రశ్న ఉంది. ప్రాటస్టు అన్నది ఒక ప్రొసెబర్ ఉంది. క్వాంటస్ పార్లో ప్రాటస్టు చేస్తారా? దీని మీద సమాధానం ఉంది.

శ్రీ నాయని నర్సింహో రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి మూడున్నర సంవత్సరాలు అయింది. తెలంగాణాకు పెద్ద పీట వేస్తామని, ప్రాజెక్టులు కడతామని చెప్పారు. ఎన్అర్ఎస్పి లో ఫస్ట్ పీజ్ లో 82 వేల 567 ఎకరాలు , రెండవ ఫీజ్లో 2 లక్షల 154 వేల ఎకరాలకు ఇస్తున్నాము, మైనర్ ఇరిగేస్వెన్కు ఒక కోటీ 60 వేల 196 ఎకరాలకు ఇస్తున్నారు. అసలు గొలుసు కట్టి చెరువులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని ఎండవేశారు. ఈ రోజు ఈ తెలంగాణాకు పూర్తిగా అన్యాయం చేస్తున్నారు. తెలంగాణాకు మేం పెద్ద పీట వేస్తున్నాం, పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఇస్తున్నాం అంటూ అక్కడ ఢిలీలో గొప్పలు చెప్పారు. తెలంగాణాలో చాలా అభివృద్ధి జరుగుతున్నదని చెప్పారు. కానీ నిజానికి ఇప్పుడు మొత్తం తెలంగాణాలో 10 జిల్లాలుంటే మొత్తం 2 లక్షల 89 వేల 785 వేల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తున్నాం అన్నారు. కానీ తర్వాత రాయలీసీమలో 4 జిల్లాలున్నాయి. ఆ 4 జిల్లాలయ 2 ఇలక్షీల 25 వేల 101 ఎకరాలకు ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా తెలంగాణాకు అన్యాయం చేస్తున్నారు . తెలంగాణాకు పెద్ద పీట వేస్తాము, ప్రాజెక్టులు ఇస్తాం అంటూ ఎన్నికల ముందు మమ్మల్ని కలుపుకుని ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఇప్పుడు తెలంగాణాకు అన్యాయం చేస్తోంది. సరైన న్యాయం చేయడం లేదు. ఈ విధంగా అన్యాయం చేస్తున్నందుకు నిరశనగా మేం వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(టిఅర్యుస్ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

ఉ.10.30

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యః : అధ్యక్షా, మామిత్రులు ప్రాటస్టు చేశారు, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరిగిందని చెప్పి ప్రాటస్టు చేశారు. ఈరోజు వెబ్సైటులో పున్న వివరాలు గానీ, నేను ఇప్పుడు ఇక్కడ చెప్పిన సమాచారం గానీ చూస్తే, వారి ఆఫీసెంటలో అర్థం లేదు, సత్యం లేదనే విషయం స్ఫ్యాంగపుతుంది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో 476480 ఎకరాలకు నీరు మేము చూపిస్తే , అంధ్ర ప్రాంతంలో 341141 ఎకరాలు పొందుపరచబడితే, రాయలీసీమలో 291825 ఎకరాలైతే, తెలంగాణ పట్ల వివక్షత చూపిస్తున్నట్లుగా

మాట్లాడడం చాలా బాధాకరమైన విషయం . ఇవి వెబ్సైటులో పెట్టిన వివరాలు . అందులో నూటికి నూరు శాతం వాస్తవాలున్నాయని చెప్పడానికి మరొకసారి సమయం తీసుకుంటున్నాను.

ఇకపోతే గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులుగారు లెక్కల గురించి మాట్లాడారు. తర్వాత పరంగల్ గురించి, ఎంఅర్పి గురించి కూడా చెబుతున్నారు. అసలు ఈ వివరాలు వెబ్సైటులో, పత్రికల ద్వారా రాజకీయ పక్కాలకు పంపడం ఎందుకు చేస్తారు అధ్యక్ష? మేము ఏదైనా అబద్ధం చెప్పడలుచుకుంటే ఈ పారదర్శకత ఉంటుందా? వారేదో ఇంకిత జ్ఞానమన్నారు, మరి ఈవిధంగా మాట్లాడితే దాన్ని ఏమంటారో న్యాతే తెలియదు. ప్రభుత్వపరంగా ఇప్పటి వరకు మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో నీటిపారుదల వ్యవస్థ ద్వారా ఎన్ని ఎకరాలకు నీరు ఇప్పగలిగామన్న విషయాన్ని, అదే విధంగా నీరిచ్చే వివరాలు ప్రజల ముందు, పత్రికల ముందు, ప్రతిపక్షాలందరి ముందు పెట్టి, ఎంఅర్పి ఆఫీసులో, ఇరిగేషన్ ఆఫీసులో భాక్సులు పెట్టి, ఇక్కడ పొందుపరచిన అంశాలలో రైతులు ఏడైనా మార్పులు చేర్చులు గమనిస్తే అది ప్రభుత్వానికి తెలియజేసే పరిస్థితిని మేము కల్పిస్తే, డిసంబరు ఒకటి నాడు నీటిన్నింటినీ కనిటీ ముందు ఉంచుతామని మేము చెబితే వాటిని కాకి లెక్కలంటే, ఈ వ్యస్థ ద్వారా వచ్చే సమచారంలో పారదర్శకత పుండెలా, ప్రజలు తెలుసుకునే విధంగా మేము చేస్తే .... 8సంవత్సరాల 8 నెలల 11 రోజులు ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన ఆయన కాకి లెక్కలంటే బహుళా ఆయన కాలంలో ఆవ్యవస్థలో అన్ని కాకిలెక్కలు వున్నాయోమో, లేకపోతే ఈ ఆలోచన ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? వారు చెప్పిన దాంట్లో ఏమాత్రం సత్యం లేదు. నేను చాలా విపరంగా ప్రాజెక్టుల వారీగా పూర్తయిన ప్రాజెక్టులు, ప్రాక్కి కంగా నీరు నిడుదల చేసిన ప్రాజెక్టుల వివరాలు చెప్పాను. ఎంఅర్పి గురించి నేను మొదలే చెప్పాను. ఒక్క ఎకరానికి కూడా నీరు ఇప్పలేని పరిస్థితి పుంటే, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో మేము నీరు ఇస్తున్నామే తప్ప వారు ఒక్క ఎకరానికి కూడా ఇప్పలేదు. ఎంఅర్పి ను మేము మొదలుపెట్టి పూర్తి చేశామని చెప్పలేదే . ఎందుకు ఈ అసత్యాలు మాట్లాడతారు?

అధ్యక్షౌ, మహానుభావుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారు పరంగల్కు వచ్చారు. ఆయన ఆ పైపుల దగ్గరికి తెలిసి పచ్చారో తెలియక పచ్చారో గానీ, **rejected pipes** అని రాసి పున్న వాటిని చూశారు. నాణ్యత అంటే ఇదైనా? అంటూ పత్రికలలో మొదటి పేజీలో వచ్చే రకంగా మాట్లాడారు. తెల్లారి నేను కూడా అక్కడికి వెళ్లాను, **rejected pipes** అని స్పష్టంగా రాసి పుంది. క్వాలిటీ కంట్రోల్ రిపోర్టులున్నాయి, నిర్మాణ సంఘల రిపోర్టులున్నాయి, ఏరోజు ఏ సమయంలో అది నమోదు అయిందో రికార్డుల్లో వున్న విషయం పత్రికల ద్వారా తెలియజేశాను. వాస్తవాలు ఈవిధంగా పుంటే, వారు అవిధంగా మాట్లాడడం అంతకంటే దౌర్ఘాగ్యం ఏమైనా పుంటుందా? రైతుల మీద ఈ కసి ఎందుకో మాకు అర్థం కావడం లేదు. మామీద ఏమైనా పుంటే ఫర్మలేదు గానీ జలయజ్ఞం కార్బోక్సిలిం మీద తప్పుడు సమచారం ఇప్పడం, ప్రభుత్వం నిర్దిష్టం చేస్తోందని చెప్పడం ఎంతపరకు సమంజసం? నిర్దిష్టం చేసింది మీరు, వ్యవసాయం దండగ అన్నది మీరు . పదేళ్లలో సంవత్సరానికి వెయ్యి కోట్లు కూడా ఖర్చు పెట్టలేని దౌర్ఘాగ్య ఫీతిలో పుండి మేము చేశాం, మేము చేశామని చెబుతారా? జలయజ్ఞంలో భాగంగా అన్ని ప్రాంతాలకు సంబంధించి చేపట్టిన కార్బోక్సిలను తప్పనిసరిగా పూర్తి చేస్తాం . ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుంచి 1.2 లక్షల ఎకరాలను నీరు ఇప్పడం జరిగింది. గుండ్లకమ్మ క్రింద మరో 20వేల ఎకరాలకు నీరిచ్చే కార్బోక్సిలం జరుగుతోంది. ఈ కార్బోక్సిల్ని పూర్తిగా విజయవంతం చేస్తాం, రైతులకు మేమే నీరు ఇప్పగలుగుతాం, రాజశేఖరరెడ్డిగారి నేతృత్వంలోని ప్రభుత్వమే ఈ ప్రాజెక్టులకు పునాదులు వేసి పూర్తి చేసే కార్బోక్సిలం చేస్తుందే తప్ప రాజకీయ లభి కోసం చేస్తుంది కాదు, ఈ అవాకులు చెవాకులు మానుకోమని చెబుతున్నాను.

డాక్టర్ ప్రైయన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షు, ప్రతిపక్షాయకులుగారు మాటల్చడుతూ వాస్తవాలను పూర్తిగా పరీకరించే ప్రయత్నం చేశారు. I am only interfering to set the records straight. ఆయన తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసి, ఇరిగేషన్ పాటెస్టియల్ క్రియేట్ చేయబడడం అంటే ఏమిటో, ఇరిగేషన్లో నీరు ఇప్పడం అంటే ఏమిటో ఆయనకు డిఫరెన్సీ తెలియదంటే I am only sorry about it. ప్రాజెక్టులు పూర్తయినప్పటికీ, పిల్లకాల్వల వరకు కూడా పూర్తి చేస్తేనే ఇరిగేషన్ పాటెస్టియల్ క్రియేట్ చేయబడినట్లు . For any reason, ప్రాజెక్టుల్లో నీరు రాకపోతే, లేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయ్యేసరికి , సహాజ్ ఫిబ్రవరిలో ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిందనుకుండా, పర్మలు ఫిబ్రవరిలో రావు కదా, ఆ సంవత్సరానికి ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయినట్లు లెక్కకు వస్తుంది. దీంట్లోకి నీరు వచ్చేది జూన్, జూలై నెలల్లోనే . కాబట్టి ఆ తర్వాతి సంవత్సరానికి ఇరిగేషన్ వస్తుంది. కానీ అంతకు ముందు సంవత్సరానికి ఇరిగేషన్ పాటెస్టియల్ క్రియేట్ అయినట్లు అపుతుంది. వ్యవసాయమే పూర్తిగా దండగ అస్వవారికి ఇటువంటి విషయాలేమీ తెలియవని అనుకుంటాను. నాకు తెలిసి ఈ రాష్ట్రానికి ఇంతవరకు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన ఏ ఒక్కరికి కూడా వ్యవసాయం పట్ల చులకన భావం లేదు. వ్యవసాయం పట్ల నిర్లక్ష్యం, చులకన భావం, వ్యవసాయమే దండగని చెప్పింది తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన చంద్రబాబు తప్ప మరి ఏఇతర ముఖ్యమంత్రి లేనే లేరని చెప్పడానికి I am not shying away, it is a matter of fact. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో వ్యవసాయం దెబ్బతిస్తున్నదని చెప్పడానికి ఆయనగారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆయనగారు అధికారంలో పున్న 9 సంవత్సరాలలో వ్యవసాయం బగా పుండర, పంటలు బగా పండాయట . ఈ మూడు సంవత్సరాలలో మాత్రం బగా పండలేదట . అధ్యక్షు, ఇప్పుడు తెలుగుదేశం పౌర్ణీ బెంచీలు భాషీగా వున్నాయి. అంతకు ముందు 9 సంవత్సరాలలో పర్మలు బగా పడ్డాయో లేక ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో బగా పర్మలు పడ్డాయో ఈ హోస్టలో పున్న ఏ ఒక్క రైనా గుండెల మీద చెయ్యి వేసుకుని చెప్పుమని కోరుతున్నాము. కేవలం రాజకీయం కోసం మాటల్చితే నేను చెప్పలేను గానీ వాస్తవాలు చెప్పమని కోరుతున్నాను. నేను చాలామందిని చూశాను, మంత్రులను చూశాను, ప్రతిపక్షాయకులను చూశాను, మాజీ ముఖ్యమంత్రులను చూశాను గానీ, వారిలో పర్మలు వచ్చినపుడు బాధ పడ్డవారిని ఏఒక్కరిని కూడా నేను చూడలేదు. పర్మలు వస్తే బాధపడతారెందుకు వీళ్ల? ఆయనగారు అధికారంలో పున్న 9 సంవత్సరాల కాలంలో 2001-02 ఈ ఒక్క సంవత్సరంలో బగా పంటలు పడ్డాయి పొరపాటున. ఆ ఒక్క సంవత్సరంలో పండింది ఎంతంటే – 113 లక్షల టన్నుల వరి పండింది, 14 లక్షల టన్నుల మొక్కజోన్సు పండింది, మిగతా ఆహారధాన్యాలు మరొక 8.51 లక్షల టన్నులు పండింది 2001-02 లో . తర్వాత 2002-03 సంవత్సరంలో 73 లక్షల టన్నుల వరి పండింది, పొరపాటున 2001-01 లో 113 లక్షల టన్నుల వరి పండింది . 2003-04 వ సంవత్సరంలో కూడా అధికారంలో పున్నది వాళ్లే . అప్పుడు 89 లక్షల టన్నుల వరి పండింది, ఆ మూడు సంవత్సరాల నగటు తీసుకుంటే 92 లక్షల టన్నులు పండింది. రెండో సంవత్సరంలో 117 లక్షల టన్నులు పండింది, మూడవ సంవత్సరంలో 118 లక్షల టన్నులు పండింది. ఈ సంవత్సరం ఇంకా ఎక్కువగా పండుతాయని మా అంచనా . వారు అధికారంలో పున్న చివరి మూడు సంవత్సరాల నగటు లెక్క తీసుకున్న పుడు 92 లక్షల టన్నులైతే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో ఇప్పటి వరకు 110 లక్షల టన్నులు పండింది. ఆ ఒక్క 2001-02 సంవత్సరాన్ని తీసుకుని మాటిమాటికి మేము చాలా గొప్పగా పని చేశామని, వ్యవసాయం బగా పండిందని చెప్పుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

అప్పుడు వ్యవసాయం బాగా పుందని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎనిమిది కోట్ల మంది జనాభా పున్నారు. ఇందులో కోటి మందికి పైగా రైతాంగం పుంది. కోటి కుటుంబాలకు పైగా రైతాంగం పుంది. ఎవరిని మొసం చేస్తున్నారు. ఇక టోటల్గా కోర్పు గైయిన్ ప్రాడష్టన్ అయితే, వారు అధికారంలో పున్న చివరి మూడు సంవత్సరాల యొక్క, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలకు ఇప్పుడు కంపెల్ చేశాము. ఇవాళ ఎంపుని. ధరకు సంబంధించి రిస్లుయ్ పుంటుందని మా అధికారులు కంపెల్ చేశారు. కొన్ని ఫిగర్స్ ఇస్తున్నాము. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో 142 లక్షల టమ్ములు యావరేజ్ ప్రాడష్టన్. అధ్యక్షా. టోటల్ పల్సెన్ వారు అధికారంలో పున్న చివరి మూడు సంవత్సరాలలో ప్రాడష్టన్ 11 లక్షల టమ్ములు అయితే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో 12.5 లక్షల టమ్ములు. అట్లాగే గ్రాండ్ సట్. వారి చివరి మూడు సంవత్సరాలలో సగటు ఉత్పత్తి 10 లక్షల టమ్ములు అయితే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత సగటు ఉత్పత్తి 12 లక్షల టమ్ములు. సన్-ష్టపర్ 2 లక్షల 76 వేల టమ్ములు అయితే ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 3 లక్షల 06 వేల టమ్ములు సగటు. సోయాబీన్ 74 వేల టమ్ములు అయితే ఈ మూడు సంవత్సరాలలో సోయాబీన్ 1 లక్ష 55 వేల టమ్ములు. క్యాప్టర్ 1 లక్ష టమ్ములు అయితే, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 1 లక్ష 10 వేల టమ్ములు. అదర్ ఆయుల్ సీడ్స్ 44 వేల టమ్ములు అయితే, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 46 వేల టమ్ములు. టోటల్ ఆయుల్ సీడ్స్ 15 వేల 13 లక్షల టమ్ములు అధ్యక్షా వారు అధికారంలో పున్న చివరి సంవత్సరాలలో. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో 18.51 వేల టమ్ములు. ఇక కాటన్ విషయానికి పస్తే 16 లక్షల బేళ్లు వారు అధికారంలోకి వచ్చిన చివరి మూడు సంవత్సరాలలో సగటు. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో, ఈ సంవత్సరంది ఇంకా లెక్కలు చెప్పడం లేదు. ఈ సంవత్సరం ఇంకా బంపర్ క్రాచ్. కాటన్ గానీ, వేరుశెనగ గానీ, పరి కానివ్వండి ప్రతి ఒక్కటీ కూడా.

(అంతరాయం)

శ్రీ చాదా పెంకట రెడ్డి : ఆ గవర్న్మెంట్‌లో కంటే ఈ గవర్న్మెంట్‌లో వ్యవసాయ పంటలు బాగున్నాయి.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి చప్పట్లు)

డా.వై.యన్. రాజశేఖర రెడ్డి : పెంకట రెడ్డి గారూ, ఫ్యాంక్యా, ఫ్యాంక్యా వెరీ వెరీ మచ్. కాని ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడి గారికి అర్థం కావడం లేదు మా బాధ. ఆయన మైండ్ ఇంకా సెట్ కాలేదంట. అలాగే కాటన్ కూడా 21 లక్షల బేళ్లు పుంటే, వారు అధికారంలో పున్న చివరి మూడు సంవత్సరాలలో అయితే 16 లక్షలు, అయితే ఈ మూడు సంవత్సరాలలో సగటు 21 లక్షల టమ్ములు. షగర్ కేన్ 161 లక్షల టమ్ములు పుంటే మాది 183 లక్షల టమ్ములు. అలాగే ప్రత్తి క్రాచ్ కూడా వారు అధికారంలో పున్న సంవత్సరంలో కంటే మేము అధికారంలో పున్న సంవత్సరాలలో సగటు చాలా బాగుంది. కాని అదేదో వారు అధికారంలో పున్నపుడు బాగా పండించి చెప్పి అనిపించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తే మట్టి మాట్లాడుతున్నాము. 33 వేల కోట్ల రూపాయలు డబ్బు ఖర్చు పెట్టామని, ఎక్కడిదీ ఆయకట్టు అని చెప్పి అంటున్నారు. ఇది ధనయజ్ఞం, జలయజ్ఞం కాదని చెప్పి అంటున్నారు. ఇవాళ వారు ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా ప్రాజెక్టులు కళ్లకు కట్టినట్లు కనబడుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలోనే 8 కోట్ల మంది కళ్ల ముందు జరుగుతున్నాయి. ఏదో సామెత

చెప్పినట్లు సూర్యుడికేదో అడ్డం పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. చివరకు ఎవరూ, రాష్ట్ర ఉజలు ఎవరూ ఒప్పుకోవడం లేదు. కాబట్టి అనవసరంగా ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ వాళ్లు, అటువంటి ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీకి పున్న, అందులో తొమ్మిది సంవత్సరములు ముఖ్యమంత్రిగా పున్న పెద్ద మనిషి ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సంబంధించి నాయకుడిగా పున్నపుడు ఏదైనా వారి యొక్క పరిపాలనలో మేము ఇది చేశాము, మీరు ఇంతకంటే బాగా చేయండి అని చెబితే సంతోషిస్తాము. అంతేగానీ, మేము అధికారంలోకి పచ్చిన ఈ మూడు సంవత్సరాలలో అసలు ఏమీ పని చేయలేదు, ప్రాజెక్టులు కట్టడం లేదు, రేపర్ కార్బూలు ఇవ్వలేదు, ఇళ్ల కట్టడం లేదు, పెస్వన్లు ఇవ్వడం లేదు అనే పద్ధతులలో మాటల్లాడడం, పావలా వడ్డికి మీరసలు ఇవ్వడం లేదు అనే పద్ధతిలో మాటల్లాడడం బాగా లేదు. కొంచెం ప్రజలకు మనం మాటల్లాడితే ఘలానా వాళ్లు ఘలానా పద్ధతిగా మాటల్లాడారు అని చెప్పి అనిపించుకుంటే బాగుంటుంది అని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సవిసయంగా మనని చేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER : Question no. 67(8546) is postponed at the request of the Member. The rest of the questions are deemed to have been answered.(అనుబంధము -1)

Now the House is adjourned for tea for 15 minutes

(At 10-45 a.m. the House was adjourned for tea for 15 minutes.)

(టీ విరామం అనంతరం సభ తెరిగి గం .11.13 లకు పుసఃప్రారంభమైనది.)
(గారవ సభా పతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

(సీపీఐ, పీఎచ్ యం పార్టీల సభ్యులు నోడల్ ఏజన్సీపై చర్చించాలని తమ సీట్ల నుంచి లేచి నిలబడి కోరసాగారు)

సభా కార్యక్రమం

(నోడల్ ఏజన్సీ ఏర్పాటు గురించి)

మిస్టర్ స్పీకర్ : నీముల నర్సింహాయ్యగారూ, చాడ పెంకటరెడ్డిగారు మీరు నోడల్ ఏజన్సీపై క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. That will come up. అది వస్తుంది. ఎంఎస్పీ మీద చర్చ మగించి ఆ తరువాత | take up immediately.

(సీపీఐ, పీఎచ్ యం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

కావున మీరు దయచేసి విసండి. ఇప్పటికి సభా సమావేశాలు ప్రారంభమై వారం రోజులైనది కావున తొందరగా కంస్టిట్ చేద్దాం. పత్రికా విలేకరుల అరెస్టుపై హోంమంత్రిగారి స్టేట్‌మెంట్ నిన్న మిగిలిపోయింది. దానిపై హోంమంత్రిగారు రెండు నిమిషాలలో ముగిస్తారు. అది పూర్తి అయిన తరువాత చర్చకు చేపడదాం. మీరందరూ పత్రికా విలేకరుల మీద కేసులు, అరెస్టు మీద మీరు మీ మీ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. దానిపై మొన్నె హోంమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు.

(సీపీఐ, పీఎచ్ యం పార్టీల సభ్యులు నోడల్ ఏజన్సీపై చర్చించాలని తమ సీట్ల నుంచి లేచి పెల్లోకి వచ్చి కోరసాగారు)

హోంమంత్రిగారు ఆ విషయంలో చేపేది ఏమీ లేకపోతే the matter will be closed. హోంమంత్రిగారు పత్రికా విలేకరుల అరెస్టు విషయంలో మీరు మొన్న స్టేట్‌మెంట్ చేశారు.

(సీపీఐ, పీఎచ్ యం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీరు ఒక్క నిమిషం విసండి . ఈ విషయం రెండు నిమిషాలలో పూర్తవుతుంది.

(సీపీఐ, పీఎచ్ యం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నర్సింహాయ్యగారూ, ఇప్పుడు సభ ముందు మూడు అంశాలున్నాయి. మీరు దయచేసి మీ సీట్లలో కూర్చోండి. మీరు నోడల్ ఏజన్సీ విషయమై చర్చ చేపట్టాలని కోరుతున్నారు. మీరు రెండు నిమిషాలు కూర్చోని వింటే తరువాత మరలా రావచ్చు. కావున ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి.

శ్రీనోముల నర్సింహాయ్యః నోడల్ ఏజన్సీపై చర్చించిన తరువాత ఆ విషయం చర్చకు చేపట్టండి.

2. కర్మలు జిల్లాలో విలేకరులపై జరిగినదౌర్జన్యం మరియు అరెస్టు గురించి

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, కర్మలు జిల్లాలో విలేకరులపై జరిగిన సంఘటన గురించి నేను మొన్న స్టేట్‌మెంట్ చేశాను. ఆ తరువాత క్లారిఫికేషన్ కూడా వివరంగా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విషయంలో ఇప్పటికే విలేకరులు బెయిల్కు దరఖాస్తు చేయడంతో విడుదల కావడం కూడా జరిగింది. ఇప్పుడు విచారణ కొనసాగుతుంది. విచారణ పూర్తయిన తరువాత వాస్తవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలను, సలహాలను అనుసరించి విలేకరులపై పెట్టి కేసులను ఉంచాలనా, ఎత్తిపేయాలనా అనే విషయం పరిశీలనలోకి తీసుకుంటుందని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి: అధ్యక్షా, గత మూడు రోజులుగా సభలో విలేకరుల సంక్లేశమం గురించి లేదా కర్మలు జిల్లాలో జరిగిన విషయాలను సభ్యులు ప్రస్తుతించడం జరిగింది. ప్రథాన ప్రతిపక్ష పార్టీ అయితే అనలు విలేకరుల సంక్లేశమం అంతా లానే చేస్తున్నట్లు చాలా ప్రకటనలు చేయడం జరిగింది. కానీ వాస్తవానికి తొమ్మిది సంవత్సరాల వారి హాయాంలో ఎన్నో ధారాలుగా విలేకరుల అవసరాల గురించి కార్యక్రమాలు చేపట్టించట్లు చెబుతున్నారు కానీ వారి హాయాంలో విలేకరులను పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. ఈ సందర్భంగా ఒకటి, రెండు విషయాలు మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకరావాలిని అవసరముంది.

(అంతరాయం)

మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో విలేకరుల సంకేషమానికి ఆరోగ్య భీమా పథకాన్ని ఏర్పాటుచేసి దాదాపు 180.64 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేసి ప్రారంభించాం. విలేకరులకు యాక్సిడెంట్ జరిగితే అదనంగా మరొక లక్ష రూపాయలు అందే అవకాశముంది. అలాగే వైద్య సదుపాయం కోసం కావాలంటే లక్ష రూపాయలు వెచ్చించే అవకాశం కూడా ఉంది. దీనిలో ఎలాంటి పరిమితి లేదు. ఎంత మందికైనా ఇష్టవచ్చు. ఈ సంవత్సరం దాదాపు పదమూడు వేల మంది విలేకరులకు అక్రెడిషన్ కార్బులు ఇచ్చిన విషయం మరచిపోకూడదు. విలేకరుల సంక్లేశమంకోసం 1998-2004 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో విలేకరుల సంక్లేశమానికి 8,34,500 రూ.లు ఖర్చు చేస్తే మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 20,79,848 రూ.లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఇవాళ సంక్లేశమం దృష్టిగా విలేకరుల ప్రయోజనాలు కావాడడం కోసం ఎన్నో విధాలుగా చర్యలు తీసుకుంది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రభుత్వం, చట్ట సభలు, న్యాయస్థానాలకు స్వయంప్రతిపత్తితోచాటు పత్రికా స్వీచ్ఛ ప్రధానమైనదిగా గుర్తించింది.

గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు జర్మలిస్టులకు ఇండ్స్ స్థలాలు కేటాయించడం జరిగింది. తరువాత కాలంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా జర్మలిస్టులకు ఇన్ని సొకర్యాలు కల్పించలేదు. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రాలొని జర్మలిస్టుల అవసరాలను గురించి ఇండ్స్ స్థలాలను కేటాయించిన విషయం ఎవరూ మరచిపోకూడదు. ఇటీవల కర్మలు జిల్లాలో జరిగిన సంఘటన గురించి హోం మంత్రిగారు పూర్తి వివరాలు సభకు తెలియజేశారు. విలేకరుల విధానంలో, వారు చేస్తున్న కార్యక్రమాల్లో స్థిరంగా ఆహారము విషయంలో విలేకరుల సంక్లేశమంకోసం తీసుకొచ్చి తద్వారా సమాజంలో ఉన్నటువంటి విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికో, లేకుంటే సమాజాన్ని ప్రభావితం చేయడానికో కొన్ని ప్రయత్నాలు వారు చేస్తున్న విషయం వాస్తవం.

ఆ విధానం ద్వారా సమాజంలో వున్నటువంటి విషయాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తేవడానికి, లేదంటే సమాజాన్ని ప్రభావితం చేయడానికికొన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నటువంటి విషయం వాస్తవం . దాన్ని కూడా మనం స్పౌగతించాల్సిందే, తప్పులు ఎత్తి చూపించినపుడు దాన్ని ప్రభుత్వం కూడా స్పౌగతించి, దాని మీద చర్యలు తీసుకోవడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. ఈ సందర్భంలో చివరిగా మీకొక్క విషయం తెలియజేయాలి. ఇటీవలే ప్రెస్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా షైర్కోవ్ చేస్తూ అధ్యక్షా, He said it was unfortunate that one or two sting operations in recent times had brought shame to the country and said that they need to be condemned. అని చెప్పి వారు కామెంట్ చేయడం జరిగింది. ఈ విధమైన స్థిరంగ్ ఆపరేపన్ సమాజానికి ప్రయోజనం చేకూర్చేది అయినపుడు పర్మాలేదు. లేదా ప్రభుత్వాన్ని ఎన్టెలైన్ చేయడానికి చేసి ప్రయత్నం అయినా పరపాలేదు కానీ అది తప్ప దారిలో నడిపించేదానికో, తప్పుడు సమాచారాన్ని అందించేదానికో అయితే మాత్రం అది ఎప్పుడు కూడా మనం సమర్థించలేనటువంటి విషయం. దీని మీద ప్రెస్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా 'Setting up of Common and Independent Media Agency to regulate the functioning of entire media.' అని చెప్పి రిటైర్డ్ షైర్కోవ్ జి.ఎస్. రే చెప్పిన విషయాలు తమకు కూడా వంపిస్తాము. మీరు కూడా చూడండి. ఈ విషయాలన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత ఇవాళ ప్రజాస్పాయ్ వ్యవస్థలో పాత్రికేయుల పట్లగాని, పత్రికా స్వేచ్ఛ పట్లగాని మన ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రగాఢమైన సమక్షం పుంది, ప్రగాఢమైన విశ్వాసం పుంది అని చెప్పడానికి నేనేమి వెనకాడడం లేదు. కానీ మొన్న జరిగినటువంటి ఈ చర్చలో ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఏదో విలేకరులకే మేమంతా దగ్గరగా పున్నట్లు, తామే ఉద్దరించినట్లు మాటల్లడిన తీరు సరైంది కాదు. గత ప్రభుత్వం ఒకటి, రెండు పత్రికా యాజమాన్యాలను వెనకేసుకుని 9 సంవత్సరాలు వాళ్ళ ప్రయోజనాల కొరకే ప్రయత్నం చేసింది తప్ప ఆ పత్రికల్లో వని చేస్తున్నటువంటి వారి అవసరాలను గుర్తించిందా? ఇవాళ వారు గుర్తు చేసుకోవాలి, ఇవాళ వారు ఆత్మనిమర్య చేసుకోని మాటల్లడితే మంచిది కానీ, ఇవాళ ఈ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించాలనే దోరణితో మాటల్లడి ప్రయత్నం చేయడం ఏ మాత్రం తగనిది అని ఈసందర్భంగా తెలియజేస్తూ నాకిచ్చిన ఈ అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా ....

(అంతరాయం)

(తెలుగుదేశం మరియు వామపక్షాల సభ్యులు క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది)

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్లారిఫికేషన్ గురించి ఇంతకు ముందే ఒకటి, రెండు రౌండ్లు అయిపోయినట్టున్నాయి.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : అధ్యక్షా, ఆ రోజూ, ఇప్పుడు సమాచార శాఖా మాత్రులు ఆనం సోదరులు చెప్పిన విషయాన్ని నేను తక్కువ చేసి చెప్పును గానీ, మన హోం మంత్రి గారికి సంబంధించి సెక్షన్ అఫ్ లా, యాక్టును సంబంధించి ఆ పోలీసులు వాటిని ఏ విధంగా ఎక్స్‌రెస్ సైజ్ చేస్తున్నారో రెండు, మూడు నిమిషాల్స్ మీకు తెలియజేయాలి. ఎందుకంటే ప్రతిసారి పోయిన శాసనసభలో కూడా సూట్‌కేస్ బాంబ్ కేసులో మరి వారికుండే బ్రెయిసే మరి అట్లా తయారయ్యాందేమో తెలియదుగాని అప్పుడూ సెక్షన్ అఫ్ లా గురించి అదే. ఒక్కసారి చూస్తే మా హోం మంత్రి గారి సైట్ మెంట్ ప్రకారంగా క్రైమ్ నెంబరు 146/2007, ఐ.పి.సి. 464,420,409 క్రింద మీరు రిమాండ్ చేసింది ఎవరిని సార్? విలేకరులను చేసినారు. సార్ ఇప్పుడు ఒక్కటే సార్ ఈ సెక్షన్ 409 ఐపిసి ఏం చెబుతుంది సార్? "Criminal breach of trust by a public servant or by bank merchant or agent." ఇక్కడ ఎవరు సార్ పబ్లిక్ సర్వెంట్? మద్దిట్టి. ఇదైతే వీళ్లు కాదు కదా. రెండవది ఇంకా దారుణమేమంటే కనీసం రిమాండ్ చేసేటప్పుడు సిడిలు చూసుకునే ఆలోచన ఆ పోలీసు శాఖకు లేకపోతే ఇంకెందుకు సార్ ఆ డిపోర్ట్మెంటు. మళ్ళీ మన వద్దకు తీసుకువచ్చారు. ఇంకోటేమంటారంటే ఐపిసి సెక్షన్ 464 చాలా దారుణంగా పుంది. 'making a false document.' ఫాల్స్ డాక్యుమెంట్ అనేది ఎవరు? పబ్లిక్ సర్వెంట్. వీళ్లు ఏం చేసినారు, ఫాల్స్ డాక్యుమెంట్ కాదు కదా మా వాళ్లు బయట పున్నారు లేవలేకుండా పోతున్నారు పొం నుప్పు చూడలేని పెద్దమనిపిపి కదా సంతకం పెట్టుకో అని భ్లాంక్ పీట్ ఇచ్చినారు, వాళ్ల లెక్క ప్రకారంగా తప్పు అనుకుందాం . అది ఫాల్స్ డాక్యుమెంటు ఎట్లా అపుతుంది సార్. This particular Madduletti himself intentionally and knowingly gave these documents to them. ఈ సెక్షన్ కూడా అప్పే కాదు. 420 చిటింగ్ సార్ అది. 420 కు సంబంధించి చూస్తే అనలు ఏ రకంగా కూడ వీళ్లకు అపై కాదు. పూర్తిగా ఇది 416 Impersonation and cheating క్రిందకు వస్తుంది. మంత్రిగారు చూపించిన సైట్‌మెంట్లో ఆ 416 లేదు. నేను అనేదిమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు చూపించిన సైట్‌మెంట్లో ఈ సందర్భంగా నా రిక్వెషన్ ఏమంటే పోలీసులను అన్ని మీరే కాల్పుయ మంటున్నారు, చంపేయమంటున్నారు, అని చెప్పేది మిమ్మల్ని కాదు. ఈ సిస్టంకు బాధ్యత వహించాల్సింది మీరు. సార్ ఇది నేటిటి రెసిడెన్స్ సర్కార్‌కెట్. కర్మాలు జిల్లాది. ఒకవేళ ఈ సీలు ఫోర్మ్‌రీ అయినా, ఈ సంతకం ఫోర్మ్‌రీ అయినా, మీరు నాకు ఏం చెప్పినా వింటాను. ఇప్పుడు ఇది ఏ బంగా దేశస్థనికో, లేదా అంతర్జాలీయ ఉగ్రవాదికి ఎవరికో ఒకరికి దొరికితే నేను ఇక్కడ వాడిని అని తెచ్చుకుంటారా, ఇటువంటి ఇదోక్కటికాదు సార్ కొన్ని వందలు పున్నాయి. దీన్ని మనం సేరమని అందామా, అందుకనే ముఖ్యమంత్రిగారికి, మంత్రిగారికి మీరు మాటల్లాడిన మాటలు బాగున్నాయి, మాటల్లాడిన తీరు బాగుంది. ఈ దస్తారీ మీదైతే వారిని వదిలి వేస్తామన్నారు. కానీ ఈ సైట్‌మెంట్ ఏమిటి, ఈ అర్టెస్ చేయడమేమిటి, అనలు కనీసం మీ పోలీసులు మినిమం కనీసం బ్రెయిన్ అపై చేయకపోతే ఎట్లా అపుతుంది. పోనీ మద్దిలేటి. మద్దిలేటికి సంబంధించి పేపర్ సైట్‌మెంట్ చూస్తే మరీ దారుణంగా పుంది. ముద్దాయిని స్టాక్‌గా మార్చారు. మీరెవరండి మార్గదానికి, he should be remanded, రిమాండు చేసిన తరువాత వాడి పోక్కు ప్రకారంగా మేము చేసినాము అని చెప్పి చార్జీఫీట్ వేసేటప్పుడు వాడిని అప్రావర్టగా కోర్టులో వాడు 164 సైట్‌మెంట్ చేసిన తరువాత వాడు అప్రావర్టగా మారిపోతాడు. అంటే అంతా చట్టము మీరే, న్యాయము మీరే, మార్చేది మీరే. అన్ని మీరే అయిన తరువాత ప్రైస్ తన బాధ్యతను నిర్వహిస్తే తప్పులా అపుతుంది. ఈ ప్రతిపక్షాలకు ఇంకోక యంత్రము ఏముంది సార్ ప్రైస్. ప్రైస్ ఆ రోజుగాని, ఈ రోజు గాని, దానికుండే లిమిటేషన్ దానికుండవచ్చు, దానికి పుండే పెస్టెం ఇంట్రెస్ దానికుండవచ్చు. కానీ బేసికల్గా పబ్లిక్ ఇస్క్యూ తీసుకున్నప్పుడు దాన్ని హర్షించాలి కదా? నేను చూపించినటువంటి సర్పిఫికేట్లు ఒక వంద మీ ద్వారా పంపిస్తాను సార్. ఇది తమ దగ్గరకు పంపిస్తున్నాను మీరు చూడండి ఇది ఇంపర్సేపన్ అయితేనో, లేదా ఫాల్స్ డాక్యుమెంట్ అయితేనో నా మీద చర్య తీసుకోండి సార్.

నేను అనేదిమంటే ఈ విధంగా లూప్ హోల్డ్ పున్నయి. ఈ ముడున్నర సంవత్సరాలలో ఈ లూప్ హోల్డ్ వచ్చాయని అంటున్నానా? ఈ లూప్ హోల్డ్ సిష్టంలో పున్నయి. మీ మెకానిజంలో పున్నవాటిని బయట పెట్టగానే వెంటపడి ఎక్కడ నుంచి పస్తుందో వాటికి సంబంధించిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంకోక విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరేదేమంటే నిపిధ్య ప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రాంతాలకు ప్రెస్ రిపోర్టర్లు, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా పోతుంది. వాటన్నింటిని కళ్ళకు కట్టిసట్లుగా చూపిస్తుంది. అది చూడటం చట్ట పరిధిలో నేరమే. కానీ దాన్ని నేరమన్నామా? కొండవల్లి సీతారామయ్ హస్పిటల్ నుంచి తప్పించుకుని పోయిన తరువాత పూర్తి ఇంటర్వ్యూ తీసుకుని వచ్చారు. నేను ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి చూశాను. ఇప్పుడు సరేంద్రమాడీది గాని, తెహల్కాది గాని ఒక భాగం . కానీ దాన్ని మన విలేకరులే తీసుకుని వచ్చారు. ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి ఒక సిడి చూశాను. నిపిధ్యానికి సంబంధించి మావోయిస్టులకు సంబంధించిన ఒక కేసిట్లు చాలా యిదిగా పుంది. దానిలో అందరి మీద కామెంట్ చేసినారు. దాన్ని ఎవరు తెచ్చారు? ఒక విలేకరి తెచ్చాడు. మరి అతను మాత్రం నేరస్తుడు ఎందుకు కాదు. మరి అన్నం పెట్టిసివాడు నేరస్తుడు అపుతున్నాడు, సాయం చేసినవాడు నేరస్తుడు కాదు కదా. అందుకని ఎవరి కర్తవ్యం వారు నిర్వహించినపుడు మనం నేరస్తుడు అనుకనే దానికంటే ముఖ్యమంత్రిగారు అన్కండిషన్లగా ఆ కేసులను డ్రోప్ చేసుకోవడం మంచిదని నా అభిప్రాయం. ఇటువంటి లోసుగులు రాకుండా, లేకుండా చూసుకోవడం మంచిది. ప్రెస్ అనేది కార్యనిర్వాహక పర్మము, లెజిస్టిలర్సు, జూడిషరీలోబాటు నాలుగు స్తంభంగా మీరే చెప్పారు చాలా సార్లు. కానీ దాన్నో లోపాలుండవచ్చు, ఆ స్తంభంలో కల్గి ఉండవచ్చు, రకరకాలుగా పుండవచ్చు. అందుకని ఫోర్ట్ పిల్లర్గా తీసుకుస్తుపుడు అన్కండిషన్లగా కేసు డ్రోప్ చేయండి, మీరు తప్పు చేసి భూక్షమెయిలింగ్ చేసుంటే విలేఖరిగాని, నాయకుడుగాని ఎవరైనా సరే వాడిని ప్రాసిక్యూట్ చేయండి. తప్పు చేసినప్పుడు వదలమని చెప్పటం లేదు, భూక్షమెయిల్ చేసినప్పుడు వదలమని చెప్పటం లేదు. అందుకని కర్తవ్యం నిర్వహించినపుడు ఇది సరైంది కాదు. మీరు ఈ విషయంలో according to the facts, there is no case against the remanded accused. అందుకని వెంటనే డ్రోప్ చేయండి, ప్రోవ్ ఎంక్లేరీ చేసి కేసు పెట్టండి.

ఉ.11.30

According to the facts there is no case against the remanded accused. అందుకని ఇమీడియట్టగా డ్రోప్ చేయండి, మళ్ళీ ఫ్రోంట్ ఎంక్లేరీ చేసి కేసు పెట్టండి.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, హోం మంత్రిగారు కంప్లయింటు లేకుండా యాక్షన్ తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు కంప్లయింటు బుక్ చేస్తున్నారు. విజయకుమార్, జిల్లా మేనేజరు, హసింగ్, ఆయన కంప్లయింటు ఇచ్చింది ఎవరి మీద అంటే మద్దిలేటి, గ్రామ సెక్రటరీ పైన కంప్లయింటు ఇచ్చారు. కేసు వచ్చి 23.10.07 తేదీనాడు అయిన కంప్లయింట్ ఇస్ట్రే మీరు యాక్షన్ 4.11.07 నాడు తీసుకున్నారు. 3,4 రోజులు పోయాక నీలు కాని పరిస్థితులలో కావాలని అరెస్టు చేశారు. ఆ రోజు అదునుగా చూసుకొని అరెస్టు చేశారు. అయితే హోర్ మినిషన్గారు చాలా చక్కగా చెప్పారు, పోలీసులు ఏ విధంగా చేస్తారో ఆ విధంగా చేస్తారని సమర్థించుకొనే పరిస్థితి పస్తాపుంది. ఈ రోజు ఒకసారి ఈ విషయంలో చూస్తే కేసులు ఐ.పి.సి 420 చిటింగ్, సెక్షన్ 465, పోర్టరీ అండ్ చిటింగ్ సెక్షన్ 468 ఇని ఉన్నాయి. ఒక వ్యక్తి పరువుతీసే విధంగా పోర్టరీ చేయడం సెక్షన్ 469, పోర్టరీ డాక్యుమెంటేషన్ సెక్షన్ 471, అలజడి సృష్టించడం సెక్షన్ 505 **death with extortion.** 6 సెక్షన్సు పెట్టారు. ఇప్పుడు నోముల నరసింహాయ్యగారు నేటివిటి సర్టిఫికేట్ చూపించినారు. ఎక్కడ చూసినా భూంక్ పేపర్లు కొన్ని వేల రెసిడెన్షనీయల్ సర్టిఫికేట్సు దొరుకుతున్నాయి. మీ గ్రామ కార్యదర్శులు

బ్రహ్మండంగా పనిచేసున్నారు. ఇని తీసుకుపోయి ఎవరు కావాలంబే వాళ్ల ఫిలప్ చేసుకోవచ్చు. మౌనికాబేటి కర్మలు నుంచి పొన్సపోర్షు తీసుకొనె పరిస్థితి వచ్చింది. ఇలాంటి సమాచారం వచ్చినప్పుడు కనీసం దీనిపైన యాక్షన్ తీసుకోనే పరిస్థితులు ఉండాలి తప్ప ఇదేమి ధర్యం నాకు అయితే అర్ధం కావడం తేము. ఈ ప్రభుత్వం ఇన్ఫర్మేషన్ చట్టం తీసుకొని వచ్చింది, ఆ చట్టం ప్రకారం యాక్షన్ తీసుకునే పరిస్థితి కి పచ్చేస్తున్నాము. మొన్న చూస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు 930 జి.బ. తీసుకొచ్చి మేము ఇక్కడ పట్టుకుంటే నాకు తెలియదు ఇప్పుడు యాక్షన్ తీసుకుంటామని ఆ రోజు మీరు చెప్పారు. డ్రెస్సు ఏ విధంగా అణగదొక్కలో ప్రయత్నం చేస్తున్నారు భ్లాక్స్ మొయిల్ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. డాక్యుమెంటు బయటకు వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు, సంతకం పెడితే తప్పు ఏమిటి అని అడిగే పరిస్థితికి వచ్చారు. అంటే మీరు వాస్తవాలు ఒప్పుకునే పరిస్థితిలో మీరు లేరు. అదే మాదిరిగా మీడియాను అణగదొక్కలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అవినీతి డబ్బులలో పేపర్లు పెడుతున్నారు, ఎలక్ట్రోనిక్ మీడియా పెడుతున్నారు, పెట్టుమనండి నిరూపించుకోమనండి కాని మేము ఏదో ఒక పేపరుకు సపోర్టు చేస్తున్నట్టు ఆ విధంగా మీరు మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఆ పేపర్లు మిమ్మలను గురించి రాస్తే వాళ్ల మంచి పేపర్లు, ఎవరైనా మిమ్మలను పొగిడితే వాళ్ల మంచి వాళ్ల, ఎవరైనా మిమ్మలను గురించి వ్యతిరేకంగా రాస్తే వాళ్ల చెడ్డ వాళ్ల. నిన్న కూడా ఇందిరమ్మ అక్షమాలు బయట పెట్టినందుకు నిలేకరుల పైన దాడి చేసే ప్రయత్నం జరిగింది. అన్ని రాజకీయ పార్టీల వారు మెట్టటిలో ఆందోళన చేశారు. ఇందిరమ్మ ఇళ్లు అన్ని త్రీ ఇన్ వన్ మీరు ఇచ్చారు. 89 వేల ఇళ్లు మారిటోరియం ప్రకటించారు. మీరు ఏ చట్ట ప్రకారం మారిటోరియం ఇస్ట్రారయ్య, మీకు ఎవరు చెప్పారయ్య, అంటే మీ ఇష్ట్ ప్రకారం చేస్తే తప్పులేదు. అని రాస్తే మాత్రం తప్పు పస్తుంది. అందుకని ఈ ప్రభుత్వానికి అనహానం పెరిగిపోయింది. మీరు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు పేపర్లు రాస్తే మాత్రం బ్రహ్మండంగా రాస్తున్నారని దానిని సమర్థించే పరిస్థితి వచ్చింది. అందుకని ఈ యొక్క పత్రికలపైన దాడి చేస్తున్నారు. ప్రజాసాధ్యంపైన దాడి చేస్తున్నారు. ప్రతి ఒక్కరని అణగదొక్కలని చూస్తున్నారు. ఈ రోజు పత్రికా విత్తిరులపైన మీరు పెట్టిసే కేసులు. వాళ్లను భ్లాక్స్ మొయిల్ చేయడం కోసం భయబ్రాంతులను చేయడం కోసం రేపు ఎవరైనా రాస్తే మీకు ఇదే గతి పడుతుందని చెప్పడం కోసం డిమాన్స్ట్రోషన్ చేయడం, మీరు చేశారు. ఇది మంచిది కాదు. ఇది మీయొక్క ప్రోద్భులంతో కేసులు పెట్టారు. అక్కడ ఆఫీసర్లు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు, మాకు ఏమి తెలియదు, ఎస్.ఐ., సి.ఐ., ఎస్.పి. పై నుంచి ఆందోళ మేరకే కేసులు పెట్టామని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. నేను మిమ్మలను కోరేది ఇప్పటికేనా మీరు చేసిన తప్పును తెలుసుకోండి, దయచేసి ఇలాంటి దాడులు నిలపండి, పత్రికలపైన దాడులు చేస్తే అది మీకు మంచిది కాదు. దానివల్ల ఏమో సాధించామని అనుకుంటున్నారు, విలేఘరులపైన దాడులు చేస్తే భయపడిపోతారని అనుకుంటున్నారా? వాళ్ల ఒకటే చెప్పారు“ మేము చేసిన పని మంచి పని . న్యాయం కోసం, సమాజం కోసం వ్రాశాము . మీరు మిమ్మలను కేసులు పెట్టి బేపరుతుగా జైల్లో మేము ఎన్ని రోజులైనా వుంచుతామంటే మీకు భయపడి మి క్రింద పనిచేసి విలేఘరులం కాదని ప్రూవ్ చేశారు. ఇలాంటి మంత్రులు, అలాంటి వాళ్లను ఆదర్శంగా తీసుకొని మీరు కూడా నీతిగా వుంటే సమాజం బాగుపడుతుంది, సమాజానికి ఉపయోగ పడుతుంది ఆ విషయాన్ని మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మొన్న మా కిఫ్సరెడ్డి ఒక మాట చెప్పారు. ఆయన చెప్పిన మాట పేపర్లు పైన దాడులు చూసినప్పుడు ఈ మంత్రులు అంతా కూడా సగం మంది జైల్లో ఉండాలని చెప్పి విధంగా వారు మాట్లాడారు. ఇది వాస్తవం కూడా తప్పులు చేసిన వాళ్లను ఖండించండి, పైకిపర్ కూలిపోతే గ్యామన్ ఇండియా మీద యాక్షన్ లేదు. పైకిపర్ కూలి పోయిందని వార్తలు ఎవరైని రాస్ట్రారో వాళ్లపైన యాక్షన్ తీసుకోనే పరిస్థితి పస్తుంది. వాకపటిలో మీరు చూస్తే , 11 మంది గిరిజనులకు తగిన న్యాయం జరగలేదు అన్నారు. వారి మీద హత్య ప్రయత్నం జరిగిందని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. నీళ్ల పైన

యూక్స్ తీసుకోకుండా వాళ్లపైన యూక్స్ తీసుకోవడం మంచిది కాదు. అందుకని వెంటనే బేషరుతుగా ఏపైతే తప్పుడు కేసులు పెట్టారో ఆ కేసులు విత్తడా చేసుకోమని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ నాయని సరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా: హోం మంత్రిగారు, ఇన్ఫర్మేషన్ మంత్రిగారు కూడా విలేఖరుల అరెస్టు గురించి వారు చెప్పారు. రామనారాయణారెడ్డిగారు, విలేఖరులకు చాలా సౌకర్యాలు కల్పించామని చెప్పారు. మీరు ఇళ్ల ఇస్తున్నారు, వాళ్లకి చాలా డబ్బులు ఖర్ప పెట్టారు, చాలా మంచి పనిచేశారు. కానీ మళ్లా అరెస్టు ఎందుకు చేస్తున్నారు. మీరు ఎప్పుడు అక్కడ స్థిరంకాదు, మీరు ఎప్పుడు అధికారంలో పుండరు. మీరు ఒక నాడు ప్రతిపక్షంలో పుంటారు. అప్పుడు మీకు పత్రికలు అవసరం లేదా? ఇవాళ అధికారంలో ఉన్నారు కాబట్టి మీకు పత్రికలు అవసరం లేదు అనుకుంటున్నారు. ఏదైనా ప్రజాసాధామ్యంలో పత్రికా స్వేచ్ఛ అవసరం . అది ఎందుకంటే నొజానిజాలు బయట పెట్టాలి . మీకే మంచిది ఇంకా మీ తప్పులు బయట పెడితే మీరు కరక్కు చేసుకుంటే మళ్లీ మీరు గెల్చి అవకాశం పుంటుంది. మీ తప్పులు బయట పెట్టుకపోతే మీరు ఇంకా చెడిపోతారు. రేపు వచ్చే ఎలక్షన్సులో ఓడిపోతారు, మీకు మంచి చేస్తున్నారు. పత్రికా విలేఖరుల మీద కేసులు పెట్టడం వాళ్లను ఇబ్బంది పెట్టడం వాళ్లను అది కూడా 4 రోజులు సెలవులు చూసి రిమాండ్ చేయడం ఇది కళ్లపోధింపుల చర్యలకు వస్తుంది. కాబట్టి మరి ముఖ్య మంత్రిగారిని హోం మంత్రిగారిని కోరేది ఏమంటే వాళ్ల మీద అన్కండిషన్లగా కేసులు విత్తడా చేయండి.

మీకు పరపతి పెరుగుతుంది, మీకు వాల్యు పెరుగుతుంది, మేము ప్రభుత్వాన్ని అప్రిపియేట్ చేస్తాము. కాబట్టి వాళ్లకి న్యాయం చేయమని చెప్పి, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, హోం మినిషన్‌గారు దీని మీద యూక్స్ తీసుకోవాలి, ఎందుకంటే మొనికాబేడీ, ఆబుసలాం, అందరు కూడా పోస్పోర్టు తీసుకుని బయటకు పోయారు. ఈ యొక్క రెసిడెన్షన్‌యల్ సర్టిఫికేటు బ్లాంక్‌గా పున్చది తప్పు, దీని మీద సీరియస్ యూక్స్ తీసుకోవాలి.

ఉ.11.40

శ్రీ చాడ వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, మొన్న హోం మినిషన్ రు గారు సమాధానం ఇచ్చిన దానికి, ఈ రోజు చెప్పిన దానికి కొంత తేడా కనిపిస్తోంది. సమస్య ఏమిటంటే, చాలా స్పష్టంగా గ్రామ పంచాయతీ కార్యదర్శి ఎవరైతే ఉన్నారో వారు ఖాళీ పేపరు ఇచ్చారని చెబుతున్నారు. నా కంటే ముందు మాటల్లాడిన గౌరవ సభ్యులు నేటినటీ రెసిడెన్షన్‌యల్ సర్టిఫికేట్ జిరాకును చూపించారు. నేనైతే ఒరిజినల్ స్టోంపుతో వారి సంతకాలు ఉన్నది ఒరిజినల్ కాగితం మీ వద్దకు పంపుతున్నాను. ఇలాంటి ఒరిజినల్లు కర్మాలు జిల్లాలో వందలకు వందలు చెలామణీ అపుతున్నాయని కోడై కూస్తున్నాయి. గ్రామ కార్యదర్శులు కొందరు నిర్లఱ్జిగా తమ విద్యుత్ ధర్మం నిర్వహించడంలో విఫలం అపుతున్నారు. హోం మినిషన్ రు గారు చెప్పేది మద్దిలేటి అనే గ్రామ కార్యదర్శి పైనే అసలు ఫీర్యాదు అని గృహ నిర్మాణ మేసేజరు గారు ఇచ్చారు. తప్పనిసరిగా వారి మీద చర్య తీసుకుంటామని అన్నారు. ఈ రోజు చెప్పిన దానిలో స్పందన ఏమీ కనబడలేదు. ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉంది. అసలు ఫీర్యాదు ఆయన మీదనే పెట్టబడింది. 51 వేల రూపాయల నగదు, 140 బస్తాల సిమెంటుకు సంబంధించి ఆయన మీద ఆరోపణ చేయబడింది. ఆయనివేళ స్క్రోఫిగా ఉన్నాడంటే ఇంతకంటే అసంబధమైన, అన్యాయమైన విషయం ఇంకోకటి ఉండటానికి వీల్చేదు. పోలీసు శాఖ ఈ విధంగా ఆలోచించడం సరైనది కాదు. దీనిని హోం మినిషన్ రు గారు మొన్న చెప్పింది మరొకసారి జ్ఞాపకం చేసుకుని, దాని మీద చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ కాగితాన్ని మీ వద్దకు పంపుతున్నాను.

ఇంకోక విషయం. సెక్షన్సు గురించి కూడా నోముల నర్సింహాయ్ గారు చాలా సృష్టిగా చెప్పారు. వాటికి సంబంధించి కూడా గవర్నమెంటు సీరియస్గా ఆలోచించాలి. నర్సింహరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, అధికారం ఈనేళ ఉంటుంది, రేపు పోతుంది. అది ఉన్న లేకపోయినా మనం చేసిన మంచి గాని చెడు గాని గుర్తుండిపోతాయి. అందువల్ల పత్రికలు వార్తలే కాదు ప్రథానంగా వాస్తవాల గురించి ప్రథానంగా ఆలోచించాలి. దానికి సంబంధించిన విషయంలో భ్లాక్స్ మొయిల్ చేస్తే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని మేము కూడా అభిప్రాయపడుతున్నాము. అయితే గ్రామ కార్యదర్శి మీద చర్య తీసుకోకుండా ఏర్పాటు చర్య తీసుకోవడం ఒక కడ్ సాధింపు చర్యగా అర్థం అపుతోంది. దీనిపై మరింత లోతుగా అధ్యయనం చేయాలని కొరుతున్నాను. ఈ కేసు సృష్టిగా కనిపిస్తోంది. వారి మీద పెట్టిన కేసు ఎత్తివేయడం సబబుగా కనిపిస్తోందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కొనిరెడ్డి రాములు : అధ్యక్ష, ప్రతిపక్ష నాయకులు చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడుతూ అభిలపక్కం మెట్టపల్లిలో ఆందోళన చేశారని అన్నారు. ఆంధ్రజ్యోతి అన్నారు. ఇది మెట్టపల్లిలో జరగలేదు. మెట్టపల్లిలో ఎలాంటి అవకతవకలు జరగలేదు. విలేఖరులు గాని ఎవరూ ప్రయిక్లో పోలేదు. అది చదవకుండా చెప్పారు. దయచేసి విత్తడా చేసుకోండి, అది మెట్టపల్లి కాదు. చదువుతాను సార్. ఇందిరమ్మ పథకంలో జరిగిన అక్రమాలను బయట పెట్టారన్న కడ్లో కరీంనగరు జిల్లా కోరుట్ల ఆన్లైన్ విలేఖరి బి.వి. రంగారావుపై మండలంలోని చిన మెట్టపల్లి జోగినపల్లికి చెందిన వ్యక్తులు మూకుమ్మడి దాడి అని ఉంది సార్. చినమెట్టపల్లి సార్. కోరుట్ల అని ఉంది. మెట్టపల్లిలో ఎటువంటి ఆందోళన జరగలేదు. దయచేసి దానిని విత్తడా చేసుకోవాలి. కావాలంటే ఈ పేపర్ పంపిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ఆయన మెట్టపల్లిలో జరగలేదు. పక్కనే చినమెట్టపల్లిలో జరిగిందని అంటున్నారు. చాలా సంతోషం.

శ్రీ జె. రత్నాకర రావు : రాములు గారు మెట్టపల్లిలో జరగలేదు అన్నారు. ఇంకోక చోట జరిగిందని ఆయన చెప్పలేదు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మెట్టపల్లిలో జరిగి పుంటే పొద్దున్న అడ్డరుమెంటు మోషను ఆయనది ఉండేది.

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్ష, మాలిక విషయాన్ని మూల చట్టాన్ని బట్టి మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది అధ్యక్షం. ఇది జర్వలిస్టు మీద కేసు పెట్టారన్నది ప్రథానమైన అంశం. ఎలా జరిగిందనేది స్టేట్మెంటు ప్రకారం ఆలోచిస్తే, ఆంధ్రజ్యోతి దిన పత్రికలో ఫలానా విధంగా జరిగింది, ఫలానా విధంగా ఇశ్ట కట్టించారు అని పట్టిష్ట చేసినందు వల్ల వెంటనే జి.ఎం. గారు ఎవరైతే సెక్రటరీ ఉన్నాడో ఆయన మీద కంపయింట చేశారు. Deriliction of duties కింద సస్పెండ చేశారు. Government has taken wise step in this regard. రెండవది, కాగితం ఏదో ఇచ్చారు, సంతకం పెట్టి అన్నారు. దాని మీద పేర్లున్నాయి, మార్పు గారి పేరు, ఎంపి గారి పేరు, చీఫ్ మినిస్టరు గారి పేరు, ఇంకోకరి పేరు, ఇంకోకరి పేరు ఉన్నాయి. ఎవరు రాసేరన్నది ప్రథానమైన విషయం. ఎలా వచ్చిందన్నది ప్రథానమైన విషయం. అది తేలకుండా, ఎవరు తప్ప చేశారో, ఎవరు చేయలేదో తేలకుండా, వారి మీద కేసు పెట్టాలి, పీరి మీద కేసు పెట్టాలి అనే అలోచన న్యాయ శాస్త్ర రీత్యా, చట్ట ప్రకారం మంచిది కాదని అభిప్రాయం ఒకటుంది. నోముల నర్సింహాయ్ గారు

చెప్పారు. 409 చెప్పినా, 420 చెప్పినా, 464 చెప్పినా ఏ సెకను చెప్పినా, సపిసిలో క్రమినల్ లా లో మొత్తం అఫీసర్లకు గాని, ప్రజలకు గాని, పత్రికా విలేఖరులకు గాని, ఎమ్ముల్యేలకు గాని ఎవరికైనా సరే అందరికి వర్తించే చట్టం ఇది, పత్రికా విలేఖరులకు వర్తించదని చెప్పడం మాత్రం ధర్మం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఎవరు రాశారస్త విషయానికొస్తే, ఒక సెక్రటరీ ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు, మంత్రి గారి పేరు, ఎంపి గారి పేరు, ఎమ్ముల్యే గారి పేరు రాశారని చెప్పడం ఇది సత్యాదూరమైన విషయం. దీని మీద సమగ్రమైన విచారణ జరిపించాలి. అది న్యాయమైన పద్ధతి అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంకో విషయం కూడా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత ప్రతిప్రాత్మకంగా భారతదేశ చరిత్రలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ జరగని విధంగా, కులాలకు, మతాలకు అతీతంగా ప్రతి వారికి హక్కు ఇల్లు కట్టించాలని చేసిన నిర్ణయం ఇది మరిచిపోచగ్గ విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా కావాలని కొన్ని శక్తులు, కొన్ని పత్రికలు ఈ ప్రతిప్రాత్మకమైన ఇళ్ళ కార్యక్రమం జరుగుతూపుంటే కొన్ని అపోహాలు ప్రజలలో కలిగించి, ఇది సక్రమంగా జరగడం లేదని, అన్యాయం జరుగుతోందని, కరషన్ జరుగుతోందని ప్రూవ్ చేయడానికి, రోజూ ఇదే కార్యక్రమంగా కొన్ని పత్రికలు పెట్టుకున్నాయి. మా ఏరియాలో కూడా అధ్యక్షా. నేను ఎంక్షయిరీ చేయించాను. రెండిళ్ళ కట్టుకుంటే ఒక పక్క నుంచి ఫోటో తీసి, హాలు కట్టుకున్నాడని చూపిస్తున్నారు. ఇది గమనించవలసిన అవసరం ఉంది.

ఆయన బెయిలు మీద రిలీజ్ అయ్యాడు. సంతోష కరమైన విషయం. అయితే కేసు విత్తడా చేయాలన్నది పద్ధతి కాదు, సాంప్రదాయం కాదు. ఇంకోక విషయం ఉంది. రాజ్యంగం ద్వారా మనకు సంక్రమించిన హక్కులలో పత్రికా స్వేచ్ఛ కూడా ఉంది. పత్రికలను గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది. పత్రికా విలేఖరులను గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది. పత్రికలను, పత్రికా విలేఖరులను ఏ విధంగా ప్రోత్సహిస్తున్నదో ప్రభుత్వం రామనారాయణ రెడ్డి గారు చెప్పడం జరిగింది. వారికిదో పత్రికల మీద ప్రేమ ఉన్నట్లు, వేరే వారికి లేదన్నట్లు మాట్లాడటం ధర్మంగా లేదు అధ్యక్షా. పత్రికలు తప్ప చేస్తే సుఖీం కోర్చు చీఫ్ జ్యోస్ గారు చెప్పినది దృష్టిలో పెట్టుకుని జర్వలిస్టులైనా, ఎమ్ముల్యేలు అయినా తప్పు చేస్తే, శిక్ష అనుభవించక తప్పదు. ఎంక్షయిరీ చేయాలి. సెక్రటరీ మీద అభియాగం చేయడానికి అవకాశం లేదు. సెక్రటరీ ఫోర్సరీ చేసేవాడు కాదు. సంతకం పెట్టాడు. డెరిలిక్ష్మీ ఆఫ్ దూటీస్టుస్ గా సస్పెండు చేశారు. అతని మీద క్రమినల్ కేసు పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ విలేఖరులు తప్పు చేశారా? ఫోర్సరీ చేశారా? ఎవరు రాశారీ పేర్లు? ఇని నిర్ధారించకుండా కేసును విత్తడా చేసుకోమనడం, మాఫీ చేసుకోమనడం దుష్టపొంప్రదాయం అపుతుంది. మంచిది కాదు. పత్రికా విలేఖరులు అంటే ఇష్టం వచ్చినట్లు పేపరులో ఎవరి మీదనైనా రాయడం ధర్మం కాదు. ఈ కేసు మీద సమగ్ర విచారణ జరిపించి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ : అధ్యక్షా, క్లారిఫికేషన్. గాదె పెంకట రెడ్డి గారు న్యాయశాస్త్రానికి సంబంధించిన ప్రవీణులు. కాదనడం లేదు. విలేఖరుల మీద కేసులు పెట్టవద్దు, సెక్షన్లు లేవు అని చెప్పడం లేదు. **Most probably** భారత శిక్షాస్క్యూలి చట్టం 415, 416 cheating or cheating in personation ఒకడి బదులు ఇంకోకడి పేరు రాయడం. కానీ ఇచ్చిన వాడెవడు? తమరికి పంపించింది ఏనీటి? ఇటువంటి కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించడం కోసం ప్రభుత్వ దృష్టికి రావాలి, ప్రజల దృష్టికి రావాలి, మెపిసరీ సెట్లైట్ కావాలని ఒక ప్రయత్నం జరిగింది. ఇది కాకుండా భూక్మెయిలింగ్ ఉన్నా, మరొకటున్న ఖచ్చితంగా కేసు పెట్టాల్సిందే అని చెప్పాను నేను. కానీ మా పెంకట రెడ్డి గారు ఏదో చెబుతున్నారు, నేనేదో వాళ్ళ గురించి చెప్పినట్లు. ఎవరు సార్?

పీవి నర్సింహరావు గారు జైలుకు పోలేదా? ఇందిరాగాంధీ గారు జైలుకు పోలేదా? చట్టం ముందు అందరూ సమానమే.

డ.11.50

కానీ, ఇక్కడ ‘సెక్షన్ అఫ్ లా’కి సంబంధించి ఇంప్రైజన్మెంట్ ఫర్ లైఫ్ 7 సంవత్సరాలా, 10 సంవత్సరాలా? ఇప్పుడు సెపన్ కోర్టులో ట్రైల్ కేసుకుగాను అంత విగరస్ గా చేయవలసిన పని లేదు. వారు చేసిన దానిలో కంప్లయింట్ అయినా మార్పాలి. విలేఖరులతో 15 రోజుల తరువాత, తరువాత రోజు కూడా మొత్తం రికార్డ్, మంత్రిగారిచ్చిన స్టేట్మెంట్ ప్రకారంగా కర్ఱ్ లేదు. ‘సెక్షన్ అఫ్ లా’ అప్పు అయినా కాదు. రూల్ అఫ్ లా అందరికి సమానంగా ఉంటుందని వారు చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంది. ఆ కేసులను డ్రైప్ చేయమంటున్నాము. బ్లౌక్మెయిల్ ఉన్నా, ఏదున్నా చర్చ తీసుకోవాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: సమాచార శాఖామంత్రిగారు మాట్లాడుతూ...

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER : I don't want both the legal luminaries to put their expertise to test here. We will leave it here now.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి: కంప్లయింట్ ఎవరి మీద ఎవరిచ్చారనేది దీనికి సంబంధించిన విషయం. A complaint was made by the D.M., Housing against Secretary, Panchayat on the basis of the report published in Andhra Jyothi paper. Is it not correct? Yes, it is a fact. So, what he has done and what report he has given is the fundamental point. He mentioned about security. That is why the department has taken immediate steps to suspend him. Another point for consideration is the Police conducted enquiries and during investigation they came to know that these people were responsible for forgery .....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: గపర్స్ మెంట్ వర్డ్ రానివ్వండి.

శ్రీ ఎం.ఎ. గపూర్: నేను ఛాలెంబ్ చేస్తున్నాను. రుజువు చేయమనండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి: ఫోర్మర్ చేసినవారిని క్రిమినల్ ప్రాసిక్యాప్స్ చేయవలసిందే కాని ఊరికి ఏదో పెపర్లో వచ్చింది కాబట్టి సెక్రటరికి కంప్లయింట్ ఇచ్చారు కాబట్టి క్రిమినల్ కేసు బుక్ చేసి, పీరందరిని ఇలా చేయడం ధర్మం కాదని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: సమాచార శాఖామాత్యులు మాట్లాడుతూ, ప్రీంగ్ ఆపరేషన్ గురించి చెప్పారు. ఇది మంచి సాంప్రదాయం కాదన్నారు. మంచిది కాదో అవనో చర్చ జరగాలనే నేనూ కోరుకుంటున్నాము. ఎందుకంటే, జాతీయ స్థాయిలో ధీలీలో అక్కడన్న పత్రికా విలేఖరులు కృతిమమైన కంపెనీ స్పెషియల్ మీరు ఈ ప్రశ్న లోక్సభలో అడగండి. అవసరమయితే నహియం చేస్తామని చెప్పారు.

(శ్రీ ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు లేచి మాటల్లడసాగారు)

అయిన ఎందుకు ఇప్పుడు రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తున్నారు. చీఫ్ విపగా ఉండి వారు జనార్థనరెడ్డిగారిని రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తు ఉంటావని ఉంటారు. ఇప్పుడు అయినెందుకు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (వాయల్వాడు): వారి పార్టీ జాతీయ ప్రసిద్ధింట్ లక్ష రూపాయలు తీసుకున్నారు. అది ప్రైంగ్ ఆపరేషన్లో వచ్చింది. అది మనసులో పెట్టుకొని మాటల్లడమనండి. మళ్ళీ మేము మాటల్లడి రిమైండ్ చేయవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ జి. కిషన్రెడ్డిః కొన్ని కంపెనీలు స్టోంచబడి ఎం.పిలను ప్రశ్నలు అడగునుడం జరిగింది. దాని మీద అనేక రకాల చర్చ వచ్చింది. ఆ విషయంలో ప్రైంగ్ ఆపరేషన్ జరిగింది. దాని మీద అనేక రకాల చర్చ జరిగింది. సుట్రీం కోర్ట్ ఇన్వార్ట్ అయింది. లోకసభ స్పీకర్, ఎం.పిల సభ్యత్వాన్ని రద్దు చేశారు. ఇటీవల తెహల్కా సంస్కరించిన ప్రైంగ్ ఆపరేషన్ గుజరాత్లో జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ పైనాన్స్ చేసి ప్రోత్సహించింది. గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ చంకలు కొట్టుకుంటూ ఈ రోజు గుజరాత్లో దాని మీద ప్రచారం చేసుకుంటోంది. అదేమో మంచిది. ఇక్కడ కర్మాలులో ఇందిరమ్మ ఇళ్ళలో ప్రైంగ్ ఆపరేషన్ పత్రికా విలేఖరులు చేస్తే అది తప్పా? దీని మీద చర్చ జరగాలని కోరుతున్నాను. దీని మీద ఆలోచన చేయాలి. ద్వాంధ విధానాలు, రెండు నాలుకల ధోరణి వద్దు. ఇందిరమ్మ ఇళ్ళకు సంబంధించి తప్పు జరుగుతేంది. అలాటమొంట్లో తప్పు జరుగుతేందని తమ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము.

మిస్టర్ స్పీకర్: కిషన్రెడ్డిగారికి ప్రైంగ్ ఆపరేషన్ మీద వేరే ఉధ్దేశ్యం ఉంది. వారికి వేరే పూర్ణ ఉంది.

శ్రీ ఆసం వీకానంద రెడ్డి (నెల్లారు): అధ్యక్షా, ప్రైంగ్ ఆపరేషన్కి సంబంధించి నేను మాటల్లడింది రికార్డ్లో ఉంది. ఇది చేయడంలో తప్పు అనడం లేదు. కొన్ని సందర్భాలలో సమాజాన్ని ప్రభావితం చేసే విషయంలో తప్పదారి వైపు వెళ్లే అవకాశాలు ఏర్పడుతున్నాయి. చేసే విధాన్లో మార్పు రావాలనీ, దానిలో ప్రెస్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రెజంట్ ఛైర్మన్ జి.ఎన్.రేగారు దీనిని కోడ్ చేశారు. కాబట్టి దీనికి సంబంధించి ఒక పరిధి, పరిమితి లేని పరిస్థితులున్నాయి. దానిని సమాజానికి ఉపయోగస్థితిధంగా తీసుకుంటే మంచి భావన వస్తుంది. తప్పుడు మార్గాల్లో తీసుకువెళ్లినప్పుడు దాని ప్రయోజనాలు వేరుగా ఉంటాయి. సమాజానికి కూడా దుష్పలితాలను ఇచ్చిన వారమర్పతామని చాలా స్వప్తంగా చెప్పడం జరిగింది. సోదరుడు కిషన్రెడ్డి చెప్పినట్లు, ప్రైంగ్ ఆపరేషన్ విషయంలో అక్కడ ధీల్లిలో, గుజరాత్లో, నెన్న కర్మాలులో జరిగినా, వాస్తవాలు తెలుసుకుందాము. దాని ప్రకారంగా వెళుచాము. దానికిగాను ప్రభుత్వం ఎంక్యయిరీ కమిటీ వేసింది. ఎంక్యయిరీ రిపోర్ట్ వస్తుంది. నివేదిక వచ్చిన తరువాత, ఆ స్పృష్టమైన నివేదికను ముందు పెట్టుకొని వాస్తవాలు తెలుసుకొన్న తరువాత ఏమైనా చేద్దాము. ప్రభుత్వం రెండు రోజు నుండి చెబుతూ ఉంటే తప్పుడు విధానాలు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మరొక విషయం, ప్రస్తుతం ప్రతిష్ట నాయకులు చెప్పారు. నేను దాని గురించి చెప్పడం లేదు. ఈ రోజు ఒక ఆంధ్ర జ్యోతి పత్రికకు సంబంధించింది కాదు. ఆంధ్ర భూమి పత్రికా విలేఖరి మీద కూడా కేసు పెట్టడం జరిగింది. ఏదో ఒక పత్రిక గురించి చెప్పడం లేదు. వారు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, 2000వ సంవత్సరంలో పాపం ఈ విలేఖరులందరూ, వారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చారని ఈ విధంగా చెప్పారు.....

మిస్టర్ స్పీకర్స్ మంత్రిగారూ, డిబేట్ నేరే తీరుగా అవుతోంది. ఇది ఇక్కడ వదిలేద్దాము. మనం డిబేట్ క్లోజ్ చేద్దాము. కిషన్ రెడ్డిగారూ మీరు మాటల్డాడండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డిః ఈ రోజు కర్యాలులో చేసింది సమాజానికి ఉపయోగపడుతుందా, కాదా? ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు, చాలా పెద్ద ఎత్తున ఇందిరమ్మ పథకం తీసుకుంటున్నాము. పేదవారికి ఉపయోగపడుతుంది. రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడుతుందని వారు చెబుతున్న దాని ప్రకారం నిజమైతే, ఆ పథకాల్లో పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయని చెప్పడం వారికి, సమాజానికి ఉపయోగపడుతుందా, కాదా? ఇది పత్రికా విలేఖరుల బాధ్యత కాదాలని అడుగుతున్నాము. ఇందిరమ్మ పథకాల్లో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. అలాట్మెంట్ విషయంలో పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఇందులో ఎంక్వయిరీ చేయడానికి ఏమీ లేదు. అయితే హోమ్ మిస్టర్ 15 రోజుల సుండి ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నామని అన్నారు. ప్రధానమైన విషయం, ఇందులో నేరం ఉంటే కదా, నేరమే లేదు. అది ప్రధానమైన విషయం. మొన్స్టర్ రోజు మంత్రిగారు నోట్ సర్క్యూలేట్ చేస్తూ మూడే సెక్షన్ పెడుతున్నామని చెప్పారు. వాస్తవానికి సభను తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. మూడు సెక్షన్స్ మాత్రమే పెట్టామని అన్నారు. వాస్తవానికి మూడు సెక్షన్స్ తోచాటు అరు సెక్షన్స్ అందులో 465,468,469,471,505,384,511 ఉంది. ఇన్ని కేసులు పెట్టినప్పుడు, ఒక శాసనసభకు మంత్రిగారు లిఫితపూర్వకంగా ఇచ్చేటప్పుడు సెక్షన్స్ తగ్గించి చెప్పడం ఎంతవరకూ న్యాయమో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందులో అవినీతికి సంబంధించిన విషయాలను, ఈ పథకంలో జరిగిన అవకతవకలను ప్రజల దృష్టికి తేవడం కోసం దానితోచాటు ముఖ్యమంత్రి పేరుపెడితే, వారు బాగా స్పందించి, ఈ పథకం లోటుపాట్లు సరిదిద్ది అమలుచేస్తారని ఒక మంచి దృక్పథంతో పత్రికావారు వారి దృష్టికి తీసుకువస్తే స్పందించాలని అంటే, నిఘ పోతున్న ప్రభుత్వం కళ్లు తెరవాలని కోరుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక పథకాన్ని ప్రకటించారు.

మ. 12.00

ఇందిరమ్మ ఇళ్లలో ఎక్కడైనా పొరపాటు జరిగితే నాకు చెప్పండి, ఆ చెప్పిన వారికి నేను రూ. 1000 బహుమతి ఇస్తానని అన్నారు. ఇలా సంఖ్యను చూసి ప్రభుత్వం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాము. దీనిని పాజటివ్గా తీసుకోండి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన పిలుపుకు కర్యాలు జిల్లాలో కోడుమూరు ప్రాంతంలో పత్రికా విలేఖరులు స్పందించి, ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియజేయడం కోసం రాస్తే ఇప్పుడు జరుగుతున్న పొరచాట్లు తెలియజేస్తే, మీరు పాజటివ్గా తీసుకోకుండా నెగిటివ్గా తీసుకున్నారు. అతిగా ప్రవర్తించింది ఈ ప్రభుత్వం. అతిగా స్పందించింది ప్రభుత్వం. దయచేసి, ఇప్పటైనా మీరు పత్రికా విలేఖరులు దురదృష్టి వశాత్తు ఇక్కడ రాశారు.

(అంతరాయం)

రిపోర్టర్సు డబ్బు లడిగేరని ఎవరో ఆఫీసరు రాసిచ్చేరు. రెండు రెండు ఇళ్ల ఇచ్చారు. మీరు ఎవరికైనా రాసుకోవచ్చు. అవినీతి అనేది ఉంటే, పత్రికా విలేఖరులు వాళ్ల బంధువుల పేర్లను ఇంకెవరి పేర్లయినా రాసుకోవచ్చు. కానీ వాళ్లు అలా రాసుకోలేదు. రెండు రెండు ఇళ్ల, నాలుగు ఇళ్లు అని రాసిచ్చారు. ఎవరూ అడగలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు రాకపోయారు. కానీ రాష్ట్రంలో పత్రికా విలేఖరులు ప్రజల దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు, ఇంకో పేరు ...

(ట్రైజరీ బెంచీల సుంచి అంతరాయం)

ఎట్టి పరిస్థితులోనూ కోరుతున్నది, చర్చకు తీసుకోవాలని.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ నభ్యలు అతిగా ప్రభుత్వం గాని, ఎవరూ కూడా ప్రవర్తించకూడదు అన్న అంశాన్ని చెప్పారు. అది అందరికీ పరిమితం చేసుకుంటే బాగుంటుందని నేను అపీల్ చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో కూడా అతిగా వ్యవహారిస్తున్న పరిస్థితులను కూడా గమనించాలి. నేను రెండు మూడు విషయాలను క్లాప్టంగా చెప్పబోతున్నాను.

ముందు ఒకటి రెండు అవసరమైన సమాధానాలను మీకు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. కిషన్‌రెడ్డి గారూ, మీరు చెప్పింది, 69, 470 సెక్షన్‌ను పెట్టామని. మంత్రి గారు తప్ప దోష పట్టించారని చెబుతున్నారు. మీరు సరిగా చదువుకోండి. ఘన్స్సలో పెట్టినది ఎఫ్‌ఐఎర్ మాత్రమే. ఘన్స్స ఇస్టర్స్‌పస్చ రిపోర్టలో మాత్రమే 420, 464, 409 నమోదు చేయబడింది. కేసులు నమోదు చేయబడింపుడు పెట్టినటువంటి సెక్షన్‌ను అని. విచారణ చేసిన తర్వాత నిర్ధారణకు వచ్చి, ఆల్టర్ చేసి, వాళ్ళ పైన పెట్టినటువంటి సెక్షన్‌ను మిగతావి. అరెస్టు చేశాం అన్నాంగానీ ఏ సెక్షన్‌ను అన్నాని చెప్పలేదు. అది కోర్సుకు చెప్పాము. Court will see it. కాబట్టి, ఆ సెక్షన్‌ను మీకు అవసరం లేదు. కేవలం నమోదు పరకే చెప్పాను. అంతవరకే గుర్తుంచుకోండి. ఇందులో ఎక్కడా తప్ప తోస లేదు. మేము పాజిటివ్ నే లోనే ఉన్నాము.

చాడ వెంకట రెడ్డి మొన్న చెప్పిన దాని సుంచి కొంచెం బ్యాక్ అపుతున్నారన్నారు. ఎక్కడా బ్యాక్ కాలేదు. మొన్న చెప్పినటువంటి స్టోట్‌మెంటు స్టోట్‌మెంటుగానే ఉంది. ఈ రోజు ఇచ్చింది, దీనికి అడిపసల్ స్టోట్‌మెంటు. అది కంటిస్యూ అపుతునే ఉంది. ఎక్కడా పోలేదు.

వర్షింహాయ్ గారూ మీరు అడ్వైట్. సెక్షన్ 464, 420, 409 there is criminal breach of trust by public servant అన్నది ఇది ఎలా పర్చిస్తుంది? వాళ్ళకు పర్చించదు. మద్దిలేటి పైన కదా డిఎస్ ఇచ్చింది? అతని పైన కదా ఇచ్చింది. మద్దిలేటి ఎవరు? He is a public servant. మద్దిలేటి పైన ఇచ్చిన కంపటియంబ్ ఆధారంగా 464, 420, 409 నమోదు చేశారు. నమోదు చేసుకుని విచారణ ప్రారంభించే క్రమంలో విలేఖరులు మధ్యలోకి వచ్చారు. వారి పైన కూడా కేసు విచారణ కొనసాగుతోంది. 409, 420, 464 కు సంబంధించి మద్దిలేటి మీద విచారణ సాగుతోంది. prima facie ఉందనే ఉద్దేశంతోనే అతనిని సస్పిండు చేయడం జరిగింది. ఇంతవరకూ క్రిమినల్గా విచారణ జరుగుతున్న దాని కింద ఆ సెక్షను వేస్తే దాని పైన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అతిగా అని వారు చెప్పారు. అతిగా వద్దని చెప్పిన నేనే అతిగా బాగుండదని చెప్పి, నేనే ఎక్కువ సేపు మాట్లాడటం బాగుండదని భావిస్తూ ఏదో మూడు నాలుగు విషయాలు సెక్షన్‌కు సంబంధించి, లా కు సంబంధించి కోర్టులో సబ్సిట్ చేశారు. అక్కడ చర్య చేస్తారు. అక్కడేదైనా సెక్షను తప్పగా ఉంటే, జడ్డి గారే ఇది సరైంది కాదు తీస్తైండి అని అంటారు. ఒకవేళ ఇటువంటి కేసులు పెట్టి, మాయూనిట్ ఆఫీసర్సు, పోలీసులు ఇంకా ఎఫెక్షివ్‌గా లేకపో తే మా రెప్యూలో వారి పైన ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవాలనేటటువంటిది చూసి ఆ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటాము. అందుకు అసెంబ్లీలో ఆర్గ్యూమెంటుపు, లా క్లారిఫిసెషన్సు కొరకు ఎక్కువ అవకాశం ఇచ్చి సమయాన్ని పృథివీ చేయలఱచుకోలేదు.

పత్రికా స్వేచ్ఛకు, పత్రికల వారిపై ఎటువంటి కడ్డ సాధింపు చర్యలూ ఈ ప్రభుత్వం తీసుకోదు. పత్రికల స్వేచ్ఛ గురించి ఆహోనిస్తున్నాం. వారి స్వేచ్ఛకు ఏమీ ఇభ్యంది లేదు. గౌరవ నభ్యలకు నేనోక మనవి

చేస్తున్నాను. అది లేదు కాబట్టి ఎవరిపైనా అదే పనిగా అరెస్టు చేసి ఇబ్బంది పెట్టాలన్న ఉండేశ్యం మాకు లేదు. మీరు ఏ ఉండేశ్యం అయితే వ్యక్తపరుస్తున్నారో ప్రభుత్వ ఉండేశ్యాన్ని కూడా మీరు అర్థం చేసుకోవలసిందిగావిజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇందులో ప్రతిపక్ష నాయకులు మాటల్లాడుతూ 469 ఒక వ్యక్తి పరుపు తీయడమో లేక టార్న్యూ చేయడంలోకి వస్తుంది అన్నారు. అది వస్తుంది కదా. అందుకే 469 దానిని పెట్టారు. ఎందుకు పెట్టారు, ఏమిటి అనే విషయాలను మీరు గమనిస్తే ఇందులో పెద్ద ఎక్కువ ఏమీ లేదు. ఎవరికి కూడా వాళ్ళ హక్కులను గుర్తు చేయడమే అందులో ఉన్న ఉండేశ్యం తప్ప అణావిపేత కాదు. మద్దిలేటి తప్పు చేశాడు. సంతకం చేసి ఇప్పడం అన్నది, చాలా తప్పు. అందువల్ల అతనిని సస్పిండు చేశారు. విచారణ చేస్తున్నాము. కానీ ఆ తర్వాత జరిగిన విచారణలో పైన రాజశేఖర రెడ్డి గారు, మారెపు గారు ఇప్పాన్ని రాయబడ్డాయి. అది ఎవరో ఒకరి చేత రాయబడ్డాయి. ఎవరు రాశారన్నదానిపై విచారణ సాగిపుడు ఆ సర్వమస్టాపియల్ ఎవిడెస్చులో ఈ నిలేఖరుల ద్వారా ఇది జరిగింది, ఎవరి రాత అన్న దానిపై ఫోర్మీన్స్ కు కూడా పంపుతున్నాము. 469 రాజశేఖర రెడ్డి గారు అని చెప్పి పైన రాసి ప్రజలందరికి తెలియజేసి, కొంత సేపు టార్న్యూ చేసిన తర్వాత ఇమేజ్ పోదా? ఇది వారి పరుపు తీయడం కాదా? అది తీయడానికి కారకులు ఎవరు? కింద ఏమో మద్దిలేటి సంతకం పెట్టి ఇచ్చిన కాగితం మధ్యలో రాసుకున్న వారు కారకులు. ఈ రాసుకున్న వాళ్ళ నిలేఖరులని మా విచారణలో నిర్ధారణ అయింది. విచారణ ఇంకా కొనసాగుతోంది. అందువల్ల మేము ఎవరిని కక్షతో చేయాలన్న ఉండేశ్యం కాదు. ఇక లా చట్టానికి పోయేబదులు, మీరు ఎంత సానుభూతితో ఉన్నారో ప్రభుత్వానికి కూడా అంత సానుభూతి ఉంది. కానీ, చట్టు పరంగా తప్పు చేసి పుంటే, మేము విచారణ తర్వాత అధికారులపై యాక్షను తీసుకుంటాము. లేదా, అందులో సత్యం, అసత్యాలను గమనించి కేసులను రెడ్యూస్ చేయడం గాని, సత్యం లేదంటే, దానిని విత్తిడ్డా చేయడం గాని ఏం చేయాలన్నది ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని, ఆ తర్వాత జరిగిన సంఘటనలపై యదార్థాలను విచారణ చేస్తూ ఎవరికి ఎంత వరకూ పరిమితం అవుతాయని చేపో ప్రయత్నం చేసే సందర్భంలో దీనిని ఒకరికొకరు అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రేపు పొద్దున్న ఎవరి వ్యక్తిత్వాలకు భంగం కలిగినా గాని, మీకు వచ్చినా మంచిది కాదు. రేపు పొద్దున్న జర్నలిజిం ఈ పద్ధతిలో పోకూడదని, ప్రభుత్వాలు కూడా పోకూడదని, పోలీసులు పోకూడదని, ప్రతిపక్షాలు పోకూడదని అందరూ అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరికి వారుగా సర్వకుండాము. సరిచేద్దాము అని మీ అందరికి మనవి చేస్తున్నాము.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : జానారెడ్డి గారు చక్కగా చెప్పారు అధ్యక్షా. ఎవరి పరిమితిల్లో వారు ఉంటే సమస్యలు చాలా తక్కుపుంటాయని. ఆయన చెప్పారు ఎవరూ అతిగా పోకూడదని అన్నారు. అతిగా అంటే ఆ పదం కొంచెం బాగా లేదు వర్షా. ఎవరి పరిమితిలో వారు పని చేస్తే, ఎవరి పరిధిలో వారు పని చేస్తే సమస్యలు ఉండపు. ఈ ఇన్నిడెంట్ తర్వాత, మూడు నాలుగు రోజుల క్రితం అనుకుంటాను, ఈ జర్నలిస్టులకు సంఘటన జరిగింది ఏడో తారీఖున అనుకుంటా . 8 వ తారీఖు ఉదయమే కడవలో వాళ్ళ ప్రతినిధులు కొంత

మ.12.10

డాక్టర్ వై.యన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి(కం) : అధ్యక్షౌ, ఈ ఇన్నిడెంట్ తర్వాత, మూడు నాలుగు రోజుల క్రితం అనుకుంటా, ఈ జర్నలిస్టులకు సంఘటన జరిగింది ఏడో తారీఖున అనుకుంటా . 8 వ తారీఖు ఉదయమే కడవలో వాళ్ళ ప్రతినిధులు కొంత

మంది నాదగురకు పస్తే ఎంక్షోర్ చేయస్తాను by higher level officer తో అని అన్నాను. ఆ higher level officer దగ్గర నుంచి రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత రూ. 6కోట్లు కూడా prima facieగా what ever it is, he has derelected his duties. అని వచ్చింది, కానీ still I told them investigation పూర్తి కానిప్పండి, ఇసెప్పిగేపస్స పూర్తి అయిన తర్వాత మొత్తం ఫాక్ట్స్ మీముందు పెడతామన్నాను. వాళ్లు మమ్ము లను అప్పుడు అడిగిందేమంటే, అదే రోజు కేసును బేపరతుగా విత్తడా చేసుకోమన్నారు. నేను అన్నాను వారితో, మాకైతే జర్రులిస్టులంటే, పత్రికా ప్రతినిధులంటే అత్యంత గౌరవ భావం పుంది, ఒకవేళ మేనేజ్‌మెంటులో ఇఖ్యందులుంటే ఉండవచ్చు, Even that is not there.. మేనేజ్‌మెంటుకు సెవరేట్ లైనుంటే ఉండవచ్చు, fine. Management lines లోనే కొంతమంది పత్రికా ప్రతినిధులు ఏ ఒక్కరైనా ఒక స్టోర్ క్రియెట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, లేని ఎవిడెన్స్ సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే, భ్లాక్ మెయిలింగ్ గాని, థిటింగ్ గానీ ఇటువంటి పసులు చేస్తే అది తప్పు అపుతుంది, దీంట్లో The crux of the problem , ఈకేసు గౌరవ సభ్యులందరికి అర్థమయింది . village secretary ని సమీంచి ఇద్దరు పత్రికా ప్రతినిధులు సంతకం పెట్టించుకుని , బెనిఫీషియరీస్ పేర్లు మేమే రాసి పర్కు ఇస్పెక్టర్కు ఇస్తామన్నారు. Work Inspector knows the beneficiaries, బెనిఫీషియరీస్ ఎవరస్యది పర్కు ఇస్పెక్టర్కు తెలును , నేను సంతకం పెట్టి ఇచ్చిన కాగితంపైన బెనిఫీషియరీస్ పేర్లురాసి పర్కు ఇస్పెక్టర్కే కదా ఇచ్చేది అనే ఉద్దేశ్యంతో విలేజ్ సెక్రటరీ సంతకం పెట్టారు. even that is not correct. ఏ ఒక్కరు కూడా తెల్కాగితాల మీద సంతకాలు పెట్టడం అంత మంచిది కాదు. whatever.it is, he has derelected his duties. అతన్ని ఆ విధంగా సమీంచి... తర్వాత, క్రింద సంతకం పున్న ఆ తెల్ల కాగితాలపైన సంబంధం లేని నలుగురు పేర్లను రాసి అది మరుసటి రోజు పేపర్లలో వచ్చే ఏర్పాటుల్లు చేశారు. I beg.to explain the difference between the string opeation, direct cheating and black mailing is sting operation అంటే ఎక్కడైనా జరుగుతున్న తప్పును కెమెరాల ద్వారానో, మరొక విధంగానో పట్టుకోవడం . కానీ ఇక్కడ జరిగింది స్టోర్ ఆపరేషన్ కాదు. , because writing experts final opinion వచ్చిన తర్వాత గానీ, పూర్తి స్టోర్ దీని డీచెయల్స్ తెలియవు. as things.stand today,, it appears that these two journalists have submitted their evidence .fabricated evidence ను మళ్లీ ఎక్స్‌పోజ్ చేస్తామని చెప్పి they .tried to extract the money from the Work Inspector and the Village Secretary. వాళ్లు ఇప్పకపోయేసరికి మరుసటి రోజు పేపర్లలో వచ్చేటట్లు చేసి గుర్తుమొంటుయొక్క ప్రతిష్ఠాను దెబ్బతీనే విధంగా ప్రయత్నం చేశారస్తదే the entirety of the case. ఒకవేళ ఈ ఇద్దరు జర్రులిస్టులు తప్పు చేసి పుండి ఆరోజు రాష్ట్ర జర్రులిస్టు నాయకులకు నేను చెప్పిందేమంటే ఇసెప్పిగేపస్స పూర్తి కానీయండి, వీళ్ల తప్పు చేశారని ఇసెప్పిగేపస్స రిపోర్టు వచ్చి పుంటే కూడా I place.all the investigation reports in front of you. మీరు ఏవిధమైన నిర్దాయం తీసుకున్న ఆ నిర్దాయాన్ని నేను ఇంపీమెంటు చేస్తానని చెప్పాను, as head..of the Government, I have given option to the State Leaders of the Working Journalists. ను ఒట్టి ఫాక్ట్స్ మీముందు ఉంచుతాను, అప్పుడు ఈ కేసును తీసేయాలా లేదా అన్నది మీరే డిస్ట్రిక్టు చేయండి, మీరు చెప్పిన దాని ప్రకారం గుర్తుమొంటు యూక్ చేస్తుందని 45 నిముషోల సేపు కూర్చోబెట్టుకుని చెప్పాను. మాకు వాళ్లను దెబ్బతీయాలనో, కళ తీర్చుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం ఎందుకు ఉంటుంది? మా రామనారాయణ రెడ్డిగారు చాలా క్లియర్గా చెప్పారు. as the Congress Party is always cares for the welfare of the Journalists. ఆ ఉద్దేశ్యం మాకుంది. మిమ్ములను కోరేదేమంటే, ఒకవేళ మన ఇంట్లో మన పిల్లలవాడు ఏదైనా తప్పు చేసి పుంటే, ఆ తప్పును తప్పు అని చెప్పి, ఖండించి ఇంకోకొసారి ఆ తప్పు చేయకుండా చేసే ప్రయత్నం చేయాలే తప్పు, మన పిల్లలవాడు తప్పు చేసినా కూడా ఆ తప్పున సమర్థించే విధంగా, ఆ

తప్పను ఒప్పు అని చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తే, ఈనాడు చిన్న దొంగతనం చేస్తాడు, రేపు ఇంకోక పెద్ద దొంగతనం చేస్తాడు . మన ఇంట్లో పిల్లలు కూడా ఆవిధంగా తప్పుడు పద్ధతిలో ఎదగడానికి అవకాశం పుంటుంది. మాకు ఏ ఒక్కరి మీద చెడు అభిప్రాయం గానీ, పత్రికా స్వీచ్ఛను హరించాలనే ఉచ్చేశ్యంగానీ లేదు. **the crux. of the problem is** ఇప్పటి వరకు కూడా వాళ్లు రాశారా లేదా అన్నది తేలలేదు. ఆ ఇద్దరు పత్రికా ప్రతినిధులు విలేజ్ సెక్రెటరీని నమ్మించి సంతకం పెట్టించుకుని పైన రాసిన రాత వారిదో కాదో ఇంకా తేలలేదు. అది తేలిన తర్వాత I place all the facts before the State Working Journalists Association. వాళ్లు ఏవిధమైన నిర్ణయం తీసుకున్నా , వాళ్లు ఈ కేసును తీసేయమన్నా తీసేయడానికి సిద్ధంగా పున్నామనే విషయాన్ని మనని చేస్తూ, తప్ప మన పిల్లలు చేసినా మనం దండించాలే తప్ప ఆ తప్పను క్షేపుచ్చుకోవడం తప్పు . ఇష్టప్రస్తిగేస్తున్న వివరాలు బయటకు రాసేయండి, వాళ్లు గసక ఆవిధంగా తప్ప చేశారనే విషయం రుజువు అయితే కూడా ఈ కేసును ఏత్తడా చేసుకోవడానికి ఇబ్బంది పుండు, తప్పకుండా చేస్తాం .

...సభా సమస్కంలో ఉంచిన పత్రం

Notification issued in G.O.Ms.no.,1228, Revenue (Ex. II) Department Dt. 9th September,2007

SRI JAKKAMPUDI RAMMOHANA RAO, Minister for Excise and Prohibition:-- Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Notification issued in G.O.Ms.no.1228, Revenue (Ex.II) Department, dated 9th September, 2007, as required under Section 72 (4) of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968..

MR. SPEAKER ; Paper laid.

సభా కార్యక్రమము కరూలు జిల్లాలో విలేకరులపై జరిగిన సంఘటన మరియు అరెస్టు గురించి

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షౌ, హోం మినిషన్సర్గారు, ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం చూసిన తర్వాత ఏదో పత్రికా విలేఖరులు పెద్ద నేరం చేసినట్లుగా, అధికారులు ఏమీ చేయసట్లుగా వారు మాళ్లాడుతున్నారు. సంతకాలతో వచ్చినపుడు ఫస్ట్ మీరు విలేజీ సెక్రెటరీని అరెస్ట్ చేసి ఇంటరాగేట్ చేసి పుంటే కరక్కుగా పుండేది. మీరు ఆ పని చేయలేదు. మీ ఉచ్చేశ్యము ఏమిటో అర్థం అపుతోంది. ఈరోజు జర్వలిస్టులను బెదిరించి, బ్లక్ మెయిల్ చేసి, భయభ్రాంతులను చేసి రాబోయే రోజుల్లో మీకు వ్యతిరేకంగా రాయకుండా చేయాలన్నదే తప్ప తప్పులు రాసినపుడు అని కరెక్టు చేసుకునే మనస్తత్వం మీకు రాలేదు. వాకుల్లి సంఘటన విషయంలో బాధితులు నేరుగా ఫిర్యాదు చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ కేసు విషయంలో ఇప్పటి వరకు చర్యలు తీసుకోలేదు. వాకుల్లిలో పదకొండు మంది గిరిజన మహిళలై అత్యాచారం జరిగింది, డైరెక్టుగా పోలీసు స్టూప్సుకు వచ్చి కాంప్లెయింట్ ఇచ్చి కేసు కూడా రిజిస్టర్ చేసుకున్నారు బాధితులు . ఇక్కడ మాత్రం కేసు కూడా రిజిస్టర్ కాదు, ఎప్పుడూ కాంప్లెయింట్ ఇప్పాలేదు, ఇప్పుకోయినా కావాలని పదిహేను రోజుల తర్వాత మీరే కాంప్లెయింట్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చేసి మేమే ఇష్టప్రస్తిగేస్తున్నా చేశామని చెప్పే పరిస్థితి వచ్చింది.

మ 12.20

అక్కడ మీ పోలీసులు కూడా అది మేము చేయలేదు, పై నుండి ఆదేశాలు వచ్చాయి, ఆ ఆదేశాల ప్రకారంగా చేశామని వారు కూడా చాలా స్వష్టంగా చెప్పారు. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు మాటల్డినప్పుడు కొన్ని విషయాలు చూస్తే మేనేజ్మెంట్స్ తో మనకు డిఫరెన్స్ పున్నాయి, పత్రికా విలేఖరులు మాత్రం ఇనీ రాసిన దానిలో వాస్తవాలన్నీ వెలికి తీయాలని అనుకుంటున్నామని అంటున్నారు. ఇదేమి పెద్ద నేరమని నేను అడుగుతున్నాను. మీ పేర్లు రాళ్ళ రాసిన దానిలో ఈరోజు కూడా బజారులో కొన్ని వేల, ఇప్పీ కూడా దూస్తికేటో కాదు, ఫోటోస్టాటిస్ కాదు. కొన్ని వేల గ్రామ కార్యదర్శులు.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పీ కూడా మెస్టర్ అయిపోయినని కదా చంద్రబాబు నాయుడు గారూ.

శ్రీ యిస్. చంద్రబాబు నాయుడు : అదే అధ్యక్షు, ఇలాంటి వాళ్ళ పైన మీరు యాక్షన్ తీసుకోండి. ఎవరైతే తప్పులు చేశారని, రాసిన వారిపైన యాక్షన్ తీసుకోండి. తప్పులు క్షీపుచుకోవడం కోసం మీరు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు తప్ప ఇది ఒక ఫీడ్ బ్యాక్టగా తీసుకొని దీని పైన యాక్షన్ తీసుకొనే ప్రయత్నం మీరు చేయడం లేదు. ఈ రోజు సమార్ట్ కమిటీ రిపోర్టు చేశారు. దానిలో కమిటీ రికమెండ్స్ లు చాలా వచ్చాయి. అవినీతి జరిగిందని వచ్చింది. వాళ్ళ పైన మాత్రం యాక్షన్ తీసుకోకండి, అవినీతి జరిగిందని రాస్తే వాళ్ళ పైన యాక్షన్ తీసుకొనే పరిస్థితి పస్తుంది. ఈ రోజు ముందుగానే ముఖ్యమంత్రి గారు గానీ, హోం మినిష్టర్ గారు గానీ ఒక కంక్రూజన్ కు వచ్చారు. వాళ్ళేదో సంతకాలు కూడా ఫోర్మరీ చేశారనే విధంగా వీళ్ళ మాటల్డుతున్నారు. నేను అడుగుతున్నాను. మీరు, మీ యొక్క గ్రామ కార్యదర్శులు సంతకాలు పెట్టిన పేవర్లు మీకు పంపిస్తున్నాము. దాని పైన మీరు మాటలడం లేదు. అంటే ఇది చాలా స్వష్టంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంకా ఒక అడుగు ఎత్తుకు పోయి మన పిల్లలు తప్పు చేస్తే తప్పు, ఆరోపణలు ఎంక్యయిరీ చేసిన తరువాత మనం ఏం చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము అన్నారు. ఒకవేళ అదే మాదిరిగా వాళ్ళ గానీ ఇప్పుడు గానీ భండించకపోతే ఇంకా పెద్ద తప్పు చేస్తారని. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఎన్ని ఆరోపణలు వచ్చాయి, ఆ ఆరోపణల పైన మీరు యాక్షన్ తీసుకున్నారా? ఇదే హాస్టలో చూస్తే కొన్ని వేల ఆరోపణలు వచ్చాయి. మీ ఎంఎల్పీల పైన అవినీతి ఆరోపణలు, ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ మీద వచ్చాయి అవస్తీ తీసుకోవడం లేదు.

(అంతరాయం)

వాళ్ళేదో న్యాయం కోసం, వాస్తవాలను బయటకు తేవడం కోసం ఈ యొక్క హాస్టలో పెద్దయెత్తున అవినీతి జరుగుతుందని చెప్పడం కోసం వాళ్ళ రాస్తే వాళ్ళ పైన యాక్షన్ తీసుకొనే పరిస్థితి పస్తుంది. ఈ రోజు గపర్ముమెంట్ కీ మీకు ఎవరు ఇచ్చారు అధికారం అనేది మీరు చెప్పవలసిన అవసరం పుంది. అవినీతి జరిగిన అధికారులకు మారటోరియం ఇచ్చారు, వారి పైన మాత్రం యాక్షన్ లేదు. అవినీతి జరిగిందని రాసిన విలేఖరులను మాత్రం ఐదు రోజులు జైలుకు పంపారు. ఇంకా కక్ష తీర్మానంట్లున్నారు, ఇది కరెట్ కాదు. గపర్ముమెంట్ తీరుకు నిరశనగా ఇది జరిగిందని మేము అడిగాము. జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వం ఇప్పటికేనొ అర్థం చేసుకొనమని, వారిని వదలి పెట్టమని అంటే, కేసు విత్తడా చేసుకొనుని అంటే దానికి కూడా ఒప్పుకోవడం లేదు. వాస్తవంగా అయితే దీని పైన ఎంక్యయిరీ చేయాలి. ఎంక్యయిరీ చేసి ఎవరి డైరెక్షన్లో వారి పైన కేసులు పెట్టారు? అది ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చేయపసిన అవసరం పుంది. ఆ విధంగా చేయడం పోయి ఈ రోజు కావాలని పత్రికా విలేఖరులను భయభ్రాంతులను చేస్తున్నారు, భయపెడుతున్నారు, భ్లాక్మెయిల్ చేస్తున్నారు. ఇది ప్రజాసామ్రాధీకి మంచిది కాదు. అందుకు నిరశనగా మా పార్టీ చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : You can protest in one sentence ఇప్పుడు చర్చలు బాగా అయినాయి, మరలా రిపిటీషన్ అవుతుంది, చెప్పినవే చెబుతున్నారు.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా ప్రాముఖ్యతతో కూడిన స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. టిప్పణి-9 నిఫూ పుంటుంది. ఆ నిఫూలో టిప్పణి-9 రిపోర్టర్ పాత్రలు పోషించి, పట్టుకున్నటువంటి సంఘటనలు చూశాము. ఈటివి వాళ్లు కూడా వాళ్లే పాత్రలు పోషించి, వాళ్లు చేసినటువంటి సంఘటనలు పున్నాయి. ఈ రకమైనటువంటివి అన్ని కూడా మీరు ప్రభుత్వ స్టోండ్ కి తీసుకుపచ్చిన ఏసిబిని కూడా భవిష్యత్తులో మూసుకోపలసి వస్తుంది. ఏసిబి అంటే యాంటీ కరెస్టన్ బ్యారో. కాబట్టి నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మీరు చేస్తున్నటువంటిది చాలా ప్రమాదకరమైన ఆలోచన. దయచేసి ఈ విషయంలో దర్శాపు చేయవలసింది ఏమీ లేదు. రిపోర్టర్ ఒప్పుకున్నారు. ప్రభుత్వం యొక్క వైఫల్యాలను ప్రజల ముందు పెట్టడం కోసం మేమే రాజామని ఒప్పుకున్న తరువాత కూడా ఇంకా దర్శాపు ఏమి చేయాలి? కాబట్టి దయచేసి ప్రభుత్వం ఎట్టి సరిస్థితులలోసూ ఈకేసును ఉపనంహరించుకోవాలని చెబితే ఈ ప్రభుత్వం మొండిగా ప్రవర్తిస్తుంది కాబట్టి ఇప్పుడు విలేఖరుల మీద కక్ష సాధింపు చర్చలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తుంది కాబట్టి, ఒక సత్య దూరమైన స్టేట్‌మెంట్ మంత్రిగారు ఇచ్చారు కాబట్టి బిజెపి పార్టీ తరఫున ప్రభుత్వ వైఫలికి నిరశనగా మేము వాకోట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ నాయని సర్కింహారెడ్డి : సార్, ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా పాజిటివ్‌గా మాటల్డారు. జర్నలిస్టుల మీద వదిలి పెడతామని అన్నారు, చాలా సంతోషం. ఏది ఏమైనా ఇప్పుడు హాస్టలో ఈ కేసులన్నీ విత్తిడ్రా అయితే బాగుండెది, చాలా సంతోషం. అయినా ప్రభుత్వం తన వాదనను అట్టే కంటిన్యూ చేస్తుంది కాబట్టి మేము ప్రాటెస్ట్ చేసి కూర్చుంటున్నాము.

శ్రీ నోముల సర్కింహాయ్ : అధ్యక్షా, నేను ఒక్క వర్డ్ తో ముగిస్తాను. నేను చెప్పినట్లుగానే ఆ ఒక్క వర్డ్ ను ప్రభుత్వం వైపు నుండి, ముఖ్యమంత్రి గారి వైపు నుండి ఆలోచించనుని కోరుతున్నాను. ఎనిడెన్ను యాక్ట్, భారత స్కూధార చట్టం ఏమి చెబుతుంది సార్ Admitted fact need not be proved.. ఉదుకే వాళ్లు భాశిది సంతకం పెట్టి తీసుకువచ్చాము, మేము రాజామని చెప్పి అన్నారు. అది పచ్చింది కూడా. అందుకే బయటివాళ్లు లభ్యదారులు పున్నారనే ఫ్యాక్ట్ మీ స్టేట్‌మెంట్‌లో పచ్చింది. ఇంతమందిమి అడిగాము. మీరు సభా నాయకుడిగా మన సభా గౌరవాన్ని పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. మీకూ గౌరవం పెరుగుతుంది, సభకూ గౌరవం పెరుగుతుంది. అన్ని రకాలుగా ఉపయోగం జరుగుతుంది, ఇంక తేలేది ఏమి పుంది అందులో. మేమే ఈ రకంగా భాశి పేవర్ల మీద సంతకాలు పెడుతున్నారని చూపడం కోసమే మేము ఇది చేశామని చెప్పారు. దానిని మీరు ఇంకా దానికి రుజువు కావాలి. ఆ హాండ్ రైటింగ్ ఎన్సెప్ట్, ఇంకోటి ఇంకోటి అక్కరనే లేదు. అందుకే మనకు మిడియా వాచ్‌కు సంబంధించి ఎంత రభస అయింది. ఆ జీవో డ్రాప్ చేస్తున్నారు. ఈ రకమైనవంటివన్నీ కూడా ఆ కోణాల నుండి చూడకుండా పుండాలంటే, సభా నాయకుడిగా మీ గౌరవం పెరగాలంటే కేసును అన్కండిషఫల్‌గా వాళ్లు ఒప్పుకున్నారు, మీరు డ్రాప్ చేయడం మంచిదనేది మా అందరి ఆభిప్రాయం. అందుకే మీరు ఆ కేసును డ్రాప్ చేయసందుకు నిరశనగా మేము ప్రాటెస్ట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ పై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : నా దగ్గర వున్న ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం మన సర్కింహాయ్ గారు గానీ, కిషన్ రెడ్డి గారు గానీ వాళ్లు ఈ హాండ్ రైటింగ్ మాది అని ఒప్పుకున్నారని అంటున్నారు. కానీ నా దగ్గర వున్నది

అది కాదు. The Press Reporters..have challenged in the Criminal Court.. మా దగ్గర పును ఇన్ఫర్మేషన్ అది కాదు. వాళ్లది మా హాండ్ రైటింగ్ అని ఒప్పుకోలేదు అధ్యక్షా.

(అంతరాయం)

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్ : ఇంతకు ముందు ఒప్పుకున్నారు అంటున్నారు.

శ్రీ వై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : నోనో. ఇంతకు ముందు సర్పింహాయ్ గారు గానీ లేదా కిఫ్న్ రెడ్డి గారు గానీ చెప్పినట్లు వాళ్లు ఒప్పుకున్నారని అంటున్నారు గానీ వాళ్లు ఒప్పుకోలేదు సార్. ఇంకా ఏమైనా కాంప్లికేషన్స్ పున్నాయీమో? కానివ్వండి, ఎందుకు అంత తొందర పదుతున్నారు తమరు. ఇప్పుడు ఇబ్బంది లేదు కదా. వాళ్లు బయటకు వచ్చారు, వాళ్లు జైలులో లేరు. ఇంకోకటి అధ్యక్షా, మేము ఏదో కావాలని నాలుగు రోజులు జైలులో పెట్టాలనే ఉద్దేశంతోనే వాళ్లను మేము ఫలానా శుక్రవారం సాయంత్రం వాళ్లను అరెస్ట్ చేశామని అన్నారు. అట్లాంటి ఉద్దేశం కానే కాదు. అదే రోజు కలెక్టరు గారు నిషయం తెలుస్తూనే మీరు వెంటనే మేజిప్రైట్ దగ్గరకు కానీ లేదా సంబంధిత కోర్టు జ్యాడీపియల్ అఫీసర్ ఎవరైతే వుంటారో వారి ఇంటికి వెళ్లండి, మా దగ్గర నుండి ఏ నిధమైన అబ్బిక్షన్ లేకుండా చేస్తామని అన్నారు. అంటే వాళ్లు మువ్వ చేసే బెయిల్ పిటీషన్స్కు ఏ నిధమైన అబ్బిక్షన్ లేకుండా చేస్తామని చెప్పి అన్నారు. దానికి వాళ్లు ఒప్పుకోలేదు. లేదు, లేదు గపర్చమెంట్ కేను నిత్తడా చేయాలి తప్ప మేము బయటకు పోపునే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. ఇంకో నిషయమేమంటే ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడైతే ఇటువంటి సర్టిఫికేట్లు అన్ని కొత్తగానే వచ్చాయి, ఈ రాష్ట్రంలో గడచిన మూడు, నాలుగు సంపత్తురాలలో ఇటువంటి ఫీక్ సర్టిఫికేట్ వచ్చాయని ఏవో మూడు, నాలుగు సర్టిఫికేట్లు చూపించారు. ఆ ప్రాసెన్లో అధ్యక్షా, మోనికాబేడీకి సంబంధించిన నేటివిటీ సర్టిఫికేట్ కూడా మా గపర్చమెంట్ ఇచ్చినట్లు అనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. మోనికాబేడీకి ఎవరు అధ్యక్షా? ఎవరు అధికారంలో పున్నపుడు ఈ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చింది?

(అంతరాయం)

ఆ రోజు అధికారంలో పున్నది ఎవరు అంటున్నాను? మోనికాబేడీకి నేటివిటీ సర్టిఫికేట్ కర్రూల్ లో ఇచ్చినప్పుడు అధికారంలో పున్నది ఈ రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారా, నేనా? దయచేసి తెలియకుండా మాట్లాడుతున్నారు. నేను అనుకుంటాను ఎవరైనా ఇన్ఫర్మేషన్ పాసాన్ చేస్తారేమో అని అనుకుంటున్నాను. ఏమి చదువుతున్నారో కూడా తెలియకుండా చదివేశారు.

మ.12.30

ఇంకోకటి ఏమన్నారంటే వాలంటరీ డిసెక్టోజర్ ప్రకారం ఎనభై తొమ్మిది వేల ఇండ్లు తప్పుగా నిర్ధారణ చేశారని అన్నారు. ఎనభై తొమ్మిది వేల ఇండ్లు గురించి పెరిపై చేస్తే కొన్ని ఇండ్లు ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో కట్టినట్లు, కొన్ని ఇండ్లు తండ్రి కొడుకులు పక్కపక్కనే కట్టుకొని మధ్యలో ద్వారారం పెట్టుకున్నారు. అటువంటివి చాలా ఉన్నాయి. కొంతమంది కాస్త డబ్బు చేతిలో అదనంగా ఉంటే విస్తీర్ణం వంద అడుగులో, యాభై అడుగులో పెంచుకొని ఇల్లు నిర్మించుకోవడం జరిగింది. అటువంటి వాటిని కూడా పెద్ద తప్పులుగా నిర్ధారించారు. మొత్తం ఎనభై తొమ్మిది వేల ఇండ్లలో కేవలం పందొమ్మిది వేల ఇండ్లు మాత్రమే బోగెన్ ఇళ్లగా గానీ, మంజూరులో తప్పుగా గానీ చేసి ఉంటే వాటికి సంబంధించి చర్చలు తీసుకొనే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. కానీ 89 వేల ఇండ్లు తప్పుగా వారంటున్నారు. ఇరై లక్షల ఇండ్లలో పందొమ్మిది వేల ఇండ్లకు సంబంధించి తప్పులు జరిగాయి. మిమ్మల్ని అందరినీ కూడా అడుగుతున్నాం . నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారిని కూడా అడుగుతున్నాం .

వారి తెలుగుదేశం పార్టీ రాష్ట్రమంతటా విస్తరించి ఉంది. ఏ వ్యక్తి అయినా, రాజకీయా పార్టీ అయినా గానీ ఘలనా చేట తప్పు జరిగిందని, ఇల్లు మంజూరు చేశారని తెలియజేస్తే తప్పకుండా ఎంక్వయిరీ చేపిస్తాం . విచారణలో మంజూరు తప్పు అని తేలితే ప్రభుత్వానికి నలబై వేల రూపాయలు ఒక్కే ఇంటికి మిగులుతుంది కదా. అందుకని ప్రభుత్వం ఆ సమాచారం ఇచ్చినవారికి వెయ్య రూపాయలు పారితోషికంగా ఇస్తామని చెప్పాం . మాది పారదర్శకమైన ప్రభుత్వం కాబట్టి తప్పులు జరిగితే బయటపెట్టమని అడుగుతున్నాం . సీసీయం పార్టీవారు నాలుగైదు గ్రామాల్లో శాంపిల్ సర్వే చేపించి తప్పులు గమనించామని చెబితే ఎంక్వయిరీ చేపిస్తున్నాం . ఎవరు అవకతవకలు జరిగాయని ఫీర్యాదు చేసినా ఆ ఫీర్యాదు నిజమని తేలితే వారందరికీ వెయ్య రూపాయలిస్తాం . సీసీయం పార్టీ తరఫున పంపించినా, లేక వ్యక్తులపేరు మీద పంపించినా ఎవరి పేరుతో పంపిస్తే వారికి పారితోషికం అందజేస్తాం . స్వాన్సోపర్లు అవకతవకలు జరిగాయని తెలియజేస్తే ఆ మేనేజ్మెంట్కు అయినా ఇష్టుడానికి మాకు అభ్యర్థితరమేమీ లేదు. పారదర్శకత కావాలని కోరుకుంటున్నాం కాబట్టి ఆ విధంగా వీలైనంతవరకు ఎక్కడైనా ఇళ్ల మంజూరులో తప్పులు జరిగాయని తెలిస్తే ఇప్పటికైనా మీ దృష్టికి వస్తే I am taking this opportunity to request all the journalists and all the political parties in the state of Andhra Pradesh and also newspaper managements - మీకు తెలిసి తప్పులు ఎక్కడైక్కడ జరిగాయో దయచేసి రాతపూర్వకంగా మాకు పంపించండి. మేం అవస్త్రే ఎంక్వయిరీ చేపిస్తాం . ఎంక్వయిరీ తప్పని తేలితే తప్పకుండా తెలియజేసినవారికి వెయ్య రూపాయల పారితోషికం అందిస్తాం . పత్రికా ప్రతినిధుల విషయంలో మాకు ఏవిధమైన దురభీషాయం లేదు. పత్రికాస్వేచ్ఛను హరించివేయాలనే ఉద్దేశం లేదు. అన్నింటికంట ముఖ్యంగా మాకు పత్రికలంటే చాలా గౌరవం . కాంగ్రెస్ పార్టీ గత యాభై సంవత్సరాలనుంచి రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా మాకు పత్రికలు బాగా సహకరించాయి. అంతే కాదు భారతదేశికి స్వాతంత్యం రావడానికి కూడా పత్రికలు బాగా పాటుపడ్డాయి. కావున మాకు పత్రికలంటే మాకంతో గౌరవం ఉంది. ఎవరో ఒక చిన్న తప్పు చేస్తే Let us not blame the entire journalists community for that. ఒకవేళ మేనేజ్మెంట్ తప్పు చేయమని ఒక లైన్ నిర్దేశిస్తే కూడా ఒక లెవల్ వరకు వెళ్లవచ్చు . Not beyond a level. దయచేసి మీరు మీ స్వేచ్ఛను తప్పకుండా వాడండని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ జీతములు, పించను చెల్లింపు, అవ్వర్తల తొలగింపు (మూడవ సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)

SRI D. SRINIVAS: (Deputizing the Hon'ble Chief Minister): Speaker sir, I beg to move:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Third Amendment) Bill, 2007."

MR. SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Third Amendment) Bill, 2007."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

2. 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైవేటు విద్యా సంస్థల నిర్వహణ గ్రాంటు (క్రమబద్ధికరణ) (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)

SRI C. DAMODAR RAJANARSIMHA: Speaker sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Private Educational Institutions Maintenance Grant (Regulation) (Amendment) Bill, 2007."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

నోడల్ ఏజనీ ఏర్పాటుపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి క్లారిఫికేషన్

మిస్టర్ స్పీకర్: నోడల్ ఏజనీ పైన ముఖ్యమంత్రిగారిని క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. The Chief Minister will clarify on the Nodal Agency.

డా.వై.ఎస్.రాజేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, రాష్ట్రంలో నివిధ రాజకీయ పార్టీలు, ప్రజా సంఘాలు నోడల్ ఏజనీ వేయమని గట్టిగా అడిగారు. మేం ముందు నోడల్ ఏజనీ కాకుండా అప్పుక్క బాడీ స్థాపించితే బాగుంటుందని అనుకుని అప్పుక్క బాడీని జీవో నం 77, తేది 18.9.2007న ఏర్పాటుచేశాం. ముఖ్యమంత్రి ఛైర్మన్గా అప్పుక్క బాడీని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. రాజకీయ పార్టీలు, ప్రజా సంఘాలు దీనివలన పెద్దవెత్తున ప్రయోజనం కలగదని నోడల్ ఏజనీని ఏర్పాటుచేయాలని, ఎస్సి, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్లోని నిధులు సరిగొ ఖర్చు కావడరలేదని తెలియజేసిన మీదట 5.11.2007న జీవో సంబంధిత జీవో నం 117 జారీ చేయడం జరిగింది.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థాపంలో ఉన్నారు)

ఎస్సి నోడల్ ఏజనీకి సాంఖ్యిక సంక్లేషమ శాఖామంత్రిని ఛైర్మన్గా, ఎస్టీ నోడల్ ఏజనీకి గిరిజన సంక్లేషమ శాఖామంత్రిని ఛైర్మన్గా నియమించడం జరిగింది. నీటిలో అత్యంత ప్రధానమైన విషయం ఏమంటే ఏదైనా ఒక శాఖలో ఎస్సి, ఎస్టీలకు కేటాయించిన నిధులు ప్రత్యేక అకోంట్లుయిన 789, 796లలో చూపించిన మేరకు ఖర్చు చేయకపోతే, ఆ మొత్తాలను ఖర్చుచేసే డిపార్ట్మెంట్లకు బదలాయించే అధికారాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. This G.O. reads like this. "Such of those departments, which are not in a position to incur expenditure in proportion to the allocation, the Nodal Agency shall have power to reappropriate the amounts to other needy departments, which have the schemes benefiting the scheduled castes and scheduled tribes." ఇటువంటి ప్రతిపాదన, చర్యదేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా చేపట్టలేదని సబకు తెలియజేస్తున్నాను. ఖర్చు చేయని శాఖ నుంచి నిధులను ఖర్చుచేస్తున్న శాఖకు రీఅప్రాప్తియేట్ చేయడానికి ఈ ప్రావిజన్ పెట్టడం జరిగింది. కానీ ఆ జీవో జారీ అయిన తరువాత కొన్ని రాజకీయ పక్షాలు, ప్రజా సంఘాలు ఈ ఏజనీలో ఆర్థిక శాఖ కార్బూడర్యులలో ఒకరిని పెట్టకపోయినచో పెద్ద ఉపయోగం ఉండడని మరలా విష్ణువీస్తే జీవో నం 118, తేది 8.11.2007న విడుదల చేయడం జరిగింది. "Secretary/Principal Secretary/Special Chief Secretary, Finance Department is also Member in both the Nodal Agencies for Scheduled Castes and Scheduled Tribes Sub Plans." అని సవరణ చేయడం జరిగింది. This Government is totally committed. నిర్దేశించిన మేరకు అంటే ఎక్కువగా పెడుటాలు కులాలకు, జాతులకు సంబంధించి ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేయాలో అంత

కంటె ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టాలని ఉంది. ఏ ఒక్క చేట కూడా తప్పు జరగడానికి వీలు లేదు. అన్నింటికంటె ప్రధానంగా పెరుగుతున్న ఆర్థికప్యష్ట ద్వారా రాష్ట్ర, దేశ సంపద ద్వారా వచ్చే ఆదాయం సమాజంలోని అట్టడుగునున్న వారికి ఎంత ఎక్కువగా చేరగలిగితే అంత త్వరగా దారిద్ర్య నిర్మాలన జరుగుతుంది. పెద్దాలు కులాలకు, జాతులకు సంబంధించిన ఈ కార్యక్రమం ఎంత బాగా అమలుచేయగలిగితే సమాజం అంత ముందుకు వెళ్లడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉండ్చేశంతో మా ప్రభుత్వం పలు కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తున్నది.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నేను మాట్లాడడం మీకు ఇష్టం లేదా!

మ.12.40

స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తానని చెప్పలేదు. వాస్తవానికి, ఆ రోజు బిబెనెస్ అడ్వ్యుయిజర్ కనీటీలో అందరు సభ్యులూ పున్నారు. తెలుగుదేశం సభ్యులు లేరు. ఆ రోజు క్లియర్‌గా స్పీకరు గారు స్టేట్‌మెంట్ కాదు, అనోన్స్‌మెంట్ చేస్తారని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి అనోన్స్‌మెంట్ చేస్తున్నాను. మీకేమన్నా అభ్యంతరం పుంటే చెప్పండి . If you want me to continue I will continue.

(అంతరాయం)

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారిని స్టేట్‌మెంట్ చేయమని కోరడం జరిగింది)

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : మా సలహాలను, సూచనలను కూడా తీసుకోండి సార్ ..

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం పూర్తిగా పెద్దాల్లు కులాల, పెద్దాల్లు తరగతుల ఆర్థిక, సాంఘిక, సామాజిక పురోగతికి కట్టబడి పుందనేదానికి ఇది ప్రభల తార్కాణం. నిజంగానే మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 20 పాయింట్ ఎక్సామిన్ ప్రోగ్రాం ఇంప్లిమెంటేషన్లో ఇంతకు ముందు చాలా తక్కువ లెవల్లో పున్నాము. ఇవాళ నాకు తెలిసినంత వరకు మొదటి స్థానంలోనో, రెండో స్థానంలోనో పున్నాము. పెద్దాల్లు కులాలకు సంబంధించి భూములిచ్చే విషయంలోగానీ, లేదా ఆ ఇచ్చిన భూములను అభివృద్ధి చేసే విషయంలోగానీ మిగిలిన అన్ని రాష్ట్రాలకంటే అత్యధికంగా చేస్తున్నాము. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గత మూడుస్వర సంవత్సరాలలో నాలుగుస్వర లక్షల ఎకరాల భూములు భూములు లేని నిరుపేదలకిచ్చినాము. అందులో పెద్దాల్లు కులాల వారు యాభై శాతం పున్నారు. యాభై శాతం పెద్దాల్లు తరగతులకు చెందిన వారు పున్నారు. పెద్దాల్లు కులాలు, పెద్దాల్లు తరగతుల వారికి భూములు ఇచ్చినా కూడా అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు, అభివృద్ధి చేసుకోలేకన్నారు అని ఇందిర ప్రభ అనే కార్యక్రమం ద్వారా రు. 500 కోట్లు ప్రత్యేకమైన రుణం నాచార్చు దగ్గర తీసుకువచ్చి, ఆ భూములను అభివృద్ధి చేయాలనే కార్యక్రమం చేసి ఇప్పటికే అందులో దాదాపు 230 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఇక ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.పి. (జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పామీ పథకం) లో దాని ద్వారా వచ్చే డబ్బులు కూడా ఈ భూముల అభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టి, ఒక వైపు భూములు అభివృద్ధి చేయడం, అభివృద్ధి చేయబడిన భూముల్లో వీటికి సంబంధించి బోర్లు గాని, పంస్నసెల్లు గాని, ఎనర్జైజ్ చేయడం గాని, ఇప్పన్నీ కూడా చేసి మేలైన శాశ్వత ప్రయోజనాలు కలుగ చేయాలని చెప్పి చాలా కృత నిశ్చయంతో పున్నాము. వీటన్నింటితో పాటు, ఈ సంవత్సరం మరొక కొత్త కార్యక్రమాన్ని మొదలు పెట్టాము. దాదాపు రు. 150 కోట్లతో చీఫ్ మినిషర్ ప్యాకేజ్ ఏర్పాటు చేసి, ఆ చీఫ్ మినిషర్ ప్యాకేజిలో ఇతర

రాష్ట్రాల సుంచి మంచి సంకర జాతి పశువులు అంటే గేదెలు గాని, ఆపులు గాని తీసుకువచ్చి, ఈ రు. 150 కోట్లలో 90 శాతం ప్రత్యేకంగా పెడ్వ్యాల్డ్ కులాలు, తరగతులకు చెందాలని నిర్దేశించాము. ఈ స్నేములో దాదాపు లక్ష పశువులు, ఒక్కొక్క పశువుకు రు. 35,000 లు ఖర్చు అపుతుంది కాబట్టి అందులో రు. 20,000 బ్యాంకుల ద్వారా, రు. 15,000 సబ్సిడి ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. కేవలం పశువులు ఇవ్వడమే కాదు, ఆ పశువులు మేపుకోవడానికి పొలాలు, ఆ పొలాలు మళ్లీ సాగు యోగ్యం చేసి గడ్డి పొలాలుగా తయారు చేసుకోవడానికి కనీసం ఒక్కొక్క పశువుకు 25 సుంచి 50 సెంట్లు పొలం కూడా ఇచ్చే ఏర్పాటు గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒక లక్ష మందికి ఈ సంవత్సరం చేయాలనుకుంటే, వచ్చే సంవత్సరం దీనికి రెట్టింపు చేయాలనే ఆలోచన కూడా పుంది. ఇక ఈ విషయంలో కూడా మేము చేసిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో కూడా, ఇళ్ల నిర్మించే కార్యక్రమంలో కూడా సాట్యూర్సేఫ్ కాసెప్ట్ తీసుకువచ్చి ఇళ్ల లేని ప్రతి నిరుపేదకు ఇళ్ల నిర్మించాలనే మా ఆలోచనా విధానాన్ని అమలుపరిచే దశలో పున్నాము. కొంతమంది పెడ్వ్యాల్డ్ కులాలు, పెడ్వ్యాల్డ్ తెగలకు చెందిన వారు ఇళ్ల కట్టుకోలేకపోతున్నారు. వాళ్ల ఇళ్ల కట్టుకోవడానికి ఏ పద్ధతులు అనలంభించాలి అనే విషయంలో వాలంటరీ ఆర్గానిజేషన్సు ఇన్వాల్స్ చేస్తున్నాము. అదనంగా రుణం యిప్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.పి.ని లిబరలైజ్ చేస్తున్నాము. ఏదో ఒక విధంగా ఇళ్ల లేని ప్రతి నిరుపేదకు ఇళ్ల నిర్మించే కార్యక్రమంలో పెడ్వ్యాల్డ్ కులాలు, పెడ్వ్యాల్డ్ తరగతుల వారికి చాలా ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నాము. ఇకపోతే పెస్సన్ విషయంలో కూడా ఇంతకు ముందు రు. 75 పెస్సన్ ఇస్తున్న విషయం మీకు తెలుసు. ఇవాళ ఇందిరమ్మ కార్యక్రమంలో పెస్సన్లు రు. 200 చేస్తున్నాము. ఆ పెస్సన్లు కూడా ప్రతి నెల 1వ తారీకున ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఇప్పటికి మొదటి, రెండవ విడత ఇందిరమ్మ కార్యక్రమంలో పెస్సన్లు 25 లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చాము. వచ్చే సంవత్సరం ఇందిరమ్మ కార్యక్రమంలో మూడవ విడత పెస్సన్లు ఇవ్వబోతున్నాము. ఇళ్ల నిర్మించే విషయంలో గాని, పెస్సన్లు ఇచ్చే విషయంలోగాని, అర్థాలైన ప్రతివారికి రెప్స్ కార్టులు ఇచ్చే విషయంలో కూడా ఇంతకు ముందు చాలా తక్కువ రేప్స్ కార్టులు పుండేవి, కానీ ప్రస్తుతం 30 లక్షల మందికి అదనంగా రేప్స్ కార్టులు ఇప్పించే ఏర్పాటులు చేశాము. ఇంకా ఇందిరమ్మక్రాంతి పథంలో నమోదు కాని వారిని కొత్తగా నమోదు చేసి గ్రూపులు పార్క్ చేసి వాళ్లందరిని కూడా బాంకుకు అటాచ్ చేసి ఆ విధంగా వారికి అదనంగా రుణం యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు ఎక్కడైనా ఆర్థికంగా ముందుకు రావాలంటే పెట్టుబడులు కావాలి. అ పెట్టుబడులు 20 శాతం పడ్డి, 36 శాతం పడ్డి లేదా 60 శాతం పడ్డి అంటే రకరాలైన విషరీతమైన పడ్డిలతో పడ్డి వ్యాపారస్తుల దగ్గరకు వెళ్లి అప్పులు తీసుకురావాలంటే ఆ పడ్డి కట్టడానికి వీరి ఆదాయం సరిహించే పరిస్థితి. అందుకే పొవలా పడ్డికే బ్యాంకుల ద్వారా రుణం యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. బ్యాంకులు ముప్పొవలా పడ్డి వసూలు చేసినా కూడా అందులో మేము 6 శాతం ప్రాంప్టగా ఏర్పాటు చేసి, ఈ 6 శాతం వెనక్కు ఇచ్చే ప్రక్రియ చేస్తున్నాము కాబట్టి బాంకుల ద్వారా రుణం యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఇందిర క్రాంతి పథం ద్వారా ఇచ్చే రుణంలో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో రు.1100 కోట్ల రుణం ఇస్తే, రెండవ సంవత్సరంలో రు. 2100 కోట్లు, పోయిన సంవత్సరం రు. 3300 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రు. 7700 కోట్లు పేద వర్గాల వారికి రుణం ఇస్తూ పుంటే, ఇందులో చాలా ఎక్కువ మొత్తం పెడ్వ్యాల్డ్ కులాలు, పెడ్వ్యాల్డ్ తరగతులకు సంబంధించిన శాతం పుంది. అదే విధంగా గ్రామాలలోని పెడ్వ్యాల్డ్ కులాలు, పెడ్వ్యాల్డ్ తరగతులకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన ఆర్థిక మేలును జరిగించే ఉద్దేశంతో మేము చాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రాజ్యాంగ బద్దమైన దీనికి సంబంధించిన ప్రతి మేలును చేయాలనే ఉద్దేశంతో కృత నిశ్చయంతో ఉన్నాము కాబట్టి ఇటువంటి జి.ఓలు ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు మనంచేస్తున్నాము. ఇంకా కూడా మంచి ప్రక్రియ మొదలుపెట్టాము. కొంతమంది ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందిన వారు అన్నారు మీరు జి.ఓలు ఆమోప్పీగా ఇస్తున్నారు. ఇది ఆమోప్పీగా కాదు.

ఇది కొత్త ప్రక్రియ. ఇంకా జి.బి.లు ఇచ్చే విషయంలో చిన్న చిన్న తప్పులు జరిగే పుంటే చెప్పండి. జి.బి. ఇచ్చే విషయంలో ఏదైనా తప్పులు ఉన్నాయి అనే విషయాన్ని మా దృష్టి కి తీసుకు వస్తే సవరించుకుందాం, తప్పు జరిగి ఉంటే సవరించుకుందాం తప్పుటే. కానీ ఎక్కడైనా కూడా ఒక వేళ తప్పు ఉందని చెప్పి చూపించినా కూడా మేము సవరించుకోకపోతే మమ్మల్ని నిలదీయండి అంటాము. ఆ విధంగా కాకుండా మేము బాగా ఔక్కియుల్గా ఉంటున్నాము. అయినా గానీ మీ ఉద్దేశం మా ఉద్దేశం ఒక్కటే. అదీ కాకుండా మేము ఇందిరమ్మ రాజ్యం అంటున్నాము. ప్రతి ఇంటిలో సౌభాగ్యం ఉండాలని అంటున్నాము. ఇందిరమ్మ రాజ్యం అన్న తరువాత, ఇందిరాగాంధీ పార్టీ అన్న తరువాత ఎన్ని రకాల ఇబ్బందులు వచ్చినా కూడా పెడ్దుల్లు కులాలు, పెడ్దుల్లు తరగతులకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన మేలు చేయించే విషయంలో మేము ఏ ఒక్కరి కంటే వెనుక ఉండము అనే విషయాన్ని సవిసయంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఇది మా కమిటీమొంటు. ఈ కమిటీమొంటో ఏ ఒక్కరూ మా కంటే అగ్రగామిగా ఉండలేరు అని మనవి చేస్తున్నాము. అందుకే సవిసయంగా అందరు ప్రతిపక్ష నాయకులను కోరుతున్నాము, మా పార్టీకి సంబంధించిన శాసన సభ్యులు కూడా ఈ జిభీ ను చూసి ఇది ఒక విషాహత్కమైన జి.బి., ఈ జి.బి. ఇతర రాష్ట్రాల్లో లేదు చాలా మంచి ప్రక్రియ మొదలైంది, పెడ్దుల్లు కులాలు, పెడ్దుల్లు తరగతులకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన అర్థిక మేళ్లు దీంతో జరగబోతాయి అని చెప్పి అన్నారు. అలాకాదంటే, ఈ జి.బి.ను పక్షందీగా అమలు చేయాలనే భావన మీలో పుంటే సలహాలు ఇష్టండి. మంచి సలహాలు యిష్టండి. అది ఆచరణయోగ్యం అయితే దానివల్ల పెడ్దుల్లు కులాలు, పెడ్దుల్లు తరగతుల ప్రయోజనాలు ఇంకా పెరుగుతాయి అనుకుంటే, పరిపాలనాపరంగా ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకపోతే, తప్పనిసరిగా అటువంటి జి.బి.లు అమలుపరచడానికి, తీసుకురావడానికి మాకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది వుండదు. తప్పనిసరిగా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. మాకు ఏమైనా పుంటే దయచేసి ఇప్పుడైనా చెప్పండి. ఈ రోజు మీకు అవకాశం లేదనుకుంటాను. ఎందుకంటే, ఈ రోజు ఒట్టి అనోన్స్‌మొంట్స్ అన్నారు. ఇన్డైరెక్ట్‌గా మాకు పంపించేయండి. తప్పకుండా ప్రతి విషయంలో కూడా, మీరు చెప్పిన ప్రతి సూచన కూడా, చాలా సీరియస్‌గా తీసుకొని తప్పకుండా ఆచరణలో పెట్టడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్: అధ్యక్షా, యస్.సి, యస్.టిల సబ్ ప్లాన్ అమలు తీరు ఏ విధంగా పుండాలనేదానిపైన. మన రాష్ట్రంలో చాలా రోజులుగా చర్చ జరుగుతుంది. ఈ సబ్ ప్లాన్ ఐడియా ఈ రోజుకోఱ్జు వచ్చింది కాదు. చాలా సంవత్సరాలుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్లానింగ్ కమిషన్ ఇన్ఫారోక్స్‌గా అట్టడుగు వర్గలైనటువంటి యస్.సి, యస్.టి లకు, తప్పకుండా వారి **expenditure as per population Ratio** ప్రకారం కేటాయింపులు చేసి. అని సక్రమంగా అమలు చేసే పద్ధతిలో యంతొంగాన్ని సిద్ధం చేసుకోవాలని. ఒక వ్యవస్థను స్థాపించాలని ప్లానింగ్ కమిషన్‌తో సహా **guidelines** పున్నాయి. కానీ మన దగ్గర

ఎందుకు ఈ డిమాండ్ పస్తుందో ఆలోచన చేస్తే. సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాలు ఇప్పటికీ విద్యకు, వైద్యోనికి, కనీస పసతులకు నోచుకోని వర్గాలకు చెందిన వారి సంక్షేపమం పట్ల. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శిథ్ తీసుకోవలసిన అవసరం వుండని. రాజ్యంగబద్ధంగా చాలా స్వస్థంగా చెప్పబడింది. ఆవిధమైన కేటాయింపులు సరిగొంగా జరగడంలేదు. జనాభా దామాప్రాకు అనుగుణంగా కేటాయింపులు జరగడం లేదు. ఒక వేళ కేటాయింపులలో చూపట్టినా, బడ్జెట్లో అవి ఖర్చు రావడం లేదు. ఎందుకంటే ఇది మన యొక్క అనుభవము. శాసన సభలో చాలా అర్థాటంగా మనం బడ్జెట్ ప్రవేశ పెడతాం. అర్థాటంగా ప్లాన్ తయారు చేసుకుంటాం. కానీ **ultimate** గా ఖర్చు చేసేది చూస్తే దానికి దీనికి పొంతనుండదు. అ విధంగా కాకుండా ఖచ్చితంగా సబ్-ప్లాన్ వుంటే ఆ సబ్ ప్లాన్ ప్రకారం ఖర్చుతే, ఆ సబ్ ప్లాన్ సిస్టమేటిక్గా అన్ని డిపార్ట్మెంటల్లో జరిగే వ్యవహారమేకాకుండా. స్వతహగా సబ్-ప్లాన్ క్రింద నిధులు ఉన్నట్టే కచ్చితంగా ఖర్చు చేసే అవకాశం వుంటుంది. ఈ నాడు ఏమి జరుగుతుంది, మీకు బాగా తెలుసు, మేము కూడా అడ్డినిప్పేషన్లో చూసినాము. ఎప్పుడైనా రిలీజ్, డబ్బులు వచ్చిన తరువాత వాటిని డబ్బులు కేటాయింపు ఒక ఎత్తైతే దాని ఖర్చు మరొక ఎత్తు. ఎక్కుడ తక్కువ బడినా ఆర్థిక శాఖ వాళ్ళ వెంటనే డబ్బుకోట్టేది వెల్ఫెర్ పైన. ఎందుకంటే నోరు లేని వాళ్ళు, ఎవరూ అడగరు గనుక వెల్ఫెర్ శాఖకు రావలసిన రిలీజెస్కు కోతపెడతారు. మిరు ఎప్పుడైనా చూడండి. ముందు కేటాయింపులు అక్కడ ఆటోమేటిక్గా తగ్గిపోతాయి. దాంతో దాని ప్రభావం ఎంత తీప్రంగా వుంటుందో గ్రోండ్లో మనము ఆలోచన చేసుకోవాల. కనుకనే, ఈ వర్గాలకు చెందిన ప్రతినిధిలందరూ సబ్-ప్లాన్ తప్పకుండా వుండాలి. దానిని రెప్యూ చేసే మెకానిజం తప్పకుండా వుండాలని డిమాండ్ ఇంకా చాలా విధితంగా పస్తోంది. దానిని అర్థం చేసుకోవాలని మేము చెప్ప దలచుకున్నాము. ఒక్కసారి మీరు ఆలోచన చేయండి, ముఖ్యమంత్రిగారు చెపుతున్నారు, మేము కూడా చాలా చెప్పాము, ఇతరులు చెప్పారు. స్వాతంత్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాల్లయింది, ఇప్పటికి కుడా యస్.సి, యస్.టి లలో మరియు బి.సి లలో విద్య పరంగా చూస్తే, వీరిలో యస్.టిల పరిస్థితి ధారుణం. 60 నుండి 70 శాతం వరకు విద్యార్థులు ఇప్పటికీ పాతశాల మానివేస్తున్నారు. కాలేజి విద్యాస్తు చూస్తే ఎట్లు నాలుగు నుండి ఐదు శాతం మాత్రమే కనిపున్నారు. ఈ నాటికి యస్.సిలలో 46 శాతం మంది పిల్లలు పోషిక ఆహారం అందని పరిస్థితిలో ఉన్నారని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ చెపుతున్నారు. ఆ విధంగా మన అభివృద్ధి అధ్యమలో కనిపొస్తుంది. ఎవ్వే స్నేహములు పెట్టివచ్చు, గేదేలివపచ్చు. అది ఇచ్చాము, ఇది ఇచ్చామని మీరు చెప్పవచ్చు మేము చెప్పవచ్చు. కానీ **what is the net results.** సమస్య తీరుతున్నదా లేదా. ఘలితాలు వస్తున్నాయా లేదా అనే కోణంలో ప్రభుత్వం అలోచించాలని చెప్పదలచుకున్నాము. గనుక బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేకుండా, ఆ పథకం, ఈ పథకం అని చెప్పినంతమాత్రాన వారి జీవన ప్రమాణాలు మెరుగుపడతాయా? గనుక బడ్జెట్ కేటాయింపులు వుండాలి. పక్ష్యందీగా అమలు చేసే యంత్రాంగం వుండాలి. దానిని రెప్యూ చేసే యంత్రాంగం కూడా వుండాలి. లేకపోతే కేటాయింపులు ఇచ్చినా అని సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టినట్టే, ఆ డబ్బు ఎక్కుడకు పోతుందో తెలియదు. డి.పి.యఫ్లో మిన్సయూజ్ ఏ విధంగా జరిగిందో మనము చూసాము. గనుక కర్టెక్స్గా నోడల్ ఎజన్సీస్ అన్ని కూడా పక్ష్యందీగా రెప్యూ చేసుకోవడానికి సరైన యంత్రాంగం ఉండాలి. ఒక్కసారి గత మూడు సంవత్సరాల అనుభవమే చూస్తే, యాభై సంవత్సరాలది కాదు. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో మనము ఇచ్చినటువంటి ప్లాన్ ప్రకారంగా, నాన్-ప్లాన్ ఎపర్టైనా ఖర్చు పెడతారు. ప్లాన్లో కేటాయింపులు 2004-05 సంవత్సరానికి రు.363 కోట్లు కేటాయింపులు చేస్తే, ఖర్చు చేసింది కేవలం రు.320 కోట్లు మాత్రమే మరియు 2005-06 సంవత్సరానికి కేటాయింపులు చూస్తే రు.373 కోట్లు మీరు ప్లాన్లో పెట్టినారు, కానీ కేవలం రు.230 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు అయ్యంది.

డా.వై.యస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఫిగర్లోకి పోవాలనుకుంటే we will have a detailed discussion. నాకు అభ్యయంతరం లేదు, ఎందుకంటే ఆయన 2004 నుంచి ఏదో చెపుతున్నారు. అంతకు ముందు కూడా జరిగిన విషయాలు అన్ని కూడా discussion లోకి రావాల్సి వుంటుంది. Discussion అంటు పుంటే ఇంతకు ముందు ఏ విధంగా జరిగింది. ఈ ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ఏ విధంగా జరిగింది అనే విషయాలన్నీ కూడా discussion చేసుకుందాము no problem. ప్లాన్లో ఉన్నదేమిటి? డైరెక్టగా రిప్లేక్ అయినవేమిటి? ఈ ఫిగర్లో డైరెక్టగా రిప్లేక్ అయినవి వున్నాయి, కానీని కూడా వున్నాయి. ఈ ఫిగర్ కూడా అప్ప దేట చేసే కార్బూకుమం కూడా జరుగుతుంది. దీనికి సంబంధించి కూడా detailed discussions కి పోవాలనుకుంటే please allot time madam, we will have a detailed discussion on this.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్: అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఇచ్చిన ఫిగర్ నాయుక్క ఫిగర్ కాదండి, ఇదే శాసన సభలో మీ యొక్క మంత్రిగారు శ్రీ పిల్లి శభావ్ చంద్రబోస్, Minister for Social Welfare గారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఇచ్చిన ఫిగర్నే నేను కోడ్ చేస్తున్నాను, ఎక్కడ నుంచి సంపాదించినని కావు. నేను ఒక్కవిషయం చెప్పాడుచుకున్న ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి విషయంలో ఒక విషయాన్ని ముందుకు తీసుకువున్నారు. మీరు ఏమి చేసారు, మేమేమి చేసాము అది కాదు ఇక్కడ ప్రశ్న కొన్ని సందర్భాలలో మాకున్న పరిస్థితులను బట్టి ఆనాడు వున్న వసరులను బట్టి మేము చేసాము, దానికంటే మీరెంత పెంచారో అది చెప్పండి. ఆదాయం ఎప్పుడు నిలకడగా వుండడు ఎల్లప్పుడూ పెరుగుతూ వుంటుంది. ఆదాయం పెరిగినప్పుడు అట్టడుగున వున్నవారి కొరకు ముందు కేటాయింపు ఎక్కువ చేస్తారా? ఇతర పర్మాలకు ఎక్కువ చేస్తారా? దానికి సమాధానం చెప్పండి, నాకు కావలసింది అది, అది పదిలిపట్టి మీరేం చేసారు మేమెం చేసాము అనడం సబబుకాదు. మీరు పెంచినదానిని నేను చూసాను 5 శాతం, 10 శాతం మీరు మాకంటే పెంచినారు, పెంచి మేము పెంచినాము కదా మీకంటే, మీరు ఏమి చేసినారప్పుడనిచెప్పి అనడం, ఇది ఎక్కడి న్యాయం. అక్కడ ప్రజలు తిండి లేక ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతుంటే, వాళ్ళకు కావలసిన you do better than us మాకంటే మంచి పసులు చేయండి. మాకంటే improve చేసుకోండి, ఎక్కువ నిధులు కేటాయించండి, మంచి పేరు తెచ్చుకోండి, అంతేగాని మీరు చేయలేదు గసుక మేము చేయమని మీరు చెపితే, మేము కూడా చెపుతాము.

డా.వై.యస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి: నా ఉద్దేశం అది కానేకాదు గాడ్ గారు, నేను చెపుతున్నది ఏమిటంటే, if you want a detailed discussion on that going into the figures, అంతేకాకుండా మరో మాట కూడా చెప్పాను, ఈ ఫిగర్ అప్ప దేట చేసే కార్బూకుమం కూడా జరుగుతోంది. మేడం if you allot a time we will have a detailed discussion అంటున్నాను, చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాటి మాటికి అంటూ వుంటారు, ఎదురు దాడి, ఎదురు దాడి అని, ఇది ఎదురు దాడి కాదు ప్రక్క దాడి కాదు ఇది. ఉన్న విషయం చెపుతున్నా, ఎందుకంటే detailed లోకి పోదామనంటే if you want to go in to the detailed, we have detailed discussion మేడమ్ ను సమయం కేటాయించమని చెపుతున్నాను అంతేకాని మరో ఉద్దేశం కానే కాదు.

మేడం డెప్యూటీ స్పీకర్: ఇప్పుడు, Announcement మీద clarification అని చెప్పారు. మీరు చర్చ కావాలంటే అన్ని పార్టీల వాళ్ళ ఒప్పుకుంటే O.K. ఇప్పుడు statistics అని టీవీగా పోతే చర్చకు

ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందని చెపుతున్నారు. మరి అందరు అన్ని పార్టీల వాళ్లు ఒప్పుకుంటే చర్చ లేదా clarification లేదా ఇప్పుడు announcement మీద clarification ఇంకా ఏదైనా సపరణలకు సూచనలు ఇప్పమని కోరుతున్నారు.

మ.1.00

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : అత్యంత పేద వర్గాలకు సంబంధించిన సమస్య ఇది. ఈ నిర్లయం మూలంగా మనం నోడల్ ఏజన్సీ ఇచ్చేసి, as per population .....

మిస్టర్ డిస్ట్రిక్ట్ స్పీకర్ : దానికి సూచనలు, సపరణలు చెప్పమన్నది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : వారి జీవితాల్లో మార్పులు తీసుకొని రావడానికి చాలా అవకాశం ఉంది. అటువంటి ముఖ్యమైన సబ్సిక్షన్ మంత్రిగారి కంట్రోలర్లో లేదు. వారు చెపుతున్నారు, మేము చెపుతున్నాము, అల్టీమేట్గా what is the result ? కాబట్టి మానవీయ కోణంలో అలోచించమని రెక్కెస్టు చేస్తున్నాను. గతంలో మనం చూశాం, కేవలం పేవర్ల మీదనే అన్ని ఉంటున్నాయి, కానీ ఒక్కటి కూడా జరగడం లేదు. ఆ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చూశారు, మేము చూశాం...

మిస్టర్ డిస్ట్రిక్ట్ స్పీకర్ : మంచి ఫలితాలు వచ్చే దానికి ఎట్లా చేస్తే పస్తాయో సూచన చేయండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : నేను అదే ప్రయత్నం చేస్తున్నావమ్మా ! Centrally sponsored schemes రోజు రోజుకి తగ్గిపోతున్నాయి. ఆ స్క్రీమ్సుకు రావలసినంత స్థామ్యు రావడం లేదు. గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం ఇంకా తగ్గిపోయాయి. ఈ విషయంలో మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఒత్తిడి తీసుకుని రావాలో అంత ఒత్తిడి తీసుకుని రావడం లేదు. మీరు గట్టిగా చేయడం లేదని నేను గట్టిగా చెప్పచలచుకున్నాను. You take it whatever you want - అందుకే Centrally sponsored schemes తగ్గిపోవడం, వాటికి రావలసిన డబ్బు రాకపోవడం జరుగుతోంది. దాంతో ఇబ్బందులు పస్తున్నాయి. స్టైట్ బడ్జెట్లో కూడా కేటాయింపులు తగ్గిపోతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ. 860 కోట్లు చూపించి, రూ. 320 కోట్లు ఇస్తే ఎట్లాగండి? ఏమి కావాలండి పేద వర్గాలు? బడ్జెట్లో బ్రహ్మండంగా ఫిగర్ చూపిస్తున్నారు. తీరా రిలీజెస్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి కోత విధిస్తున్నారు. అందుకే నోడల్ ఏజన్సీ పెట్టి, as per their population బడ్జెట్ కేటాయించండి. వాళ్లు ఒక్క పైన కూడా ఎక్కువ అడగడం లేదు. రాష్ట్రంలో ఎస్టీ, ప్టీలు 25 శాతం ఉన్నారు. కాబట్టి ఆ పాప్యులేసన్ ప్రకారం ఏవయితే కేటాయింపులు ఉన్నాయో, వాటిని ఈ నోడల్ ఏజన్సీకి ఆటోమేటిక్గా ఇచ్చేయండి. కానీ మీరు నోడల్ ఏజన్సీ ఇచ్చేసి, దానికి ఎటువంటి పైనావ్సియల్ పవర్స్ ఇవ్వకపోతే ఏమి లాభమండి? మీరు ఏదో ఒక కమిటీ వేస్తామంటారు. సి.ఎం.కి మించిన పవర్కె ఈ సిస్టమ్లో ఎవరు ఉంటారండి? సి.ఎం. నాయకత్వంలో మీరొక ఒక కమిటీని వేస్తామని చెప్పినా ఉపయోగం ఉండదు. ఎందుకంటే, వారు అనేక కమిటీలకు ఛైర్మాన్‌గా ఉంటారు. కాబట్టి వారికి నీలుపడదు. కాబట్టి నోడల్ ఏజన్సీకి స్టోటిట్యూరీ పవర్స్ ఇప్పండి. వారు తమ బడ్జెట్సు రీఅప్రాప్తియేట్ చేసుకునే అవకాశం కల్పించండి. ఒకవేళ ఏ డిపార్ట్మెంట్ అయినా ఖర్చు పెట్టుకుండా పోతే, ఆ డిపార్ట్మెంట్సు నిలదీనే అధికారం ఇప్పండి. మనకు తెలియనది ఏమి లేదు. 31 మార్చి ముందు ఏమి జరుగుతుందో మనకు తెలుసు. పైనాన్ డిపార్ట్మెంట్ చివరి, పది, ఇరవై రోజుల ముందు బడ్జెట్ రిలీజ్ చేస్తారు. ఆ డబ్బులు ఖర్చు కావు. దాంతో బడ్జెట్

కేటాయింపు ల్యాప్ అయిపోతుంది. దాన్ని తరువాతి సంవత్సరంలో ఖర్చు పెట్టే అవకాశం ఉండదు. ఈ తమాషాలన్నీ మనం ఎన్ని చూడలేదండీ? మీరు అధికారంలో ఉన్నా, మేము అధికారంలో ఉన్నా జరిగేది ఇదే. దాని కోసం మనం ఏ చెక్ పెట్టాలా, ఏ విధంగా ఈ పేద వర్గాలకు డబ్బు కేటాయించి, ఆ డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టాలన్నదే కదా ఈ తప్పతయం అంతా. ఆ విధంగా కాగితాల మీద ఒకటి, ప్రాక్షికల్గా జరిగేది ఒకటి. కాబట్టి ప్రాక్షికల్గా కరిక్కగా జరగాలంటే, కంపసరీగా ఈ ఏజెస్టీకి పచ్చర్చ ఇవ్వాలి. రీలప్రాప్తియేషన్ పచ్చర్చ ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఖర్చు కాని బడ్జెట్ కేటాయింపు ఉంటే, ఆ బడ్జెట్‌ను, *in addition to the regular budget*, రీలప్రాప్తియేట్ చేసుకునే అధికారం ఇవ్వండి. ఈ విధమైన అధికారాలు ఇస్తే, నోడల్ ఏజెస్టీకి ఒక అర్థం ఉంటుంది. లేకపోతే వట్టి కాగితాలకే మన ఉపస్థితిన్నీ పరిమితమవుతాయి. అల్లిమేటగా వాళ్ల పరిస్థితి అదే విధంగా ఉంటుంది. ఎటువంటి మార్పు ఉండదు. ఇప్పటికే ఏజెస్టీ ప్రాంతాల్లో..... మళ్లీ నేను ఏదైనా మాటల్లాడితే, ఎన్నడో నేను ఏదో ఒక హస్టాల్లో పడుకుని, మాకు ఉపస్థితిన్నున్నాడు అని చెప్పుతారు అధ్యయః. ఆ విధంగా ఎదురు దాడిచేయవచ్చు. మేము సరిగా చేసుకోకపోయి ఉండిచ్చు. ఈనాడు ప్రజలు మా మాటల్ని నమ్మలేదు, మీ మాటల్ని నమ్మారు, మిన్నుల్ని గలిపించినారు, నున్నుల్ని ఓడగొట్టినారు. మరి గలిచిన వాళ్లు మా కంటే బాగా చేయాలనా, లేకపోతే worst గా చేస్తారా? కనుక ఆ విషయం కూడా ఆలోచన చేయండి. నేను ఇదే ముఖ్యమంత్రికి గతంలో చెప్పేనూ, ఇప్పుడు కూడా చెప్పుతున్నాను. ఆయన ఇప్పుడు కూడా సభలో ఉన్నారు. అయ్యా! మీరు రోజూ ఎన్నో జిల్లాలు తిరుగుతున్నారు. పక్కనే అయిదు నిమిషాల్లో వెళ్లి రావేచ్చు. మీరు ఒకసారి వెళ్లిరండి. మీరు నింబోలిఅడ్డలో ఉన్న హస్టాల్లో 400 మంది విద్యార్థుల పరిస్థితి చూసి రండి. ఒకవేళ మీరు satisfy అయితే, నేను ఈ సభలో సిగ్నల్ తలదించుకుని ఉంటాను. మళ్లీ వెల్ఫేర్ గురించి ఒక్క మాట కూడ ఇక మాటల్డాడను. ఎస్టీ, ఎస్టీలకు చెందిన పి.జి. స్కూడెంట్ పశువుల కంటే దారుణంగా అక్కడ నిపశిస్తున్నారు. వారికి ఏదో కొంత సహాయం దొరికేటట్లు ఏర్పాటు చేయమని మేము కోరితే, మేమెదో ప్రతి దానికి ఉపస్థితాలు ఇస్తున్నామంటారు. మీరూ మాటల్డాడక, మేము మాటల్డాడకపోతే ఈ యొక్క విషయాలు ఎట్లా తెలుస్తాయి? నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను-- మనకు ఈనాడు ఉన్న సిస్టమలో, స్టోటియర్ పచ్చర్చ వారికి ఇవ్వండి, రీలప్రాప్తియేషన్ చేసే అధికారం ఇప్పండి. ఒకవేళ unspent amount ఉంటే, దాన్ని ఖర్చు పెట్టే పద్ధతిలో మీరు కొన్ని మార్పులు తీసుకుని వస్తూ జి.ఓ.లు తీసుకుని రండి. తీసుకుని వస్తే దానికి ఉపయోగం ఉంటుంది. మనది వెల్ఫేర్ స్టేట్ అండి. It is not a Police Raj. విషయాన్ని మరచిపోవద్దు. ఎస్టీ, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ ఏరియాల్లో కూడా కంపసరీగా ఈ మార్పులు తీసుకుని రావాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఇతర బలహీన వర్గాలు, మైనార్ట్లలకు సంబంధించి బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచాలి. కేటాయించిన నిధులు సరైన విధంగా ఖర్చు అయ్యేటట్లు చూడండి. ఇంతకు ముందు డబ్బులు లేనినాడు మీరు, మేము ఎన్ని ఉపస్థితాలు చేసినా, నడిచిపోయింది. కాని ఈనాడు దేశంలో, రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడుతున్న పరిస్థితుల్లో, 9 శాతం గ్రోతీరేటు సాధించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న పరిస్థితుల్లో ఈనాడు కోట్లది రూపాయలు ఆర్థిక పనరులు వస్తున్న సమయంలో కూడా, మీరు కనీసం వాళ్లకు తిండి, బట్ట ఇప్పకపోతే జాతి క్షమించదు. మీరు ఈనాడు చెప్పుతున్నారు 70 లక్షల ఇళ్ల కట్టించామని. 50 శాతం ఎస్టీ, ఎస్టీలకు ఇవ్వాలని జి. Are you following it? ఆ జి.ఓ.ను టేబుల్ మీద పెట్టుమనండి. మేము కూడా ఏదో రకంగా expenditure చేశామనే పద్ధతిలో మాటల్డాడవద్దు. సమయం ఇంకా మించిపోకుమందే మనమందరం కళ్లు తెరవాలని నేను చెప్పుదలచుకున్నాను ఈనాడు. ఈనాడు ధనిక పేద వర్గాల మధ్య గ్యావ్ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నది. అది మంచి పద్ధతి కాదు. అల్లిమేటగా, అంబేద్కర్ చెప్పినట్లుగా వ్యవస్థ మీదే సమ్మకం పోయినట్లయితే, ఆ యొక్క పేద వర్గాలు తిరుగుబాటు చేసి మీ యొక్క సౌధాలను కూర్చువేసే పరిస్థితి వస్తుంది. ఆ పరిస్థితి రాకుండానే కాస్త జాగ్రత్త పడి, ఇప్పటినా సరిచేసే ప్రయత్నం

చేయమని చెపుతున్నాను. అంతేతపు, మనిషాని మారేడుకాయ చేసే విధంగా కాగితాలకే పరిమితం చేయవద్దు. **Let it be a practical thing.** కంపనీగా ఇది అయ్యెటట్లు మీరు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ మేరకు మీరు మార్పులు తీసుకొని రావాలని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ : అధ్యక్షా, నాకు పెద్దగా అనుభవం లేదు. కాబట్టి నేను దీన్ని డిబేట్‌గా కన్వర్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయను.

మిస్టర్ డిస్ట్రాటీ స్పీకర్ : డిబేట్ కాదు, సూచనలు, సిఫార్సులు చేయండి.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ : కొంత చరిత్ర చెప్పకపోతే, దీని సీరియస్‌నెన్ అర్థం కాదు. కాబట్టి అయిదు నిమిషాల్లో పూర్తి చేస్తాను. స్పౌతంత్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాల అయిన తర్వాత కూడా ఇటువంటి వాటి మీద చర్చించుకునే అస్యారుం కల్గడం దురదృష్టకరం. ఎందుకంటే రాజ్యాంగానికి బద్దులమై పాలించే వాళ్ళం మనం. అంబేద్కర్ చెప్పినట్లుగా **development with equal distribution** అని చెప్పుకుంటున్నపుటికీ, ఆచరణలో అమలు కావడం లేదు కాబట్టే ఈనాడు ఈ విషయాన్ని మనం చర్చించుకుంటున్నాం. సరే ఎవరు ఏమి చేస్తున్నారో చెప్పలేను కాని, ఒకటి మాత్రం సత్యం. గత ప్రభుత్వం చేసిన విధానాలన్నీ కూడా ప్రజల చేత అసహ్యంచుకోబడ్డాయి కాబట్టే, వాటి నుండి గుణాపాతాలు సేర్చుకుంటేనే నాలుగు కాలాల పాటు ఉంటామనే భావన వాళ్ళకు ఉంది కాబట్టే ఇవన్నీ మాటల్లాడుతున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. నేను అందుకే కోరుతున్నాను సంఖ్య కాదు కావల్సింది. అలాగే వాళ్ళ ఎంత కేటాయించారు, మీరెంత కేటాయించారు అని **comparative statement** కాదు కావల్సింది. ఈనాడు ప్రైమ్ మినిస్టర్ కాని, ఫిఫ్ మినిస్టర్ గాని, అందరూ మాటల్లాడుకుంటున్నాము-- శాస్త్ర సాంకేతిక ఘరాలు, అభివృద్ధి ఘరాలు అశేష ప్రజానీకానికి అందుబాటులోకి రావడం లేదు అని. మన పాలనీలు కూడా అట్లాగే రిప్లై అపుతున్నాయి. మనం గ్రామాల్లో చూస్తున్నాము. ఈవేళ ముఖ్యమంత్రిగారే చెపుతున్నారు 75 రూ.లు ఉన్న పింథను రూ.200 లకు పెంచామని. గతం కంటే సంఖ్య కూడా పెంచామని. ఒకనాడు గ్రామాల్లో ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడే వారి సంఖ్య తక్కుపుగా ఉండేది.

మ.1.10

కాని ఈవేళ ప్రభుత్వ సహాయం లేకుండా బ్రతకలేము అనే వారి శాతం పెరిగింది. అంటే మనం ఈ 60 సంవత్సరాల కాలంలో బాగు పడ్డట్లా లేక బ్రతికి చెడ్డట్లా అనేది ఆలోచిస్తే, విటి అన్నిటికి ఆస్సర్సు దొరికే అవకాశం పుంటుంది. మేము గతంలో వెల్ఫేర్ హోస్పిట్లో పుండే వారము. ఆ రోజులలో మాకు నెలకు రు.40 కాని, రు.80 కాని ఎంత వచ్చినా, నెలకు రు.40 వచ్చినపుడు ఎంత మంచి భోజనం చేసామో అటువంటి మంచి భోజనం ఇప్పుడు తినలికపోతున్నాము. మేము చదువుకునే రోజులలో పేశెట్ మని వచ్చేది. ఈ రోజు విశ్వ విద్యాలయాలలో కూడా 20 రోజులకు కూడా సరిపోని పరిస్థితి వచ్చింది.

అందుకని ప్రభుత్వం కాకి లెక్కలు చెప్పకుండా, ఆచరణ యోగ్యంగా, ఏ నిర్ణయాలు తీసుకుంటే బాగుపడతామో ఆలోచించి, ప్రాణికర్లుగా ఆచరణలో అమలయ్యే విధంగా పుంటి బాగుంటుంది. ఈవేళ ఒకటే గొడుగు క్రిందకు పస్తే బాగుంటుందని మనని చేసాను. నిజాయితీగా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము కాబట్టి నిజాయితీగా అమలు చేయడానికి ఏ పడ్డతి బాగుంటుందో, ఆ పడ్డతి అడాప్ట్ చేసుకుని 5 శాతం కాని, 16 శాతం కాని, ఒకే గొడుగు క్రిందకు తీసుకోచ్చి ఖర్చు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది.

ఇప్పటికే సమాజం రెండు వర్గాలుగా చీలిపోయింది. ఒక వర్గానికి అన్ని అనుభవించే విధానం పుండగా, ఇంకొక వర్గానికి తినడానికి తిండి లేదు, పుండడానికి ఇల్ల లేదు, కట్టుకోడానికి బట్టలేదు. ఈ రోజు ప్రవేశైచేపన్ కాన్సెప్ట్ వచ్చిన తరువాత, privatization leads to concentrated economy and concentrated economy leads to poverty. ఉన్న వారు మరింత ధనవంతులై ఒకే జనరేపనలో కోటీశ్వరులైపోతున్నారు. మరొక వర్గం వారు వారి కనీస అవసరాలు తీరకుండా ఘన్న పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. అట్టడుగు వర్గాల వారి కోసం నిర్ణయం తీసుకుంటున్నాము కాబట్టి 60 సంవత్సరాల చరిత్ర మన కళ ముందు కనపడుతోంది కాబట్టి అణగారిన వర్గాలకు అన్యాయం జరిగింది కాబట్టి, వారి విషయమై మనం నిర్వాణాత్మకంగా, ఆచరణాత్మకంగా అలోచించాలి.

ఈ రోజు మనం ఎ, బి, సి, డి, ల పరీకరణకు పోరాటం చేస్తున్నాము. కొన్ని కులాల వారు తమకింకా న్యాయం జరగలేదని, రిజర్వేషన్ కావాలని పోరాడుతున్నారు. అంబేద్కర్ గారు చెప్పినట్లుగా, ఆ రోజు 10 సంవత్సరాల కాలంలోనో, 20 సంవత్సరాల కాలంలోనో ఈ మొత్తం వ్యవస్థ ఈక్వల్ అవుతుందని భావించారు. కాని కాలేదు. రాజ్యాంగం తప్పు కాదు, రాజ్యాంగం అమలులోనే లోపం పుంది కాబట్టి దయచేసి ఈ ప్రభుత్వమైనా ఈ వర్గాలకు న్యాయం చేయాలి.

మీరు ఇందిరమ్మ రాజ్యమని చెబుతున్నారు. ఇందిరమ్మ రాజ్యంలో నాకు తెలిసి ఎకనామికల్ ఎజండా పుండెది. 1975 వరకూ ల్యాండ్ డిఫ్రైబ్యాపన్ కాని, రాజభరణాల రద్దు కాని ఇండప్రైస్ తేవడం కాని, ఇటువంటి ఘనత మీకు పుంది కాబట్టి మళ్ళీ పరిస్థితి మారుతోంది కాబట్టి, సంపద కొద్ది మంది చేతులలోకి పోతోంది కాబట్టి, ఆ కాన్సెప్ట్ ముప్పు తెస్తోంది కాబట్టి అణగారిన వర్గాల వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు పడాలని, ఆ వర్గాల వారు ముందుకు పోవాలని ఎక్కుడో అక్కడ ఒక చెక్ పాయింట్ పెట్టి బడ్జెట్ అలోకేషన్ చేసి, వారి పరిస్థితిని మెరుగు పరచవలసిన బాధ్యత మన పైన పుంది కాబట్టి, ఆ వైపుగా అలోచించి చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ దారా సాంబయ్య (సంతమాతలపాడు): అధ్యక్షా, మనకు స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత 1977-79 మధ్య కాలంలో జనతా పార్టీ పరిపాలించింది, మధ్యలో 6 సంవత్సరాల పాటు వాజ్పాయ్ గారు పరిపాలించారు. ఎవరూ కూడా ఈ స్పెషల్ కాంపోసింట్ ప్లాన్ గురించి కాని, ప్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ గురించి కాని, ఎన్సి/ఎస్టి సంక్లేషం గురించి కాని అలోచించిన వారు లేరు. ఇందిరాగాంధీ గారు 3వ సారి ప్రధానమంత్రి అయినపుడు 1980లో బాక్స్ వర్డ్ క్లాసెస్ మినిస్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ ఒకటి ఛిల్లీలో పెట్టి ఒకటి ఒకటి సింగిల్ పాయింట్ అజండా ఇచ్చారు. S.C./S.T welfare shall be the highest priority of every State Government. అని డిక్టేర్ చేయడం జరిగింది.

ఆ మీటింగ్ తరువాత, ఇందిరాగాంధీగారు ప్లానింగ్ కమిషన్ సభ్యులుగా మన్మోహన్ సింగ్గారు పుంటే, స్పెషల్ కంపోసింట్ ప్లాన్ ను ప్రవేశపెట్టి, ఎన్సి/ ఎస్టి జనాభా ప్రాతిపదికగా వారికి ఎంత నిధి కేటాయించాలో ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్లో నిధులను కేటాయించి, ఖర్చు చేయాలని చెప్పి మొత్తమొదటిసారిగా ఎన్సి, ఎస్టి సంక్లేషానికి నాందీ ప్రస్తావన పలికింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇందిరాగాంధీ గారి అద్వర్షంలోనని ప్రతివారూ గుర్తుంచుకోవాలి.

వారికి ముందర కాని, తరువాత కాని పరిపాలించిన ప్రభుత్వాలు ఎవరూ కూడా దీని గురించి ఆలోచించలేదు. మొట్టమొదట ఇందిరాగాంధీ గారే ఆలోచించారు. రాజ్యాంగంలో వోలిక సూత్రాలలో ప్రీయామబుల్సు ఎన్సి/ఎన్సిల కోసం, అణగారిన వర్గాల వారి కోసం ఇందిరాగాంధీ గారు మార్చారు. ప్రీయామబుల్సో *India is a Sovereign, Democratic republic* అని పుండెది మొదట. ఇందిరాగాంధీ గారు ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత *India is a Sovereign, Socialist, Secular, Democratic republic* అని ‘సోపలిస్ట్, సెక్యులర్’ అనే రెండు పదాలను రాజ్యాంగంలోని ప్రీయామబుల్సో చేర్చారు. రాజభరణాల రద్దు గురించి కాని, ఈ వర్గాల వారి అభివృద్ధి గురించి కాని మొదట ఆలోచించినది ఎవరు ?

దళితులు, ఆదివాసీల సంక్షేపమం గురించి తాను ఎక్కుడకు వెళ్లినా సరే, టూర్కు వెళిపే వారితో కలసి మెలసి పుంటూ, చివరకు చనిపోయేమందు కాలంలో కూడా ఒరిస్సికు వెళ్లి ఆదివాసీలను కలసి వచ్చారు. ఈ వర్గాల వారికి అమె ఏమి చేసారో జాతికి తెలుసు. అందున్న ఇందిరమ్మ పేరు మీద మా ప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలను ఏర్పాటు చేసింది. సోపలిస్ట్ సమాజాన్ని తీసుకురావాలనుకుంటే, అణగారిన వర్గాలను ఆర్థికంగా ప్రైకి తీసుకురావాలని అనుకుంది. అందుకే ఈ కంపోనెంట్ ప్లాన్ ను ఏర్పాటు చేసారు. ఈ స్పెషల్ కంపోనెంట్ ప్లాన్ గురించి కాని ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ గురించి కాని చాలా మంది సోదరులకే కాదు, జాయింట్ కలెక్టర్కు, కలెక్టర్కూ తెలియదు. జనాభా మొత్తంలో 25 శాతం పున్న ఎన్సి/ఎన్సిల లకోసం పున్న స్పెషల్ కంపోనెంట్ ప్లాన్, ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ గురించి తెలుసుకుంటే అధికారులు కాని, నాయకులు కాని వారి సంక్షేపమం గురించి పాటు పడగలరు. మనకు 6వ పంచవర్ష ప్రణాళిక నుంచి స్పెషల్ కంపోనెంట్ ప్లాన్, ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ మొదలైంది. ప్రతి సంవత్సరమూ కూడా 5 సంవత్సరాల పాటు సెంటర్ నుంచి సెంట్రల్ స్టోచ్ స్క్రీమ్స్, స్పెషల్ సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ అని కొంత బడ్జెట్ కేటాయిస్తారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే స్పెషల్ కంపోనెంట్ ప్లాన్, ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ ను పూర్తిగా ఖర్చు పెడితేనే స్పెషల్ సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ అందుతుంది. అయితే గత ప్రభుత్వాల కాలంలో, ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో 10 సంవత్సరాలూ కూడా సంవత్సరానికి యావరేజ్స్ 600 కోట్లు చొప్పున నుమారు రు.6000 కోట్లు ఇతరతా మళ్లించడం కాని, ఖర్చు పెట్టుకుండా పుండడం కాని జరిగింది. ఇక్కడకు వచ్చేసరికి ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నేను, కోసం రంగారావు గారు, ఇతర ఎం ఎల్ ఎ లతో 2005లో ముఖ్యమంత్రి గారిని కలసి జనాభా ప్రాతిపదికన వారికి బడ్జెట్లో నిధులను బడ్జెట్లో కేటాయించాలని అడిగినపుడు 7-11-2005 నాడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక జి.బి. ఇచ్చారు.

ఆ జి.బి. ప్రకారంగా బడ్జెట్లో జనాభా ప్రాతిపదికన నిధులను కేటాయించడం ప్రారంభమైంది. ఇప్పుడు నోడల్ ఏజన్సీ అని గ్రోలు పెడుతున్న నాయకులు, వారు పరిపాలించిన కాలంలో నోడల్ ఏజన్సీ గురించి ఆలోచించ లేదు. జిల్లా స్థాయిలో ఏమి జరుగుతుంది, రాష్ట్ర స్థాయిలో ఏమి జరుగుతుంది, ఈ ఫండ్సుకు బడ్జెట్లో అకోంట్ నెంబర్ పుండా లేదా అనేది చూడాలి. ఈ ఫండ్సు ఇతరతా డైవర్ట్ చేస్తున్నారు.

మ.1.20

హారీ ప్ర్యాణ్ కట్టడానికి ముఖ్యమంత్రులు ప్రధాన మంత్రులు వస్తే వేదికలు ఏర్పాటు చేయడానికి ఎమ్.ఎల్.ఎస్., ఎమ్.ఎల్.సి. గ్రాంట్లకు ఎన్.సి. ఎన్.టి. సబ్ ప్లాన్లో ఉన్న డబ్బుంతా కూడా ఇతరతాగా డైవర్ట్

చేస్తున్నారు. ఎస్.సి. ఎస్.టి. సంక్షేమానికి గండి కొట్టారు. ఇందిరమ్మ బాటలో సదుస్తున్న ఈ ప్రభుత్వం, రాజశేఖరరద్ది గారి నాయకత్వంలో నోడలీజస్టీని ఏర్పాటు చేస్తూ మొట్టమొదట 2005 లో, జనాభా ప్రకారం ఈ జీ.బి.ని తీసుకు వచ్చారు. ఇది చాలా మంచి జి.బి. స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత, ఈ పర్మల వారి గురించి ఇంత మంచి జీ.బి. ఏ ప్రభుత్వాలు తీసుకోలేదు. ఎస్.సి. లకు ఒక జీ.బి., ఎస్.టి. లకు ఒక జీ.బి. సంబంధిత మంత్రులు ఛైర్స్‌గా, జీ.బి.లో పేర్కొన్న అధికారులు సభ్యులుగా ఉన్నారు. జీ.బి.789 ఎస్.సి. లకు, జీ.బి. 796 ఎస్.టి.లకు బడ్జెటు నెంబర్లు ఇప్పడం వల్ల, రేపు బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు చేసేపుడు ఈ పర్మలకు జనాభా ప్రకారం డబ్బు అంతా ఈ నెంబరు అకోంట్స్‌లోకి వస్తుంది. ఈ నోడల్ ఏజస్టీ దీన్ని మానీటర్ చేస్తుంది. తప్పనిసరిగా ప్రతి పైసా నోడల్ ఏజస్టీ విరి సంక్షేమానికి ఖర్చు చేసేట్లు చేస్తుంది. మేము మహరాష్ట్రా వెళ్లి వచ్చాము. దీనికి సంబంధించి అక్కడేమీ జరుగుతుందో తెలుసుకొన్నాము. కర్మాటక, కేరళ రాష్ట్రాల నుండి సమాచారం తెప్పించుకొన్నాము. ఎక్కడేమీ జరుగుతోందో పరిశీలించి, ఇక్కడ అంతకంటే బాగా చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. ఎస్.సి. ఎస్.టి. లకు రెండు నోడల్ ఏజస్టీలను ఏర్పాటు చేసింది. ఏ ప్రభుత్వం ఉన్న ఈ నెంబరు అకోంట్స్‌లోకి డబ్బు చేరుతాయి. వారి సంక్షేమానికి ఇప్పడు మన వారు 42 శాఖల్లో గుర్తించారు. ఆ 42 శాఖలుగానీ లేకపోతే ఎస్.సి. లోకేషన్స్‌లో ఉండే రోడ్ అభివృద్ధి, డ్రైసేట్, రూరల్ ఎలక్ట్రిఫీషెస్ట్, మంచి నీరు ఇంక్షెన్సా సరే వారి సంక్షేమానికి ఈ డబ్బు ఖర్చు చేస్తారు. పొరశాలలు, కళాశాలలు, టెక్నికల్ కాలేజీలు, మెడికల్ కాలేజీలు పంటిని స్థాపించడానికి ఈ డబ్బు వినియోగిస్తారు. ప్లానింగ్ కమీషన్ గైడ్లైన్స్ ఏమంటే, this is neither divertable nor lapsable. This money will not lapse. ఈ మనీ ఉంటుంది కాబట్టి ప్రత్యేకంగా దీన్ని ఈ పర్మలకే ఖర్చు చేయాలి. కాబట్టి, ఈ పర్మలకు సంబంధించి రెండు అకోంట్స్ నెంబర్లు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం చిత్తపుద్ధితో ఈ పర్మల సంక్షేమాన్ని నిజాయితీగా ఆలోచించి జీ.బి. ఇస్రాయా చేసింది. కాబట్టి విరి సంక్షేమం ఇంతకు ముందు జరిగిన దాని కంటే ఇందిరమ్మ అదర్చం ప్రకారం, ఇందిరాగాంధీ ఏదైతే కోరుకొందో ‘శ్రీయోరాజ్యం సంక్షేమ రాజ్యం’ ఈ ప్రభుత్వం ద్వారానే వస్తుందని మనని చేస్తున్నాము. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ :అధ్యక్షా, ఇక్కడ చర్చ ప్రారంభించిన రోజే జీ.బి.లు తెచ్చారు. అలా కాకుండా సభని విశ్వాసంలోకి తీసుకొని జీ.బి. తెచ్చి ఉంటే బాగుండేది. అలా కాకుండా జీ.బి. వచ్చిందంటే, సభమీద మీకు ఎంత విశ్వాసం ఉందో అర్థమాతోంది. సాంబయ్య గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఇంతకు ముందే నోడల్ ఏజస్టీ ఉంటే ఇప్పుడు తేవాల్సిన అవసరం లేదు కదా. ఇంతకు ముందు లేదన్న మాట నిజమే. 1999 సంవత్సరం నుండి 2006 పరకు సుమారు 13 వేల కోట్లు కేటాయిస్తే, ఆరు వేల కోట్లు డైవర్ట్ అయిన విషయం అందరికి తెలుసు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, 2004-06 సంవత్సరాల్లో సుమారు రూ.1800కోట్లు డైవర్ట్ అయ్యాయి. ఇవన్నీ నేను చెప్పేవి కాపు. ఎకనామిక్ సర్వేలో వచ్చాయి. చూడండి. ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా మహరాష్ట్ర తరపోలో నోడల్ ఏజస్టీ ఇప్పున్నామని ఈ సభలో పదే పదే చెప్పిన రికార్డ్స్ మన రగ్గర ఉన్నాయి. కానీ ఇది మహరాష్ట్ర తరపోలో లేదు. ప్లానింగ్ చేసుకోడానికి నోడల్ ఏజస్టీకి అధికారం ఉండాలి. సబ్ ప్లాన్ నిధులన్ని ఒకే పూర్వ క్రిందకు రావాలి. వాటిని ఖర్చు చేసి ప్రత్యేకమైన అధికారాలు ఇచ్చి ఉన్నారు. రీ అప్రాప్రియేట్ చేసిన తరువాత వాటిని ఎట్లా ఉపయోగించుకోవాలి. మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయి దాకా ప్రత్యేక ఏజస్టీ ఉండాలి. మహరాష్ట్ర తరపో అంటే ఇది. మహరాష్ట్ర తరపోని, ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపోలో తయారు చేస్తే ఏమి ఉపయోగమని ప్రశ్నిస్తున్నాము. సబ్ ప్లాన్ నిధులు పూర్వ అప్ చేయడానికి అవకాశం ఇప్పండి. ఇవి ప్రధానమైనవి కదా. ఇనీ లేకుండా ఉంటే ఉపయోగం ఏమి ఉంటుంది. మీ జీ.బి. అన్ని పట్ల రాలిపోయిన వాడి నోట్లో కందులు పోసి సమలమన్నట్లు ఉంది. ఇది మంచి జీ.బి. దీన్ని

ఆహోనిద్యము. కానీ దీని పరిస్థితిని కూడా ఆలోచించమని చెపుతున్నాను. మహారాష్ట్రో వారు ఇచ్చే రెగ్యులర్ అవాంట్ కాకుండా, 70 పేల నుండి లక్ష రూపాయలు అక్కడ నుండి వస్తున్నాయి. సపరేట్ మెడికల్, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. వారి బ్రతుకు, జీవన విధానం మారడం కోసం ఈ డబ్బుని ఖర్చు చేసే పరిస్థితి ఉంది. మహారాష్ట్ర తరహాలో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించినా ఇటువంటివి లేకుండా పోతున్నాయి. వివిధ జిల్లాల నుండి, వేలాది మంది దళితులు హైదరాబాద్కి వచ్చి ఏమి చెపుతారా అని ఆత్మతతో ఉన్నారు. జీ.ఓ. మంచిదే.. దాని దీని ఉపయోగం గురించి ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రి గార్చి చెపుదామంటే, పాపం ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో లేరు. ఎస్.సి. ఎస్.టి. ఉప ప్రణాళిక విధానం నోడల్ ఏజన్సీ క్రిందకు రావాలి. ప్లానింగ్ చేసుకొనే అధికారం ఇవ్వాలని చెప్పేము. నోడల్ ఏజన్సీకి సంబంధించి, మండల స్థాయి నుండి రాష్ట్ర స్థాయి వరకు యింపులొమెంటింగ్ ఏజన్సీ కావాలి. ఇది కావాలంటే మీరేమీ చేయలేదని తెలుగుదేశం వారిని అంటున్నారు. వారే నోడల్ ఏజన్సీ చేసి ఉంటే, ఈ అవకాశం మికెందుకు వచ్చేది. అంటే ఎదో మోసం చేసి, మసిపూరాసి మారేడు కాయలమ్మితే మీకే గతి పదుతుందో కూడా మీరు ఆలోచించుకోవాలి. ఈ జీ.ఓ.ని పశ్చాలేని జీ.ఓ.గా ఉంచుతారా? లేక దీన్ని పూల్ చేసుకోడానికి అవకాశం ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగార్చి సంబంధిత మంత్రులకు మేము ఆలర్డ్ రిప్రజంటేసన్ ఇచ్చాము. దీని గురించి పట్టించుకోలేదు. దళిత సంఘాలు, రాజకీయ పార్టీలతో ఒక సిటింగ్ ఏర్పాటు చేయండి. మీరు మొట్టమొదటి క్వార్టర్ అయిపోక ముందే నేను ఈ క్వార్టర్ డబ్బులు ఇస్తాను. ఈ డబ్బు ఉపయోగపడే విధంగా నేను నోడల్ ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేస్తాను అన్నారు. మీ మాటలకు చేతలకు పొంతన ఉండాలన్నదే మా ఆలోచన. నిరంతరం ముఖ్యమంత్రిగార్చి విమర్శించడానికి మేము ఉన్నానుని ఎవరైనా అనుకొంటే అది తప్ప. మీరు చేస్తున్నవాటిలోని లోపాలను ఎత్తి చూపిస్తున్నాము. నోడల్ ఏజన్సీ ద్వారా దళితుల జీవితాల్లో మార్పులు వస్తాయి. మహారాష్ట్రకి వెళ్లి మనం స్టడీ చేశాము.

మ. 1.30

అధికార పార్టీ మిత్రులు సాంబయ్య గారు ప్రసాద్ గారు మహారాష్ట్రవెళ్లి అధ్యయనం చేశారు. వారేమీ మాట్లాడడం లేదు. అందుకే ప్రభుత్వం ఆత్మపంచన చేసుకోకుండా ఖచ్చితంగా అవసరమైన నిధుల్ని పూల్ చేయడానికి తగిన ఏజన్సీని పెట్టాలి. నేను ఒక్కటిచేపుదలచుకున్నాను. 1980లోనే మేడమ్ ఇందిరాగాంధి గారు మొదలుపెట్టారన్నది నిజమే. ప్రథాని మనోహన్ సింగ్ గారు అప్పుడు ప్లానింగ్ కమీషన్ పెద్దలుగా పున్సుప్పుడు ఆయన కూడా చెప్పింది నిజమే. మరి మీరు నిరంతరం రాజీవ్ గాంధి జపం చేస్తున్నారు. ఇందిరమ్మ బాట అంటున్నారు. ఇది తప్పు అని తెలిసినా దానిని సరిదిద్దుకోపడానికి చర్చలు ఎందుకు తీసుకోకూడదు? గుడ్డివానికి కష్ట ఇష్వడానికి కృషి చెయ్యాలి. అలాగే నేను ఇంతకు ముందు చెప్పిసట్లు నమలలేనివాడి నోట్లో కందులు పోస్తే ఎట్లా పుంటుందో అలా పుంది మీరు చేస్తున్న పని. దళితులను మరొకసారి మోసం చేసేవిధంగా పుంది ఈ జీవో. ఇష్టుటికే రగాకు గురైన వాళ్లను ఇంకా రగాకు గురి చేసేవిధంగా ఈ నోడల్ ఏజన్సీ జీవో పుంది. తగిన అధికారాలతో నోడల్ ఏజన్సీ లేకపోతే వాళ్లకు ఏ మాత్రం లాభం లేకపోగా నష్టం జరుగుతుంది. అందువల్ల వారి పట్ల మీరు ధృత రాష్ట్ర ప్రేమ చూసితే మీకే నష్టం జరుగుతుంది. కాబట్టి దళితుల పట్ల ధృత రాష్ట్ర కౌగిలి కాకుండా వారికి ఉపయోగపడే విధంగా మేం చెప్పిన ఐదారు లోపాలను సరిదిద్దాలని కోరుతున్నాను. మీరు వచ్చిన తరువాత రెండేళ్ల కాలంలో సుమారు రు. 1800 కోట్లు డైపర్ట్ అయ్యాయి. ఏ ప్రభుత్వాలు అధికారంలో పున్నా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీఎస్ సంక్షేమ నిధులపైనే దెబ్బ. ఎంపీ నిధులు, ఎమ్మెల్యే నిధులు ల్యాప్టపులు కావా? మరి దళితుల, బలహీన వర్గాలసంక్షేమ నిధులు మాత్రం ల్యాప్టపు అవుతాయా? ఆ నిధులు ఏవిధంగా ల్యాప్టపులు కావో అదేవిధంగా నీటిని కూడా ల్యాప్టపులుగా పుండడానికి పీల్చేని

విధంగా పుండాలి. అదేవిధంగా ఒకపక్క నోడల్ ఏజెన్సీ గురించి ఆందోళనలు జరుగుతుంటే మరోపక్క శాసనసభ జరుగుతున్నప్పుడు సభను విశ్వాసంలోకి తీసుకుండా ఫైనాన్స్ సెక్రటరీని నియమించడం శాసన సభను విశ్వాసంలోకి తీసుకునే తీరేనా? ఒక్కొప్ప మమ్మల్ని సూచనలు చేయమంటారు. మరోప్పేపు మేము సూచనలు చేయలేదంటారా? మేమిచ్చిస సూచనలు పట్టించుకోకుండా మీ అంతట మీరు హన్సైడెడ్గా ఈ కార్బూక్సమాలు చేస్తారా? ఇది ఎట్లా న్యాయం అపుతుంది? ఈ జీవో ఏ రూపంగా అయినా వారికి ఉపయోగపడేలా పుండాలి. కాబట్టి మేం చేసిన సూచనలు, విజ్ఞప్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని నోడల్ ఏజెన్సీ ఇంప్లిమెంటేషన్ పుండాలి. అందువల్ల అన్ని దళిత సంఘాలను, రాజకీయ పక్కాలను సమావేశపరచండి. మహారాష్ట్ర తరహా నివేదిక వారి ముందు పెట్టండి. నిధుల ప్లానింగ్, పూలింగ్ నిపయాలపై వారి సలహాలూ, సూచనలూ తీసుకోండి. వాటిని అమలు చేయడానికి ఒక ఇంప్లిమెంటేషన్ యంత్రాగాన్ని నియమించండి. ఏనుగుదంతాలు బయట కనిపించేవి ఒకటి, లోపలసమితి మింగడానికి పుండైవి వేరొకటి. అందువల్ల అధికారులు సర్కార్ కు నిధులు మిగిలించే పద్ధతుల్లో కాకుండా అన్నినిధులను ఖర్చుపెట్టే విధంగా దళితుల సంక్షేపమం కోసం కృపించేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీచాడు వెంకట రెడ్డిః మేడం, ప్రధానంగా ఎస్సీ,ఎస్టీలకు సంబంధించిన ఈ నోడల్ ఏజెన్సీల నిపయంలో గత బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా వామపక్కాలు, కులవిపక్క పోరాట సమితి, దళిత హక్కుల పోరాట సమితి అట్లాగే వివిధ ప్రజా సంఘాలు జరిపిన ఆందోళనలు, నిరవధిక దీక్షలు, పోరాటాల ఫలితంగా శాసనసభలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఏదియేమైనా ఈ రాష్ట్రం ఇందిరమ్మ రాజ్యం కాబట్టి ఎస్సీ, ఎస్టీలకు మా ప్రభుత్వం జనాభా ప్రాతిపదికన నిధులు కేటాయించి ఖర్చు చేస్తామని ప్రకటించడం జరిగింది. చాలా అలస్యమైనప్పటికే జీవో 117ను 5.11.2007న, అలాగే అందులో ఫైనాన్స్ సెక్రటరీని భాగప్పామని చేస్తూ మరోక జీవోను 8.11.2007న విడుదల చేయడం జరిగింది.

ప్రభుత్వం జీవోలు జారీచేయడం జరిగిందన్నారు కానీ ఆ జీవోలు మా చేతికి అందలేదు. శాసన సభ సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన అంశాలకు సంబంధించిన జీవోలు కూడా ప్రతిపక్కాలకు అందించడం అనవాయితీగా పుండాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొన్నాను. అలాగే పెద్దలు సాంబయ్య గారు మాటల్లడుతూ 1980లోనే కీ.శే. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి గారు ఎస్సీ యాణ్ణ ప్లాన్, ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ ప్రకటించారని చెప్పారు. అంటే ఇప్పటికి 27 సంవత్సరాలైనా అది అమలు కావడం లేదంటే ఈ 27 కాలంలో వారి జనాభా ప్రాతిపదికన వారికి సంబంధించిన నిధులన్నీ ల్యాప్ అయిపోయినట్లు స్వప్షపువుతున్నది. 27 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ కాలం గడచిపోయిన తరువాత కూడా మన అనుభవాల ద్వారా కొన్నిగుణపాతాలు నేర్చుకొని పరిస్థితి కనపడుతున్నది. ఇప్పుడు జారీ చేసిన జీవోలకు సంబంధించి కొన్ని అంశాలను నా సూచనలుగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ప్రధానంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉపాధ్యక్షులకు సంబంధించిన నిధులన్నీటని కూడా ఒక దగ్గరకు తీసుకురావాలి. అంటే పూలింగ్ చేయాలిన అవసరమున్నది. ఇంతకుముందు మిత్రులు సర్పింహయ్య గారు చెప్పినట్లు ఎంపీల్యాణ్ణ నిధులు, ACDF నిధులు ఎట్లా అయితే ల్యాప్ కాకుండా పుంటాయో అట్లాగే ఈ నిధులు కూడా ఖచ్చితంగా ల్యాప్ కావడానికి వీలులేని పద్ధతుల్లో అమలు చేయాలి. ఇంతకుముందు కొంతమంది మిత్రులు రాజ్యాగం బుహ్యండంగా పుండని అయితే సక్రమంగా అమలు కాకపోవడం గురించి ప్రస్తావించారు. పద్మ కాలం పాటు రిజర్వ్స్పస్టు అమలు జరిగితే అనమానతలు తోలగుతాయని మొదట్లో భావించినా వాటిని ఇన్నాళ్ళ తరువాత కూడా

పొడిగించాల్సిన అవసరమేర్పడుతున్నది. అంటే రాజ్యాంగాన్ని సక్రమ వధ్యతుల్లో అమలు జరిపి వుంటే ఈ పరిస్థితి పచ్చి పుండెది కాదు. అదే వధ్యతుల్లో ఈ జీవో బగానే వున్నది. కానీ అమలు చేసే వధ్యతులపైనే తంటా వస్తుందని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. దీని అమలుకు సంబంధించి రాష్ట్రస్థాయిలో మినిస్టర్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక కమిటీ పుంటుందని చెబుతున్నారు. అలగే జిల్లా స్థాయిలో, డివిజన్ స్థాయిలో, మండలస్థాయిలో ఉప ప్రణాళికకు సంబంధించిన నిధులు ఎట్లా ఖర్చు అవుతున్నాయో రెప్యూ చేసి అణగారిన వర్గాకు, అట్టడుగు వర్గాలకు ఆ సంక్షేము, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేరేవిధంగా ఎంతపరకు అమలు జరుగుతున్నాయో సమీక్ష చేయడానికి, ఆ కార్యక్రమాల అమలును పర్యవేక్షణ చేయడానికి కూడా కమిటీలను వేయాల్సిన అవసరమున్నదని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. అలగే నోడల్ ఏజన్సీల నిబంధనలను కూడా రూపొందించాల్సిన అవసరమున్నది. అలగే ఇంకా అనేక విషయాలు చెప్పారు. ల్యాండ్ పర్చేజ్ స్క్రూ క్రింద అందరికి ల్యాండ్ బ్రహ్మండంగా ఇచ్చామన్నారు. అయితే వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి తగిన రిసెర్వ్స్ లేకపోవడం వల్ల అని అలగే వేకెంటగా పడిపున్నాయి. అలాంటివి నా కాన్స్టిట్యూయస్‌లోనే దాదాపు 400 ఎకరాల వరకు పున్నాయి. ఇంకా రాష్ట్రంలోని చాలా చేట్ల అలాంటి పరిస్థితి పున్నది.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్స్ : సపరణ పాయింట్ గురించి చెప్పండి.....

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డిః అలగే ఇవ్వాళ ఇందిరమ్మ హసింగ్కు సంబంధించి లక్షల ఇళ్ల కడుతున్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు వాటి గృహప్రవేశాల కార్యక్రమలో పాల్గొన్నపుడు చెప్పారు. అయితే ఇందిరమ్మ బ్రతికిపుంటే ఆవేదన చెందేవారు. ఎందుకంటే ఇవ్వాళ గృహ ప్రవేశాలకు నోచుకోకుండా బేస్మెంట్ లెవెల్లో, లింటల్ లెవెల్లో ఆగిపోయిన గృహాలన్నీ కూడా ఎస్టీ, ఎస్టీలకు చెందినవేనని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

మ. 1.40

ఎక్కువగా ఆగిపోయాయి. స్పీఫర్గా వారికి నిధులు కేటాయించాలి. నోడల్ ఏజన్సీ నిధులు పూర్వం చేసి జనాభా ప్రాతిపదికగా సంక్షేమ పథకాలపరంగా, అర్థికంగా వారిని అభివృద్ధి చేయడానికి నిధులు ఖర్చు చేసి అన్ని రంగాలలో వారిని ముందుకు తీసుకుపోవలసిన అవసరం మనందరిపై ఉంది. ఇందిరమ్మ పేరుతో పరిపాలన చేస్తున్నామని అంటున్నారు. కాబట్టి అమలుపరచాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. మాణిక్ వరప్రసాదరావు (తాడికొండ): నోడల్ ఏజన్సీకి సంబంధించి రాష్ట్రప్రభుత్వం జారీ చేసిన జిబైపై చాలామంది పెద్దలు మాటలాడారు. దేవేందర్ గాడ్గారు, సర్పింహాయ్గారు, వెంకటరెడ్డ జ్ఞాగారు మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. మహారాష్ట్ర మోడల్ గురించి చాలామంది రెఫర్ చేస్తున్నారు. దాని కంటే ముందు దేశం మొత్తం రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి మోడల్ అని చెప్పుకుపోతుంది. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి జిబి చాలా అద్భుతమైనది. 6, 7 క్లాజులలో ఈ నిధులు ఎప్పుడూ ల్యాప్ కాపు. ఇని దుర్యానియోగం అయి ఖర్చు పెట్టకపోతే మరల నోడల్ ఏజన్సీ తీసుకుంటుందని చెప్పారు. దీనిపై హాయ్యస్ అథారిటీ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలో కూడా రెప్యూ చేయడం జరుగుతుంది. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో అత్యధ్యుతమైన మోడల్గా ఏర్పడుతుంది. స్పీఫర్ కాంపోనెంట్ ప్లాన్ అనే విషయాన్ని కాంగ్రెసు పార్టీలు మాత్రమే అమలు జరిపాయి. దేశంలో ఇందిరాగాంధీగారు మొట్టమొదటిసారిగా తీసుకువస్తే మహారాష్ట్రలో సుశీల్ కుమార్ పిండే ఇంస్టిమెంట్ చేయడం జరిగింది. బిజెసి ప్రభుత్వాలు, ఎన్డోప్రభుత్వాలు, తమిజనాడులో రకరకాల ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి.

తెలుగుదేశం కూడా చాలా కాలం పరిపాలన చేసింది. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ఎన్సి, ఎన్సటిల సంక్షేమాలను పట్టించుకోలేదు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి విధానం చరిత్రాత్మకమైనది. ఇది ఇందిరమై రాజ్యానికి దగ్గరగా ఉంది. ఈ ఒక్క సంవత్సరంలోనే స్పెషల్ కాంపోనెంట్ ప్లాన్ ద్వారా 13 శాతం నిధులు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. సంక్షేమం గురిం చి మాటల్లాడితే కమ్యూనిస్టు వారు, టిఆర్ఎస్ వారు ఇతర సభ్యులు మాటల్లాడారు. టిడిపి వారికి సంక్షేమం గురించి ఎలా మాటల్లాడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఈ మధ్య గాడ్గారి ఆధ్వర్యంలో ఒక మీటింగు పెట్టుకున్నారు. సంక్షేమం గురించి భవిష్యత్తులో మాటల్లాడుతామని అన్నారు. భవిష్యత్తులో చేయగలిగితే మంచిదే. సుధీర్ కాలంగా మీరు సంక్షేమం అంటే తుంగలో తోక్కిన పరిస్థితి ఉంది. దళితులంటే పడదు. ఈ రోజు మీరు మాటల్లాడితే కొంగజపం చేసినట్టు అపుతుంది. ఇందిరమై జిబి ఇది. మంచి సూచనలు ఉంటే అంగీకరిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. వాటిని ఇంక్షాడ్ చేసి మరింత వేగవంతంగా, శక్తి వంతంగా ఈ జిబిని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో దళితులకు మేలు జరుగుతుందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ప్రారంభమైన రోజున బిఎసిలో ఈ గిరిజనులకు, దళితులకు సంబంధించి సబ్ప్లాన్కు సంబంధించి నోడల్ ఏజన్సీ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయమై అసెంబ్లీలో చర్చ జరగాలని ఫ్లోర్ లీడరు అందరం స్పీకర్ గారి సమక్షంలో చర్చ చేశాము. ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో చర్చ జరగాలని నిర్దియించిన తరువాత ఈ జిబి తేవడం జరిగింది. బిఎసిలో ముఖ్యమంత్రిగారి, స్పీకర్ గారి సమక్షంలో ఫ్లోర్ లీడర్స్ చర్చించిన తరువాత ఎవరికీ చెప్పుకుండా ఈ జిబి తేవడం, దళిత సంఘాలు కోరిన అంశాలు జిబిలో పొందుపరచకపోవడం, జిబి ఏకపక్షంగా తేవడం జరిగింది. ఈ దేశానికి స్వాతంత్య వచ్చి 60 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ వారికి సంబంధించి సంక్షేమం ఎంతవరకు విజయవంతం అపుతుందో పరిపాలిస్తాము రాజకీయ పార్టీలు అన్ని ఆలోచన చేయాలి. 1978లో జనతా పార్టీ బ్రిబల్ సబ్ప్లాన్ 6 శాతం తెప్పించాలని ఖచ్చితంగా నిర్దియం తీసుకోవడం జరిగింది. 1980లో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మార్చి 19న అందరు ముఖ్యమంత్రులకు ఉత్తరం వ్రాశారు. జనతా గంరుమెంట్ తీసుకున్న నిర్దియం ప్రకారం ఇది ఖచ్చితంగా అనులు చేయాలని ఉత్తరం వ్రాశారు. 1998 జూన్ 26న ఆనాటి ప్రణాళికా సంఘం కార్బూడర్స్ మన్సోహన్ సింఫ్సోగారు టిఎసి గురించి ఉత్తరం వ్రాశారు. 1998 నుండి 2005 వరకు గిరిజనులకు కేటాయించవలసిన డబ్బు వేరే వాటికి దారి మళ్ళీస్తున్న విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. జనాభా ప్రాతిపదిక ప్రకారం బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయిస్తే, మా ప్రియారిటీ ప్రకారం ఖర్చు పెట్టుకుంటామని దళిత సంఘాలు చెప్పాయి. వారికి తప్పకుండా నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది. వారు నాలుగు డిమాండ్సు కోరుతున్నారు. జిబి 117 వచ్చిన తరువాత నోడల్ ఏజన్సీలకు సంబంధించి ఎన్సి, ఎన్సటి ఉప ప్రణాళిక ప్రకారం జనాభా ప్రాతిపదికన ఎన్సిలకు రావలసిన 16.2 శాతం, గిరిజనులకు సంబంధించిన 6.6 శాతం నిధులు అన్ని కలిపి నోడల్ ఏజన్సీలకు కేటాయించాలనే నిబంధనను చేర్చాలని కోరుతున్నాము. ఎన్సి, ఎన్సటిల అభిపృధ్ంకి ప్రణాళికలు రూపొందించే అధికారం నోడల్ ఏజన్సీలకు ఇవ్వాలి. మార్చి నెల నాటికి ఖర్చు పెట్టుకుండా మిగిలిన నిధులు ల్యాష్ట్ కాకుండా పై సంవత్సరంలో వచ్చే బడ్జెట్లో తిరిగి నోడల్ ఏజన్సీలకే కేటాయించాలని, ఆ నిధంగా నిర్ధిష్టమైన అధికారాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. నోడల్ ఏజన్సీలలో కమిటీల్లో ఆర్థిక శాఖ కార్బూడర్స్ అండాలి. మనం ఎన్ని చేస్తున్నా ఏ డిమాండ్ అయినా, ఏ పైల్ అయినా పైనాస్టు డిప్యూటీమెంట్కు వెళితే నెలల తరబడి తోక్కి పెడుతున్నారు. అది వాస్తవము. నోడల్ ఏజన్సీలలో పైనాస్టు సెక్రటరీని సభ్యులుగా చేర్చించాలని కోరుతున్నారు.

మ. 150

ఆదే విధంగా 5వ డిమాండ్ మేడమ్. నోడల్ ఏజెన్సీల నిర్ణయాల మేరకు, జిల్లా, డివిజన్, మండల సాయిలలో కమిటీలు ఏర్పాటుచెయ్యాలి. జీవో 117లో పై డిమాండ్లను చేర్పడంతోబాటు నోడల్ ఏజెన్సీ నిర్ణయాల అమలుకు నిర్ధిష్టమైన గైడ్‌లైన్ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పాటుచెయ్యాలని కోరుతున్నాము. మీరు నిర్ధిష్టమైన సూచనలు ఇవ్వండి లేకపోతే రాసి పంపించండి అని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఈ అయిదు నిర్ధిష్టమైన డిమాండ్లు ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాము. ఇందులో ఏ రకమైన సంకోచం, అనుమానం లేదు. ఈ అయిదు డిమాండ్లను పెట్టి జీవో 117ను రీమాడిపై చేసి కొత్త జీబను తీసుకురమ్మన్ని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. తద్వారా ఈసోజన్లు సమస్య పరిపోరం అనుతుంది. అరప సంవత్సరాలుగా రాజకీయ పార్టీలు ఇచ్చిన హామీలు, చేసిన ప్రణాళికలు, చేసినటువంటి కార్యక్రమాలు అమలుజరగలేదనే విషయం స్పష్టంగా కళ్ల ముందు కనబడుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఈ జీవోను రీమాడిపై చెయ్యాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాము. మేము మళ్ళీ ఉత్తరాలు రాయవలసిన అవసరం లేదని ఈ పవిత్ర సభలో మీ ద్వారా చెబుతున్నాము. సభలో చర్చిస్తున్నాము, సూచనలు చేస్తున్నాము. ఈ సూచనలను అమర్చి సాయంత్రం లోపల జీవోను తీసుకురండి. ఈ జీవోను మాడిపై చేస్తే తప్పకుండా గిరిజనులకు, దళితులకు న్యాయం జరుగుతుందని, నోడల్ ఏజెన్సీ ద్వారా సబ్ ప్లాన్ ద్వారా వాళ్లకు రావలసిన నిధులు దామాపొ పద్ధతిలో వాళ్ల భర్య పెట్టుకునే విధంగా, మరిగిపోయిన నిధులు పై సంవత్సరం భర్య పెట్టుకునే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం జీవో తీసుకురావలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ప్రైస్టేజీకి పోకుండా ప్రభుత్వం జీవోను తీసుకురావలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

డా.ఎస్. శైలజనాథ్: అధ్యక్షా, దళితుల సంక్లేషమం గురించి ఇంత మంది మాట్లాడం నాకు ఆదందం కలుగజేస్తుంది. ఇందిరాగాంధి ఆశాయాలు సుఫీల్కుమార్ పిండి గారు, రాజశేఖర రెడ్డి గార్లు తప్ప భారతదేశంలో మరెవ్వరూ ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యడం లేదనే విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాము. దళితుల పట్ట ప్రేమ ఉన్నది కాంగ్రెస్ పార్టీకి మాత్రమే. జీవోలో డబ్బున్ని రి అప్రాప్రియేట్ చేస్తామని స్పష్టంగా ఉంది. నేను ఈ పని విధానాన్ని సమీక్షించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. జీవో ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఇంకా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. జరగనివ్వండి. ఇంతవరకూ జరగలేదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు పోనివ్వండి. ఎక్కడైనా లోటుపాట్లు ఎదురైతే, ఆచరణలో క్షమ్మతే మార్పుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్న మా ముఖ్యమంత్రి గారిని మీరు గమనించాలి. ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రి గారు స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ఈ విధానాన్ని, ఈ స్పీషల్ కాంపాసెంట్ ప్లాన్ని అమలు చెయ్యడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. దళితుల పక్కన ఉంటాము, సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వండి వాటిని అమలు చేస్తామని చెప్పారు. అన్ని రాజకీయపార్టీలు, వాళ్ల అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో కూడా, ఇది తక్షణమే రావడం కోసం గట్టి ప్రయత్నం చేసి, నిజాయితీగా చేసి, దళితుల పట్ల వారికున్న నిజాయితీని నిరూపించుకోవాలని కోరుతున్నాము.

డా.కె.సగోవ్: అధ్యక్షా, నోడల్ ఏజెన్సీకి సంబంధించి ఈ జీవో రావడాన్ని నేను సంతోషిస్తున్నాము. ఈ సవరణలు రాకుండా, అందరూ చెప్పిన వినకుండా చేసినట్టయితే నేతి బీరకాయలో సెఱ్యూ ఉన్నట్లుగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా నోడల్ ఏజెన్సీలో నాపెట్టి కూడా అంతే ఉంటుంది. జీవో యం. ఎస్. నెం. 17, జీవో యం. ఎస్. నెం. 124, జీవో యం. ఎస్. నెం. 77 ఈ మూడు జీవోల సమాపోరమే ఈ 117 జీవో తప్ప ప్రత్యేకంగా నోడల్ ఏజెన్సీకి కోరలు లేని జీవోగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు సరిదిద్దుకోవడం కోసం అవకాశం తీసుకుంటున్నారు. అభిలపక్కలతోబాటు, హరిజన, గిరిజన, మేధావుల సంఘాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వారి

సలహాలు కూడా తీసుకుంటే ప్రభుత్వానికి మంచివేరు వస్తుంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే ఈ పాపం ఎక్కువ మూటకట్టుకుంది. హరిజన, గిరిజనులకు నష్టం కలిగింది కూడా ఈ సమయంలోనే. దీనిని రెక్కిపై చేసుకునే అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి పార్టీలకు అలీతంగా, భేషజాలకు పోవలసిన అవసరం లేదు. భారత జాతీయ పాస్సానింగ్ కమీషన్ నివేదిక ఆధారంగా దీనిని చేసుకుంటే బాగుంటుంది. వంద శాతం దీంట్లో సక్షేప కావాలంటే, మంత్రి గారో, సెక్రటరీ గారో అని కాకుండా పైనాన్స్ సెక్రటరీ గారిని ముఖ్యమంత్రి గారు కలుపుతామంటున్నారు కాబట్టి సంతోషం. ఈ నోడల్ ఏజన్సీని పర్యవేక్షించడానికి ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ని పెట్టాలి. కమీషనర్, సోపల్ వెల్సర్, కమీషనర్ ట్రైబల్ వెల్సర్ సరిపోరు. వాళ్ల డ్యూటీన్ వేరేగా ఉంటాయి. నోడల్ ఏజన్సీని ఇంప్రైమెంట్ చెయ్యడం కోసం, కన్విన్స్ చెయ్యడం కోసం ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఉంటే తప్ప సూటికి సూరు పాళ్లు న్యాయం జరగదు. మహారాష్ట్రలో అదే పద్ధతిలో చేస్తున్నారు కాబట్టి నా మొట్టమొదటి సూచనగా నేను చెబుతున్నాను. నోడల్ ఏజన్సీ ద్వారా 789,796 జీవోలు వీటి ద్వారా ఇయర్ మార్క్ చేసిన డబ్బును మానిటర్ చెయ్యడానికి, ఆలోచించడానికి అవకాశం ఉంది. 789,796 లో ఏ పద్ధతిలో మనీని పూలప్ చేస్తున్నారు? ఏ పద్ధతిలో మనీని అలాట్ చేస్తున్నారో క్లారిటీ లేదు. ఎందుకంటున్నానంటే సేంజ్ నెం. 27లో "such of those departments, which are not in a position to incur expenditure in proportion to the allocation, the Nodal Agency shall have power to reappropriate the amounts to other needy departments that have the schemes benefiting the scheduled castes and scheduled tribes." అంటే మేడమ్, నీడి డిపార్ట్మెంట్స్కి నాలుగు విడతలుగా మనీని డివైడ్ చేసి అలాట్ చేస్తారు. అలాటే చేసినపుడు ప్రతి రెండు నెలలకు రెప్యూ చేసి, అలకేట్ చేసిన డబ్బులను మాత్రమే వీళ్లు మానిటర్ చేసే అవకాశం ఉంది తప్ప అలకేట్ చెయ్యని డిపార్ట్మెంట్స్ కాని, అలకేట్ చెయ్యకుండా డైవర్ట్ అయిన డబ్బును రక్కించే అవకాశం ఈ జీవోలో లేదు. అందుకని స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఉంటే బాగుంటుంది. డబ్బు డైరెక్ట్ గా అకొంటలో వేసే విధంగా అవకాశం వస్తుది, అప్పుడు నోడల్ ఏజన్సీ, డిపార్ట్మెంట్స్ కూర్చోని అన్ని విభాగాలకు డబ్బులు పంచి, రెండు నెలలకు, మూడు నెలలకు రెప్యూ చేస్తే బాగుంటుంది. మన ఎం.ఎల్.ఎ ఫండ్స్ ఏ రకంగా క్యారీఫార్మాణ్ అపుతున్నాయో ఆ రకంగా క్యారీ ఫార్మాణ్ అయ్యే సిస్టమ్ 789,796 జీవోలకు లేదు. కాబట్టి ఖచ్చితంగా క్యారీఫార్మాణ్ చెయ్యాలి. ఏదైనా సరే మహారాష్ట్రమోడల్లో పెళ్లాలి. హాసింగ్కి లక్ష రూపాయలు ఇస్తున్నారు, పట్టణాలలో లక్ష నలబై వేల రూపాయలు ఇస్తున్నారు, ఇక్కడ మనం ఏడు వేల రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తున్నాము. నోడల్ ఏజన్సీకి అవకాశం ఉంటే తప్ప వీటికి అలాట్ చేసే అవకాశం లేదు. జలయజ్ఞానికి 45 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్నది. 45 వేల కోట్ల రూపాయల్లో యన్సీ, యన్సెలీ లకు 16.6 గానీ 6.6 గానీ ఈ రకంగా మనం బడ్జెట్ కేటాయించే అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే వారికి భూమి లేదు. భూమి లేని వారందరు ఈ 45 వేల కోట్ల రూపాయలలో హక్కును కోల్పోతున్నారు, అభిప్రాయిని కోల్పోతున్నారు, అత్య గౌరవం కూడా కోల్పోయే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి నోడల్ ఏజన్సీకి ప్రభుత్వం ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తుందో ఆ బడ్జెట్లో లక్ష కోట్లు కేటాయిస్తే దీనిలో 16.6 శాతం యన్సీల తరువున మరియు 6.6 శాతం యన్సెల తరువున కేటాయించుకనే అవకాశం వస్తుంది. అప్పుడు నాలుగు ఎకరాలు మెట్ట భూమి మరియు రెండెకరాలు సాగు భూమి కొనుక్కని వారు బాగు పడే అవకాశం ఉంది.

మ.2.00

జలయజ్ఞానికి 45 వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్నది. 45 వేల కోట్ల రూపాయల్లో యన్సీ, యన్సెలీ లకు 16.6 గానీ 6.6 గానీ ఈ రకంగా మనం బడ్జెట్ కేటాయించే అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే వారికి భూమి లేదు. భూమి లేని వారందరు ఈ 45 వేల కోట్ల రూపాయలలో హక్కును కోల్పోతున్నారు, అభిప్రాయిని కోల్పోతున్నారు, అత్య గౌరవం కూడా కోల్పోయే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి నోడల్ ఏజన్సీకి ప్రభుత్వం ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తుందో ఆ బడ్జెట్లో లక్ష కోట్లు కేటాయిస్తే దీనిలో 16.6 శాతం యన్సీల తరువున మరియు 6.6 శాతం యన్సెల తరువున కేటాయించుకనే అవకాశం వస్తుంది. అప్పుడు నాలుగు ఎకరాలు మెట్ట భూమి మరియు రెండెకరాలు సాగు భూమి కొనుక్కని వారు బాగు పడే అవకాశం ఉంది.

మహారాష్ట్రో మాదిరిగా మెడికల్ కాలేజీ, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, ఐబెస్ కాలేజీ, యంబివ్ కాలేజీ, నర్సింగ్ కాలేజీలు పెట్టి యస్సీ, యస్టీ ల బ్రతుకులను బాగు చేసే అవకాశం పన్నుంది. స్పృష్ట్ అఫీసర్ లేకపోతే హరిజనులకు, గిరిజనులకు, ఆదివానులకు బడ్జెట్లో డబ్బు కేటాయించే అవకాశం ఉండదు. ఎందుకంటే రీలప్రాప్తియేషన్లు గానీ లేదా నీవేదికలు వచ్చేందుకు సంవత్సరాలు పడుతుంది. జీఎం 117 లో నాలుగు జీబలు కలిపేసారు కాబట్టి దీనిలో జరిగే అన్యాయాలకు పై లెవల్ కమిటీ 77 జీఎం ప్రకారంగా రిప్యూ చేసుకునే అవకాశం ఉంది. 124 జీఎం ప్రకారంగా మరలా రిప్యూ చేసుకునే అవకాశం ఉంది. 17 జీఎం ప్రకారంగా కూడా రిప్యూ చేసుకునే అవకాశం ఉంది. ఈ విధంగా రిప్యూలతోనే కాలం గడచి పోయి హరిజన, గిరిజనుల సంక్లేశం మళ్ళీ కుంటుపడుతుంది.

గత ప్రభుత్వాలు చేసిన తప్పులే మళ్ళీ ఈ ప్రభుత్వాలు, అధికారులు చేసే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి నేనొక హరిజన MLA గా అభ్యర్థిస్తున్నాను, దీంట్లో నోడల్ ఏజెస్సీ ని కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించేట్లుగా ఇందిరా గాంధీ గారు ఏ విధంగా ప్లాన్ చేసారో ఆ పద్ధతిలో మరియు మహారాష్ట్ర లో ఏ రకంగా ఇంపిమెంట్ చేసున్నారో ఆ పద్ధతిలో అవసరం అయితే స్పృష్ట్ అఫీసర్ ని నోడల్ ఏజెస్సీ కి ఏర్పాటు చేయాలి. పైన్నా సెక్టరీని దీనిలో ఇన్కోడ్ చేయాలి. బడ్జెట్లో ముందుగానే డబ్బులు పూర్ల అవ్ చేసే పద్ధతిని ఇన్కార్పోరేట్ చేయాలి. ఆప్పుడే దీనికి న్యాయం జరుగుతుంది. డబ్బులు ఎలాట్ చేయని, ఖర్చు చేయని డిపార్ట్మెంటు అధికార్లను తప్పనిసరిగా శ్రీకించే పద్ధతిని కూడా దీనిలో పెట్టాలి. ఎందుకంటే మహారాష్ట్రకు ముఖ్యమంత్రిగారు పంపేస్తే MLA ల ఎంట అధికార్లు కూడా వెళ్లటం లేదు. భవిష్యత్తులో ఇదే పరిస్థితి పస్తే, మా జీవితాల్లో ఏ రకంగా వివక్ష ఉందో అదే పరిస్థితి ఇక్కడ కూడా పన్నుంది. తరతరాలుగా పష్టారోతున్న వారు మళ్ళీ సష్టాయే దుస్థితి పన్నుంది. నేతి బీరకాయల్లో నేయి లా, కరి మింగిన వెలగ పండులా నోడల్ ఏజెస్సీ ఉండకూడదు. ముఖ్యమంత్రిగారు హరిజనుల పట్ల చిత్తశుద్ధితో మనిచేస్తారని చెబుతున్నారు కాబట్టి, యస్సీ, యస్టీ ల అభివృద్ధి కోసం ఈ జీఎం ను మార్పవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, యస్సీ, యస్టీ సబ్ ప్లాను గురించి సభ్యులు మాట్లాడారు. ప్రతిపక్ష పార్టీలు, దళిత సంఘాలు, గిరిజన సంఘాలు మరియు అన్ని ప్రజా సంఘాలు కూడా ఆందోళన చేసారు, ఇంకా చేసున్నారు. వారి డిమాండ్లు కూడా ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ అధికార పార్టీ సభ్యులు ప్రభుత్వం పైన ఒత్తిడి తెస్తారని అనుకొన్నాను కానీ వారు మమ్మల్ని విమర్శిస్తారని అనుకోలేదు. ఇది చాలా బాధాకరం. ఇక్కడ ఉన్న అంకెలు నేను చెప్పినని కాదు, నేను చెప్పిన అంకెలయితే మీరు బాధపడాలి, కానీ ఇని సాక్షాత్కార మంత్రిగారు ఇచ్చిన అంకెలు. ఇదే సభలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ 2004-05 లో ప్రభుత్వం కేటాయించింది 860 కోట్ల రూపాయలు, ఖర్చు పెట్టింది 778 కోట్లు. అంటే 82 కోట్ల రూపాయలు తక్కువ ఖర్చు పెట్టారు. 2005-06 లో కేటాయించింది 1020 కోట్లు అందులో ఖర్చు పెట్టింది 662 కోట్లు 358 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలేదు. 2006-07 లో కేటాయించింది 1553 కోట్లు అయితే అందులో ఖర్చు పెట్టింది 952 కోట్లు మాత్రమే అంటే ఖర్చు పెట్టినిది 591 కోట్లు 2007-08 సంవత్సరంలో 17019 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి సిష్టెంబరు వరకు ఖర్చు పెట్టింది 369 కోట్లు. అంటే మూడు సంవత్సరాల్లో బడ్జెటులో కేటాయించి, ఖర్చు పెట్టకుండా డైవర్ట్ చేసినవి గానీ, ఖర్చు పెట్టకుండా మిగిలి పోయింది గానీ 1100 కోట్ల రూపాయలు. కానీ 2003-04 లో 807 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి 829 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. 2004-05 లో 778 కోట్ల ఖర్చు పెట్టారు. ఒక వేళ ఎన్నికల కోసం మేము ఖర్చు పెట్టామని అనుకొన్న దాన్ని మీరు హర్షించాలి.

ఆనాడు మా ప్రభుత్వం యస్.సీ ల కోసం 50 శాతం ఇంట్లు రిజర్వ్ చేసింది. ఎక్కుడ ఇళ్లు కట్టినా తప్పనిసరిగా 50 శాతం వారి కోసం రిజర్వేషన్ ఉండాలని పెట్టాం. కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ రోజు యస్.సీ లు ఇళ్లు కట్టుకొనే పరిస్థితిలో లేరు. ఇది వాస్తవం, ఒక్క సారి ప్రభుత్వం కట్టించిన ఇళ్లలో ఎంత మంది యస్.సీ లు ఇళ్లు కట్టుకున్నారో చెక్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అంతే కాకుండా యస్.టీ. లు కూడా ఈనాడు ఇళ్లు కట్టుకునే పరిస్థితి లో లేరు. వారికి వచ్చే కూలీ రోజుకు యాభై రూపాయలు, కొంత మందికి ఆ కూలీ కూడా రావడం లేదు. కాబట్టి వారు యాభై వేలు లేదా అరవై వేల రూపాయలు తెచ్చుకొని ఇళ్లు కట్టుకొనే పరిస్థితి లో లేరు. ఈ వాస్తవాన్ని మీరు గుర్తించ కుండా మేము ఇళ్లు కట్టిస్తున్నాం, పెష్టున్న ఇస్తున్నాం అని మాయ మాటలు చెబుతున్నారు. ఈ నిషయాన్ని తెలుసుకొని అన్ని సంఘాల వారు దామాపా వారీగా జనాభా దామాపాకు అనుగుణంగా మాకు డబ్బులు కేటాయించండి, సబ్ ప్లాను తీసుకు రమ్మని దానికి నోడల్ ఏజెన్సీ తీసుకు రమ్మని డిమాండ్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు ప్రభుత్వం అస్పటంగా జీటి చేసారు. అందుకే మేము దీన్ని గట్టిగా వ్యతిరేకించాం. అందరను కలిసి గట్టిగా ఆందోళన చేసాం. ఎప్పటికప్పుడు రిప్ప్యూ చేసుకుంటూ ఒక వేళ గానీ ఖర్చు పెట్టలేక పోతే వేరే వారు ఎవరన్నా ఖర్చు పెడితే అది కూడా యస్.సీ., యస్.టీ. ల కోసం దాన్ని డైపర్ట్ చేయమని ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఆ పద్ధతి కంట్ కాదు. ఆ నిధంగా డబ్బులు ఖర్చు కావడం లేదు. అందుకని యస్.సీ., యస్.టీ. సబ్ ప్లాను ఉండాలి, దీనికి నోడల్ ఏజెన్సీ ఉండాలి, ఆ నోడల్ ఏజెన్సీ కి కూడా పైనాన్ సెక్రటరీ ఉండాలి అని తెలుగుదేశం పార్టీ స్పష్టంగా డిమాండ్ చేస్తున్నది. ఒక వేళ డబ్బులు ఆ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టలేక పోతే ఆ డబ్బులు వచ్చే సంవత్సరం కూడా ఖర్చు పెట్టడానికి వీలు ఉండాలి కానీ, ఆ డబ్బులు మురిగి పోకూడని మా పార్టీ తరఫున స్పష్టంగా చెబుతున్నాం. ఆ రకంగా చేయడం పలన వారికి ఎంతో ఉపయోగం ఉంటుంది. కానీ ఈ ప్రభుత్వం యస్.సీ., యస్.టీ. ల బడ్జెటు నుంచి మొత్తం MLA గ్రాంటుకు కూడా ఆ డబ్బులు మళ్ళిస్తున్నది తప్ప యస్.సీ., యస్.టీ. ల కోసం ఉంచడం లేదు. గత దినం సంవత్సరాల్లో కేంద్రం సుంచి రావాల్సిన సుమారు 647 కోట్ల రూపాయల డబ్బును తెప్పించలేక పోయారు. 2007-08 లో 407 కోట్ల రూపాయలు రావాల్సి ఉంటే ఇప్పటికి వచ్చింది 96 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఈ సమస్యలన్నిటి మీద మేము ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించమని కోరుతున్నాము.

ప్రతి యేట ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరుగుతున్నది. ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సుమారు 28 వేల కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం పెరిగింది. కేంద్రప్రభుత్వానికి 2003-04 కంటే నాలుగు లక్షల కోట్ల రూపాయలు అదనంగా ఆదాయం వచ్చింది. ఆ డబ్బును మనం పేద వారి కోసం ఖర్చు పెట్టాలి. ఎక్కువ మంది పేదవారు గిరిజనల్లో పెద్దుల్లు కులాల్లో, మెనుకబడిన తరగతుల్లో, మైనార్టీలలో ఉన్నారు. ఆ డబ్బును వీరందరి కోసం ఖర్చు పెట్టాలని మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాం. అందుకని యస్.సీ., యస్.టీ. ఉన ప్రణాళిక కు తప్పనిసరిగా నోడల్ ఏజెన్సీ పెట్టాలి. నోడల్ ఏజెన్సీ లో పైనాన్ సెక్రటరీ మెంబరుగా ఉండాలి. మొత్తం ప్లానింగ్ చేసుకునే అధికారం వారికి ఇవ్వాలి. ఖర్చు కానీ డబ్బుల్లి రీఅప్రాప్తియేషన్ చేసుకునే అధికారం ఆయనకి ఇవ్వాలి. ఇప్పటికి నాలుగు బడ్జెట్లు అయిపోయినాయి. ఇంక మిగిలిన ఒక్క బడ్జెట్ లో అయినా ఈ పని చేయాలి.

(ఇంకా ఆరు బడ్జెట్లు ఉన్నాయని అంటూ కాంగ్రెసు సభ్యులచే అంతరాయం)

మళ్లీ మేము అధికారం లోకి వస్తూం, ఇంకా ఆరు బడ్జెట్లు ఉన్నాయని కలలు కంటూ ఉండండి, మీరు చేసే పనులు చూస్తూ ఉంటే మళ్లీ మీరు అధికారం లోకి వచ్చే సూచనలు కనబడడం లేదు.

నోడల్ ఏజనీ లో కొన్ని నిబంధనలు పెట్టారి. నోడల్ ఏజనీ నిబంధనలను అమలు చేయడం లో జిల్లా స్థాయిలో, మండల స్థాయిలో, డివిజన్ స్థాయిలో కొన్ని కమిటీలు వేసి ఎప్పటికప్పుడు దీని పని తీరును సమీక్ష చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

మ. 2.10

ఎప్పటికప్పుడు ఇప్పణి కూడా సమీక్ష చేయవలసిన అవసరం పుంది. రెండవది అసైన్స్ లాండ్ ఉన్నాయి. మేము అదే కోరాము. ఆ రోజు SC, ST ల కోసం మేము అసైన్స్ భూములు ఇచ్చాం. ఆ రోజు ఎందుకు అసైన్స్ భూములు ఇచ్చామంటే ఆ భూములన్ని వారు నేరే వారికి అమ్మేసుకుని నేరేవారికి ఉన్సుఫర్ అయినా వారికి తిరిగి వచ్చే విధంగా అసైన్స్ భూముల పేరుతో ఇచ్చాం. ఈ రోజు ఈ భూములన్ని లాగేసుకో వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అది కరెక్ష కాదు. ఇది కూడా యస్సి ల కోసం మాటల్డుతున్నాం కాబట్టి ఆ భూములు నేరే వారి దగ్గర ఉంటే అని నెంటనే తీసుకుందాం. తీసుకుని యస్సి, యస్టేలకు అసైన్స్ భూముల పేరుతో కాకుండా పర్మిసెంటగా పట్టాలు ఇద్దాం. ఆ విధంగా వారికి ఉపయోగపడుతుంది. మరో ప్రక్కన ఇంటి జాగాలు లేకుండా వారు చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఇంటి జాగాలైతే ప్రభుత్వం ఆశ్వన్ వేస్తున్నారు. ఘన్స్ మీరు పేదవారికి ఇంటి స్థలాలు ఇప్పడానికి ఆలోచన చేయండి. ఇచ్చిన తరువాతనే మిగిలిన స్థలాలను వేలం వేయండి. ఎక్కుడా ఎప్పరికి భూములు ఇప్పలేదు. హైదరాబాద్ లో అయితే మీరు అన్ని స్థలాలు అమ్ముకుంటున్నారు. అమ్ముకోవడం మానండి. పేదవారికి ఇంట్లు ఇప్పండి. ఇంటి జాగాలు ఇప్పండి. తరువాత మీరేమైనా ఆలోచించండి, అది చేయకుండా ఉండడం మంచిది కాదు. అందుకొని చాలా స్ఫ్యంగా ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరేది ఒకటి. మీకు ఎంత సిన్నియారిటి ఉండో మీ మెంబర్సు చూపిస్తున్నారు. ముఖ్యమైన సబైక్ష గురించి ఇక్కడ మాటల్డుతుంటే మీరందరు వెళ్లిపోయారంటే దానిని బట్టి మీకు అర్దమౌతుంది. మీకు సిన్నియారిటి లేదు. అందుకని నేను ఒక నోడల్ ఏజనీని క్రియేచ చేయమని, Finance Secretary ని మెంబరుగా పెట్టమని ఇప్పణి కూడా carry forward క్రింద వారి యొక్క జనాభా ప్రాతిపదిక క్రింద వాళ్ళకు funds create చేయాలని, ఖర్చు పెట్టాలని, ఖర్చు కాకపోతే రాబోయే సంపత్తురానికి re-appropriation లో ఆ డబ్బును automatic గా తీసుకుండా నేను కోరుతూ ఎక్కడికక్కడ కమిటీలు పెట్టి వాటి ద్వారా మానిటర్ చేయాలని మరొక్కసారి ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : మేడమ్, ఒక వైపు ఈ అణ గారిన పర్మాలకు సంబంధించిన వారి అభ్యర్థయం కోసం, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుదల కోసం చర్చ జరుగుతుంది. నోడల్ ఏజనీ క్రింద జీవో నెం. 117, 118 ఇచ్చారు. ఇంతకు ముందే నేను చెప్పినట్లు అనలు ఏ విధంగా ఇది ఉపయోగపడుతుంది? పనులు లేవు. నిరుపయోగంగా ఉంటుందని, KVPS కు ల వ్యవస్థ నిర్మాలన కోసం తదితర ధారిత సంఘాలు అందరు కలసి హైదరాబాదు వస్తే వారిని పాపం జానారెడ్డి గారు ఉక్క పాదం పెట్టి తోక్కె విధంగా విపరీతమైన లాటి చార్టీ చేయించి, అర్సైన్లు చేయించి నానా బీభత్తం చేస్తున్నారు. అస్సం పెట్టమని అన్న వస్తూలు కోసం వాళ్ళ వస్తే ఉన్న వస్తూలు ఉఁడోకీంచే కార్బూక్షమంలో జానారెడ్డి గారి డిపార్ట్మెంటు తయారైతే ప్రభుత్వం ఎటువైపు పోతుందమ్మా. ఇది చాలా అన్యాయంగా పుంది. ఒక వైపు తనలు వారు ప్రకటన చేసినారు. ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో లేరు. ఇది అన్యాయంగా ఉన్నది. అనలు ఈ దారితుల మీద ఈ రకమైన వంటి ప్రేమ ఉంటే ధృత రాష్ట్రకవి లాగా ఉంది. ఏమిటమ్ము ఇది.

శ్రీ పి. సుఖాన్సచంద్రబాబు : మేడమ్, సభలో వివిధ పక్షాలకు చెందినటువంటి నాయకులు , అదే విధంగా మాపార్ట్‌కి చెందిన ధళిత శాసన సభ్యులు ఉన్నారు.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతున్నారు వినండి. ఎవరో ఒకరు మాటల్లాడండి.

(తలుగు దేశం, సిపిఐ పార్టీ సభ్యులు పోడియం వద్దకు వెళ్లి ముఖ్యమంత్రి గారు రావాలి అంటూ నినాదాలు చేశారు)

ఇక్కడ నిలబడి అరిస్తే సమాధానం వస్తుందా. మీరు కూర్చోండి. ఇక్కడెందుకు? మర్యాదగా మాటల్లాడం నేరుకొండి.

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యాణాయక్ : పోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రి గారూ ఉన్నారు. మేము మాటల్లాడిన తరువాత అప్పటికి సాటిస్టపై కాకపోతే అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు సభకు వచ్చి మాటల్లాడుతారు.

(అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : దయచేసి కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

సభను రేపటకి వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 2.18 P.M. to meet again at 8.30 A.M. on Friday, the 16th November, 2007.)